

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Työturvallisuus
- 2 Kymintehtaan kemiallinen vedenpuhdistuslaitos
- 4 Päälaboratorio uusissa suojissa
- 9 Pääkirjasto
- 10 Ensimmäinen työnjohtajakurssi päättynyt
- 12 Harjannostajaiset Kymintehtaalla
- 13 Högfors-omakotitalo
- 14 Rehtori T. Nissinen: Tehokasta ammattikoulutusta Högforsin Tehtaalla
- 16 Kansantalon uusi juhlasali
- 17 Kuusankosken Puhti 50-vuotias
- 18 Voikkaan yhteiskoululla uusi kaunis koulutalo
- 20 Rattijuoppous
- 21 Högfors-ilta Kuusankoskella
- 22 Yhtymän hiihtomestaruuskilpailut
- 24 Juantehtaalaisia Pankakoskella
- 24 Voikkaan Naisvoimistelijain 10-vuotisjuhla
- 24 Leikkaustoimenpiteitä kotipuutarhassa
- 25 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 26 Merkkipäiviä
- 32 Manan majoille
- 32 Vanha koulukuva

Toimituksen tuolilta

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Laboratorioapulainen Eila Sohlman merkitsemässä muistiin herkün vaa'an antamia tarkkoja arvoja. Ks. kirjoitusta 'Päälaboratorio uusissa suojissa'.

Tässä numerossa esittelemme Kymintehtaan uuden kemiallisen vedenpuhdistuslaitoksen, joka aloitti toimintansa vuosi sitten. Rakennuksen toinen kerros varattiin päälaboratoriolle sekä kirjastolle, jotka muuttivat uusiin ajamukaisiin suojiinsa viime vuoden lopulla.

Yhtiömme sisäisestä koulutustoiminnasta on jatkuvasti hyviä uutisia kerrottavana. Ensimmäinen työnjohtajakurssi on päättynyt ja kaikki 11 kursille hyväksyttyä suorittivat tämän kaksilukuvuotta kestäneen kurssin ja toimivat nyt työnjohtajina tehtaassamme. Toinen työnjohtajakurssi tullaan järjestämään selluloosamiehille. Työntekijöiden työtekniilliset kurssit nuoremmille ammattimiehille alkavat jälleen ensi syksynä.

Myös Högforsin Tehtaalla on käynnissä laajaohjelmainen koulutustoiminta. Maakaavaajille on järjestetty eri-

koiskurssi ja piirustuskonttorin teknilliselle henkilökunnalle täydennyskurssi. Teknillinen Kerho toimii vilkkaasti ja konepajakoulun oppilasmäärä on lisääntynyt.

Kuusankoskelaiset ovat saaneet kiipeästi kaipaamansa juhlasalin Kansantalon siipiosan valmistuttua. Toinen huomattava uudisrakennus on Voikkaan yhteiskoulun uusi koulutalo, joka on tunnetun arkkitehdin Aarne Ervin piirtämä.

Yhtymän hiihtomestaruuskilpailut oli vähällä jäädä pitämättä vähälumisuu- den ja oikukkaan keväisen sään takia. Viime hetkessä olosuhteet kuitenkin sen verran paranivat, että kilpailuista tuli tosi. Erittäin kireässä kilpailussa perijoukkueimestaruuden Högfors, jonka Ari Moilanen vei henkilökohtaisen mestaruuden Mikko Elvaksen ollessa paras ikämiehistä.

Työturvallisuus

Työturvallisuus on usein toistuva aihe tämän lehden samoin kuin Tiedotuslehden palstoilla. Asian tärkeyden kannalta tämä ei ole kuitenkaan tapahtunut liian usein ja rokenemme olettaa, että lukijakuntamme on jaksanut tarkkaavaisesti lukea nämä työturvallisuutta käsittelevät kirjoitukset. Tähän luottaen otamme asian jälleen pohdittavaksi.

Teollisuuden harjoittama turvallisuustyö ei ole suinkaan propagandan luontoista ylipuhumista vaan täysin järjestettyä ja määrätietoista sosiaalista toimintaa. Pyrkimyksenä on tapaturman mahdollisuuksien eliminointi niin tarkoin kuin mahdollista. Lain kirjaimen täyttämisen lisäksi vaaditaan paljon vapaaehtoista ja oma-aloitteista toimintaa. Aikojen tullen on tultu huomaamaan, etteivät suojalaitteet ja -välineet, varoitustaulut, yksityiskohtaiset ohjeet ja määräykset sekä havaittujen epäkohtien poistaminen yksin riitä. Niiden avulla — ne ovat kyllä ehdottoman välttämättömiä — päästään kenties tyydyttäviinkin tuloksiin, mutta yhtä kaikki numerot osoittavat, että parantamiseen olisi aihetta.

On etsittävä muita keinoja ja tällöin tulevat avuksemme opetus, valistus ja yhteisen vastuuntunnon lujittaminen. Tilastot osoittavat, että uudet työntekijät ovat alttiimpia tapaturmille kuin pitemmän aikaa työssä olleet. Tämä on aivan luonnollista ja sitä suurempi syy on työnopetuksen yhteydessä antaa ohjausta myös työturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Näinhän tapahtuukin, mutta jokaisessa tapauksessa kannattaa harkita, tuleeko tämä puoli ohjauksesta hoidetuksi kyllin tehokkaasti.

On tunnettua, että valistustyö, silloin kun se kohdistuu suureen joukkoon, vaikuttaa hitaasti ja usein tarvitaan vuosikymmenien työ, jotta joku hyvä asia saataisiin juurtumaan kaikkien mieliin. Kasvatusta hidastaa sekin, että toiminta on jatkuvasti kohdistettava myös uusiin ikäpolviin. Kuinka paljon onkaan puhuttu ja kirjoitettu liikennekulttuurin kohentamisesta. Kukaan ei ole jäänyt siitä osattomaksi ja kuitenkin tulokset ovat toistaiseksi laihamaiset. Liikennekuri ei ole vielä juurtunut itsestään selväksi tottumukseksi ja ras-kaitakin liikennerikkomuksia tehdään alinomaa, kuten lehdistä saamme joka päivä lukea.

Oikea asennoituminen työturvallisuutta kohtaan on myös helpommin sanottu kuin todella omaksuttu. Kysymyksen on asioista, joihin liittyy eräänlainen negatiivinen piirre. Parempi luottaa kohtaloonsa ja hyvään onneensa, tuumii moni. Mutta vahinko ei tule kello kaulassa ja siksi ennalta suojautuminen aktiivisena asennoitumisena työturvallisuuskysymykseen on mitä suositeltavinta. Lukuisat yhtiöläisemme ovat joutuneet olemaan turvallisuustoimikuntien jäseninä ja siten ottaneet henkilökohtaisesti osaa tähän työhön. Ja silloin kun saa suorittaakseen luottamustehtäviä, myös vastuuntunto kasvaa. Työturvallisuusviikoilla pidetyt työpaikkatilaisuudet ovat niin ikään saaneet yleisömenestyksen osakseen, ja varmaan antaneet herätteellisiä vaikutteita.

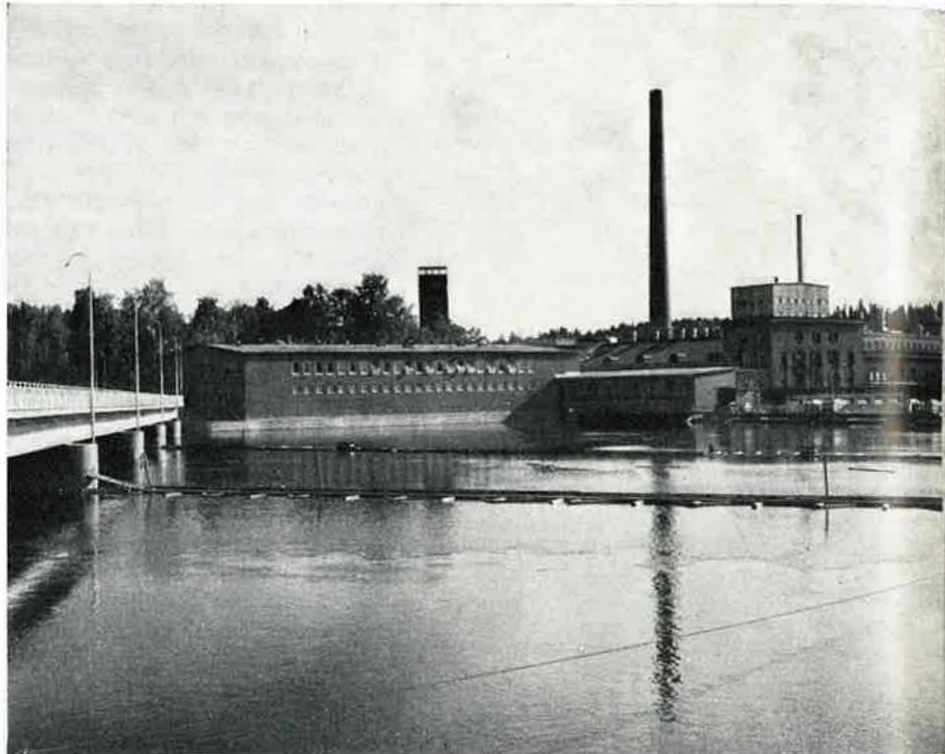
Kaikesta huolimatta tapaturmantorjunnassa joudutaan kokemaan karvaita pettymyksiä. Monet arvaamattomat tekijät voivat aiheuttaa ikäviä yllätyksiä ja toisinaan tilastot voivat ponnistuksista huolimatta huonontua. Tämän ei suinkaan tarvitse merkitä sitä, että ote olisi herpaantunut, mutta se on selvänä kehoituksena siitä, että työtä on entistä pontevammin jatkettava, koetettava keksiä uusia keinoja nimenomaan yleisen mielipiteen muokkamiseksi, jotta työturvallisuusasenne tulisi todellakin jokaisen kohdalla itsestään selväksi tottumukseksi ja tavaksi.

Tämän numeron liitteenä jaetaan Kuusankosken tehtailta työkenteleville viime vuoden työturvallisuuskertomus ja siitä käy ilmi, että kulunut vuosi oli juuri tuollainen huono vuosi. Mäen teollisuuden yleisen tilaston rinnalla se kestää kyllä hyvin vertailun, mutta oli joka tapauksessa huonompi kuin omien tehtaittemme edellisten vuosien luvut. Tärkein johtopäätös, minkä tästä voimme vetää, on turvallisuustyön jatkuva tehostaminen.

Kymintehtaan uudisrakennustoiminnan näkyvimpiä aikaansaannoksia viime vuosien ajalta on ollut kemiallinen vedenpuhdistuslaitos, joka on saanut erittäin edustavan paikan Kymijoen partaalla Tehtaansillan ja Ekholminsillan välissä. Rakennus on ääriiviailtaan matala ja leveä sopeutuen siten hyvin ympäristöönsä, vaikka sen tilavuus onkin kokonaista 35.000 m³. Vedenpuhdistuslaitos olisi tullut toimeen vieläkin matalammalla rakennuksella, mutta arkkitehtooniselta kannalta ratkaisu olisi varmaan vaikeutunut. Toisen kerroksen avulla saatiin rakennukseen riittävästi korkeutta ja samalla 2.300 m² erittäin käyttökelpoista lisätilaa. Siitä ovat päässeet osallisiksi päälaboratorio sekä pääkirjasto. Varsinkin päälaboratorion kohdalta tämä sijoitusratkaisu merkitsi aivan oleellista parannusta, mutta myös kirjaston tilat kasvoivat. Seuraavassa kerromme lähemmin tästä uudesta rakennuksesta ja sen laitoksista, laboratorioista ja kirjastosta.

Uusi vedenpuhdistuslaitos kuvattuna Kuusaan puoleiselta rannalta

Kymintehtaan kemiallinen vedenpuhdistus- laitos

Kemiallisen vedenpuhdistuslaitoksen tarpeellisuudesta on jo aikaisemmin kerrottu lehdessämme. Pyrittäessä parantamaan selluloosan ja paperin valkoisuutta tarvitaan mekaanisesti puhdistetun teollisuusveden lisäksi myös kemiallisesti puhdistettua vettä. Sitä onkin ollut Kymin selluloosa- ja paperitehtaiden käytettävissä viime keväästä lähtien, jolloin kemiallinen vedenpuhdistuslaitos aloitti toimintansa.

Tehtaissamme tarvitaan suunnattomia määriä vettä ja kemiallisesti puhdistetun veden käyttö rajoitetaan vain tärkeimpiin vaiheisiin. Esimerkiksi selluloosatehtaassa on

kemiallisesti puhdistetun veden osuus vain noin kymmenes koko tehtaan tarvitsemasta vesimäärästä. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että tätä parempaa ja myös kalliimpaa vettä mitattaisiin litrakaupalla. Suurista määristä on silti kysymys ja vedenpuhdistuslaitoksen tuotantokyky onkin 2.400 m³ tunnissa. Tämä luku kohoaa vielä selvemmin arvoonsa, kun mainitsemme, että Kymintehtaan kemiallinen vedenpuhdistuslaitos kykenisi tyydyttämään puolet Helsingin kaupungin vedenkulutuksesta.

Nykyisin käytetään laitoksen tuotantokyvystä hyväksi 75—80 pro-

senttia. Selluloosatehdas on luonnollisesti suurin kuluttaja ottaen 85 prosenttia. Paperitehtaan osuus on 8 ja höyrykeskuksen 4 prosenttia. Viimeksi mainitulle se kelpaa kuitenkin vain raakavedeksi, sillä kattilavedeltä vaaditaan tarkoin määrättyjä kemiallisia ominaisuuksia. Loput 3 prosenttia käytetään juomavedeksi, joka sekin joutuu vielä erikoiskäsittelyyn.

Vedenpuhdistuslaitoksen tuotantokyvyn suuruus selittää sen, minkä takia itse rakennuskin on niin mitava. Rakennuksen pohjamitat ovat 58×41 m ja melkein koko pinta-alan vievät reaktori- ja hiekkasuo-

datinaltaat. Tämän lisäksi kuuluu rakennukseen oma pumppuasema, joka samalla yhdistää uuden laitoksen vanhaan mekaaniseen vedenpuhdistuslaitokseen.

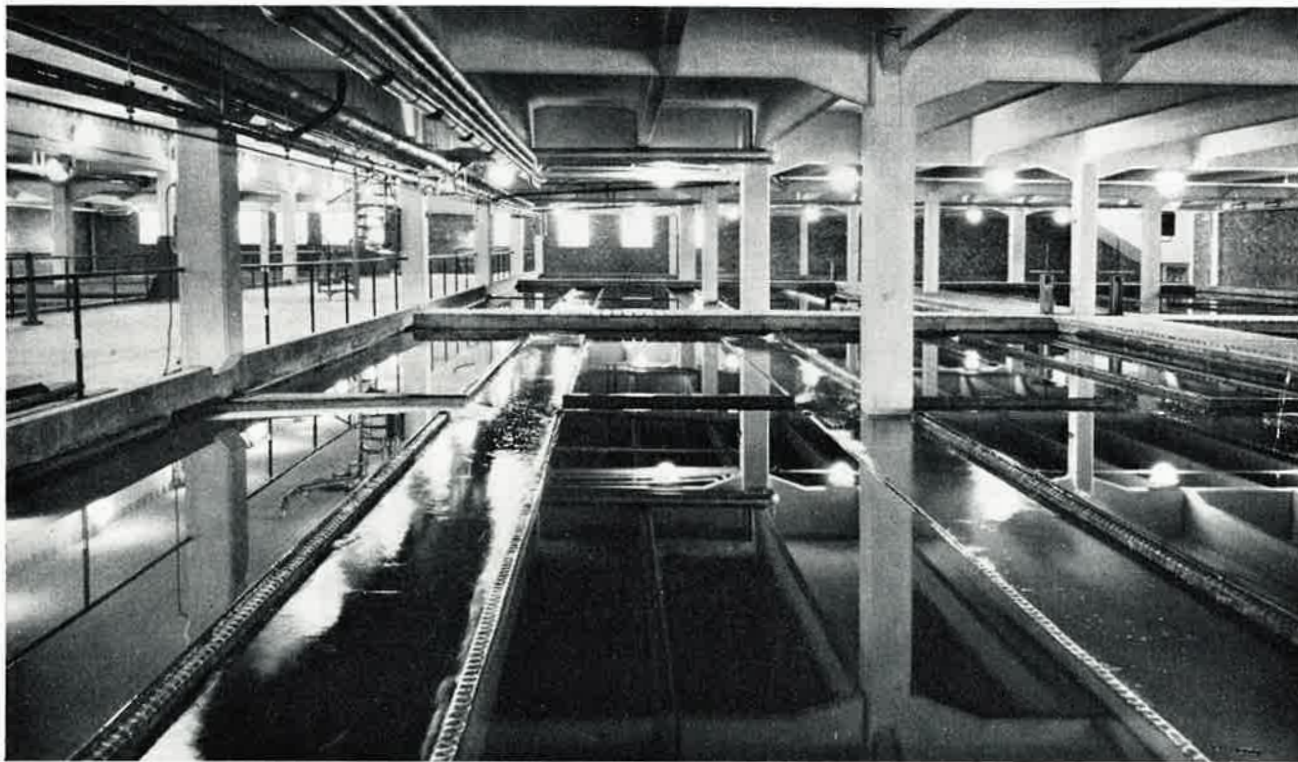
Mekaanisesti puhdistettu vesi pumpataan sekoitusaltaaseen, jossa siihen syötetään ns. flokkauskemikaalit eli aluminiumsulfaatti ja limeä. Edellinen saadaan putkea myö-

dattimena. Tätä pohjakerrosta mädalletaan kerran työvuorossa pitämällä tyhjennysventtiiliä pari minuuttia auki.

Reaktoreissa puhdistunut vesi poistuu niistä ylijooksun kautta ja kokoojakanavat johtavat sen hiekkasuodattimiin, joita on kuusi. Tällaisen suodattimen muodostavat altaan pohjalla oleva haponkestävä

tua vettä, joka painetaan suodattimeen alhaalta päin hiekkakerroksen läpi. Puhdistus kestää kymmenisen minuuttia ja kuluttaa vettä n. 400 m³. Samanaikaisesti suoritetaan hiekkakerroksen pintahuuhtelu. Tätä varten on olemassa erityi-

Vedenpuhdistuslaitoksen reaktorialtaita ja niissä puhdistuneen veden kokoojakanavia

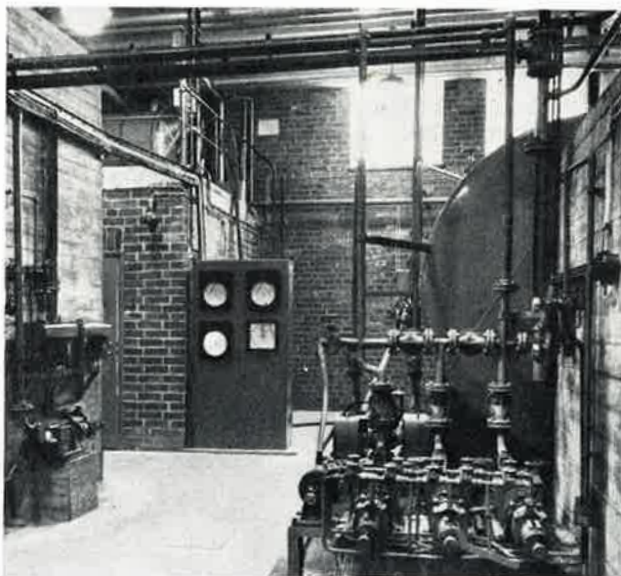
ten Kymin paperitehtaalta ja jälkimmäinen klooritehtaalta. Altaassa tapahtuu myös veden klooraus, jonka avulla tuhoetaan elolliset ainekset ja estetään putkiston limottuminen. Vesikuutiota kohti käytetään klooria 2 grammaa. Tämän jälkeen vesi virtaa kanavia myöten 12:een reaktoriin, joissa se nousee hitaasti alhaalta ylöspäin. Samalla kemikaalien vaikutuksesta tapahtuu hiutaleiden muodostuminen. Nämä sitovat itseensä vedessä olevat epäpuhtaudet ja hiljalleen pohjaa kohti painuessaan kasvavat flokkimaisiksi kimpuiksi. Pohjalla niitä on metrin paksuinen kerros, joka toimii suo-

sihtilevy ja sen päällä oleva metrin paksuinen merihiekkakerros. Sihdin raot ovat niin pieniä, ettei hiekka pääse valumaan veden mukana niiden läpi. Suodattimen läpäistyään vesi virtaa omalla paineellaan kouruja myöten kokoomaputkeen ja siitä pitkin edelleen kaksiosaiseen puhdasvesisäiliöön. Täältä vesi pumpataan läpimitaltaan 80 cm paksuista pääputkea myöten tehtaisiin.

Tärkeä toimenpide on hiekkasuodattimien puhdistaminen. Se suoritetaan kerran vuorokaudessa, mutta tarvittaessa lyhyemminkin väliajoin. Tähän käytetään puhdistet-

nen suihkuputkisto, josta tulevat vesisuihkut rikkovat hiekkakerroksen kovettuneen pinnan.

Puhdistusprosessi vaatii aikaa kaksi tuntia. Puhdasvesisäiliöihin mahtuu 1.200 m³ eli noin puolen tunnin vedentarve. Tämän kemiallisen puhdistusmenetelmän avulla saavutetaan myös se tärkeä etu, että veden laatu pysyy tasaisena vuodenajoista riippumatta. Tunnettua on, että kevättulvien ja syyssateiden aikaan joessa on paljon enemmän epäpuhtauksia kuin muulloin. Kemiallisen puhdistusmenetelmän avulla tämä 'likainen' vesikin muuttuu puhtaaksi.

Vedenpuhdistuslaitoksen kemikaalioden annostelupumppuja ja säätölaitteita

Vesilaitoksen hoitaja Arvo Hölsä hoitopöydän ääressä hiekkasuodattimia puhdistamassa

Teollisuuskäyttöön puhdistettu vesi ei kuitenkaan sellaisenaan kelpaa juomavedeksi, vaan sitä varten tarvitaan vielä erikoislaitteet. Alkalisuodattimien läpi kulkiessaan vesi neutralisoidaan ja hiilisuodattimien avulla vedestä poistetaan hajua ja makua antavia epäpuhtauksia.

Yhtiön saatua kemiallisen vedenpuhdistuslaitoksen se on myös koitunut yhtiön oman vesijohtoverkoston hyväksi. Vanha verkosto on yhdistetty uuteen vedenpuhdistuslaitokseen ja verkoston laajentamista, joka aloitettiin viime kesänä, tul- laan jatkamaan maan sulattua.

Kemiallisen vedenpuhdistuslaitok- sen käyttö ja hoito on pitkälle au- tomatisoitu ja työvuorossa tarvi- taan ainoastaan yksi mies, joka sa- malla hoitaa mekaanisen vedenpuh- distuslaitoksen sekä pumppuaseman. Uusi laitos kuuluu Kymin paperi- tehtaan alaisuuteen.

Päälaboratorio uusissa suojissa

Esitellessämme lehdessämme Kuu- sankosken tehtaita ovat varsinais- ten tehdaslaitosten rinnalla saaneet sijansa laboratoriot. Näin on ollut asian laita varsinkin silloin, kun olemme kertoneet tehdasuudistuk- sista ja -laajennuksista. Tehdas- laboratoriot ovat muuttuneet tila- viksi ja valoisiksi ja ne on varus- tettu uudenaikaisin tutkimusväli- nein. Paljon on edistytty siitä ajas- ta, jolloin insinööri tai mestari suo- ritti yksinkertaisia tarkkailukokeita vaatimattoman tehdaskonttorin nur- kassa. Ei ollut laboratorioita enem- pään kuin valkotakkisia laborantte- jakaan.

Nyt tarvitaan välttämättä kum- piakin ja tietenkin alan koulutuk- sen saaneita insinöörejä ja teknikoi- ta ohjaamaan ja valvomaan tätä laboratoriotointa. Käytön- ja laadunvalvonnasta on tullut suoras- taan iskusana. Prosessin on edistyt- tävä tasaisesti, häiriytymättä ja ta- loudellisesti. Käsituntuman avuksi on tullut automatiikka, mutta myös laboratorioden suorittamalla tark- kailulla saadaan arvokkaita tietoja eri valmistusvaiheista. Ja valmiin tuotteen laatua punnittaessa on laboratorioilla viimeinen sana sa- nottavanaan. Siinä määrin on labo- ratorio tullut tuotantolaitoksen

olennaiseksi osaksi, että tehdasosa- toille koulutettavien opintiekin kul- kee nykyisin ammattikoulun labo- ratorioluokkien kautta.

Tällainen tehtaissa suoritettava laboratoriotyö on alituista valpasta tarkkailua, ei-toivottujen heilahte- lujen ja epäpuhtauksien paljasta- mista. Se on luonteeltaan rutiinin- omaista ja välittömästi käytäntöä palvelevaa. Sen rinnalla on Kuusan- koskella jo vuosikymmeniä suori- tettu myös varsinaista tutkimustoi- mintaa, jonka tulokset ovat koitu- neet selluloosa- ja paperitehtait- temme sekä ennen kaikkea laaja- mittaiseksi kasvaneen kemiallisen

teollisuutemme hyödyksi. Tämä tehtaitamme palveleva tutkimustyö on ollut päälaboratorion huolena, joskin sen harteilla on ollut myös melkoisesti suoranaisia tarkkailutehtäviä.

Kenties päälaboratorio on hieman kateellisena seurannut, miten tehdaslaboratorioiden ulkonaiset olosuhteet ovat viime vuosikymmenen aikana suuresti parantuneet. Mutta nyt sillä ei ole enää aihetta tähän murheeseen. Aikansa odotettuaan se on saanut vedenpuhdistuslaitoksen toisesta kerroksesta käyttöönsä uu-

— Menestyvän yrityksen johdon mukaisena pyrkimyksenä on kilpailuvuon säilyttäminen markkinoilla. Kilpailu kiihtyy kiihtymistään ja sen tähden on aina pysyttävä läheisessä tuntumassa teknillisen kehityksen kanssa. Jotta tässä onnistuttaisiin, on suoritettava omakoh- taista tutkimustyötä, jonka kohteena ovat toisaalta sekä varsinaiseen käyttöön liittyvät kysymykset että tulevaisuuteen tähtäävät toimenpiteet.

— Luonnollisesti yhtiömme päälaboratorion tutkimusohjelmaan tu-

loosan jäteliemen muuttaminen lämpöenergiaksi. Jo neljä vuosikymmentä sitten kokeiltiin Kymin- tehtaalla jäteliemen polttamista. Silloin se ei vielä onnistunut, mutta tänä päivänä se on tapahtunut tosi- asia. Silti eivät jäteliemeen liittyvät ongelmat ole tulleet lopullisesti ratkaistuiksi. Vaikka tällaiset tutki-

Paperi- ja selluloosaosastojen analyttinen laboratorio. Henkilöt oik. lukien laborantti Rauno Teittinen, teknikko Eino Rihula, laborantti Orvo Kallio ja lab.apul. Kalevi Korte

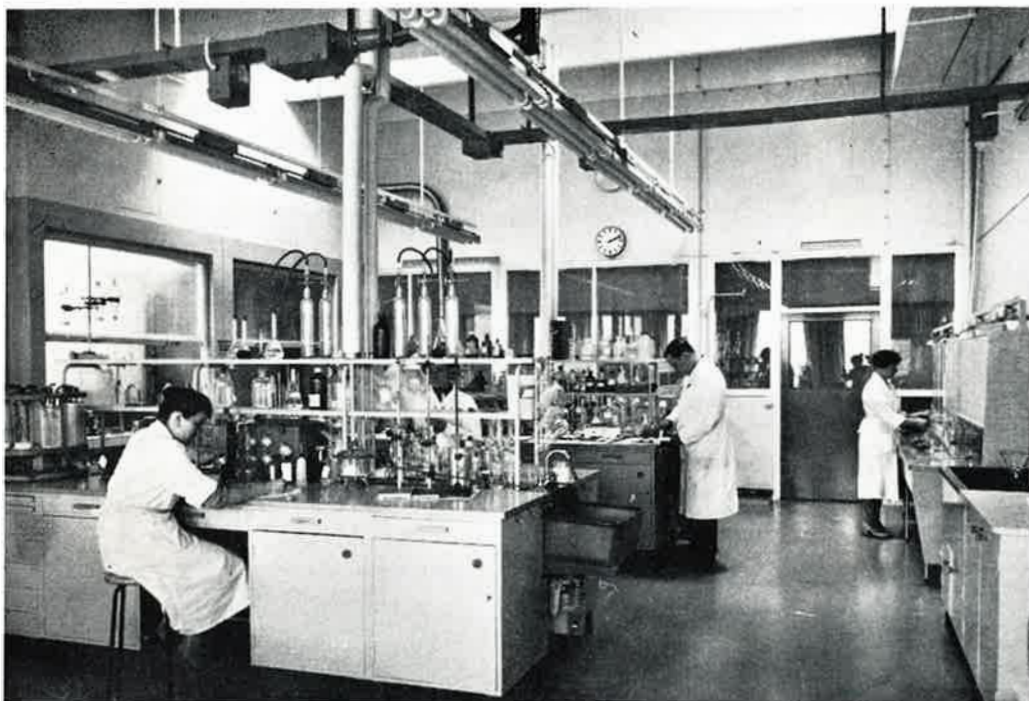
den varta vasten laboratorioksi suunnitellun huoneiston, joten ulkonaiset olosuhteet myös sen kohdalta ovat muuttuneet parhain päin.

Jokainen ymmärtää helposti tehdaslaboratorioiden tarpeellisuuden. Sen sijaan monikaan ei tule ajatelleeksi, että pitkäjännitteinen tutkimustyö määrätyn yrityksen puitteis- sa olisi yhtä tähdellistä. Tiedustelimme asiaa yhtiön kemiallisen teollisuuden teknilliseltä johtajalta, dipl. ins. Runar Örnholmiltä, joka oman tehtävänsä ohella on myös päälaboratorion päällikkö.

lee kuulua juuri puunjalostusteollisuuteen liittyvät ja sitä palvelevan kemiallisen teollisuuden probleemat. Ja niistä ei suinkaan ole puutetta. On koetettava parantaa menetelmiä ja pyrittävä sekä laadullisesti että taloudellisesti entistä parempiin tuloksiin. Raaka-aineesta — meidän tapauksessamme nimenomaan puusta — on koetettava saada jaloste- tuksi niin paljon kuin mahdollista ja myös jalostukseen kelpaamattomasta osasta on saatava hyöty tarkoin talteen. Kuvaava esimerkki yhtiömme piirissä on sulfiittisellu-

mustehtävät ovat yleisiä koko puunjalostusteollisuudelle, on aina otettava huomioon yrityksen omat erikoisolosuhteet ja pyrittävä ratkaisuihin, jotka yhtiön itsensä kannalta ovat edullisimmat ja tuloksellisimmat. Ilman huolellista tutkimustyötä tulokset voivat jäädä enemmän tai vähemmän puolittie- hen.

— Tuloksiin pääseminen edellyttää tietenkin pätevää tutkijavoimaa ja tehokkaita tutkimuskojeita. Kemian ja fysiikan aloilla tapahtunut valtava kehitys on monessa suh-

Yleisen osaston laboratoriosali. Henkilöt vasemmalta lukien lab.apulaiset Eila Sohlman ja Hilikka Helander, laborantti Kyösti Ekroos ja lab.apul. Vilma Siro

Tyytyväisyys kuvastuu päälaboratorion 'vanhimpien' dipl. insinöörien Gustav Klingstedtin (vas.) ja Eric Sundroosin ilmeistä

Dipl. ins. Roy Sounderer tutkijassa näytettä hienolla mikroskoopilla, jolla voidaan myös mikrovalokuvata

rei'ät ovat edelleen kemistien ulko-naisia tunnusmerkkejä, eikä hän saa pelätä käsiensä kastumista, mainitsi ins. Örnholm lopuksi.

Uusi päälaboratorio on näkemisen arvoinen laitos. Kun muistaa vanhan päälaboratorion ahtaan eteisen ja sokkeloisen huoneiston, on ero vanhan ja uuden välillä kuin yön ja päivän. Päälaboratorioon tulija joutuu ensin tilavaan halliin, jonka vesikattoon ulottuva korkeus tekee aulan juhlallisen avaraksi. Raken-nuksen mittavuudesta johtuu, että tilan tuntua on kaikkialla. Pitkit-täissuunnassa kulkeva keskikäytävä jakaa päälaboratorion huonejärjes-telyn kahteen puoliskoon ja nämä-kin ovat siksi leveitä, etteivät kaik-

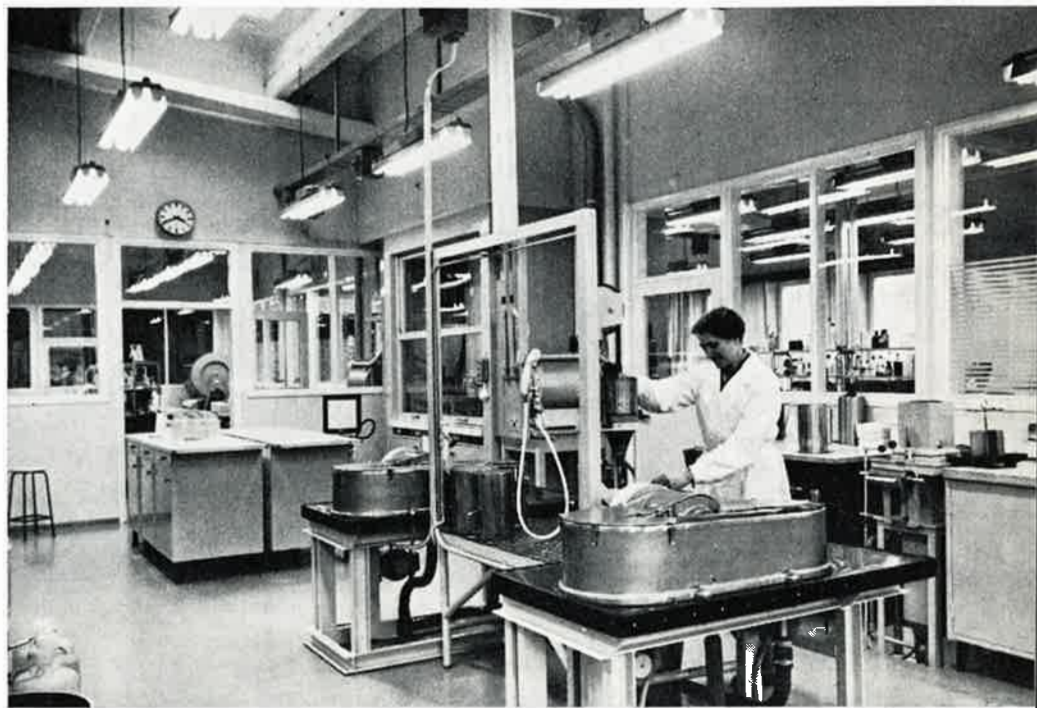

ki huoneet ulotu ulkoseiniin saak-ka. Lasisten väliseinien, kattoikkunoiden ja hyvän valaistuksen ansiosta nämäkin tilat ovat valoisia ja viihtyisiä.

Erityisen silmiinpistävää on huone-tilojen tarkoituksenmukainen suunnittelu. Laboratoriosalit ovat vastoin aikaisempaa käytäntöä suuria ja päälaboratorion uusi organi-saatio eri osastoinen on voitu toteuttaa myös huoneryhmittelyn puolesta. Kaikki on suunniteltu siten, että huonejärjestelyjä voidaan helposti ja vähäisin kustannuksin

muuttaa, jos se vastaisuudessa osoittautuu kehityksen edistyessä tarpeelliseksi. Käytävän varrella on erikoistutkimushuoneita, jotka voidaan täydellisesti pimentää. Sähköjohdot kulkevat katosta riippuvissa putkikoteloissa ja tämä tekee mahdolliseksi voiman ulosoton puolen metrin välimatkoin. Samaa periaatetta on noudatettu vesi-, kaasu- ja paineilmaverkoston asentamisessa. Muista erikoisuuksista mainittakoon koko rakennuksen läpi ulottuva kuilu, johon voidaan rakentaa suuri koetorni. Puhtaan veden tislauksuksesta johtaa verkosto jokaiseen laboratorihuoneeseen. Tehokkaan ilmanvaihdon avulla ilma pysyy raittiina ja halutun lämpöisenä.

Dipl. insinöörit Gustav Klingstedt ja Eric Sundroos esittelevät lehtemme edustajalle uutta päälaboratoriota ja muistelevat samalla vanhaa laboratoriota. Ins. Sundroos tuli jo v. 1925 yhtiön laboratorioinsinööriksi Kymintehtaalalle. Tohtori Helmer Roschier, sittemmin puukemian professori Teknillisessä Korkeakoulussa, oli silloin luomassa suunta- viivoja yhtiön kemialliselle tutkimustyölle ja kertojamme tuli hänen ensimmäiseksi apulaisekseen. Tutkimushuoneita oli vain kaksi, joten vaatimattomasti aloitettiin. Myö-

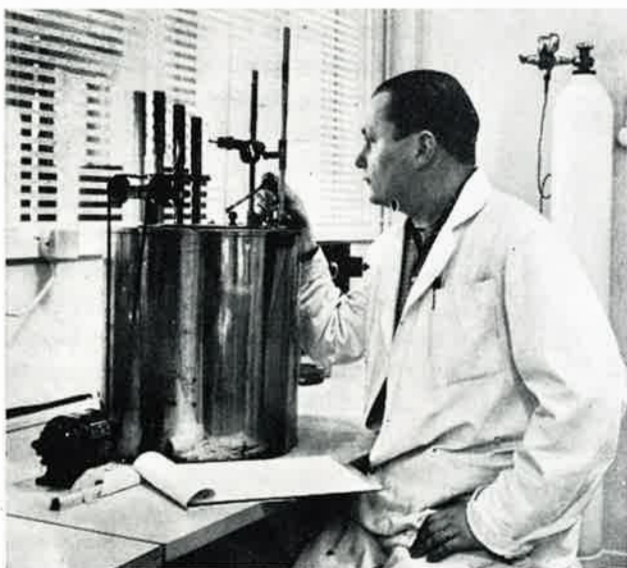

hemmin keskuslaboratorio, joksi sitä silloin nimitettiin, valtasi useaan otteeseen tilaa Kymin paperitehtaan yläajittelusalista. Toisaalta se sai myös aikaa myöten alivuokralaisia, perustamansa kirjaston sekä paperitehtaan käytöntarkkailulaboratorion. Sotavuosina laajeni laboratorio käsittämään myös ns. koelaboratorion, joka sijoitettiin Kymintehtaan vesivoimalaitoksen yläkertaan.

Lab.apul. Oili Salenius suorittamassa selluloosan koejauhatusta selluloosaosaston jauhatuslaboratoriossa

Laborantti Kyösti Ekroos määrittelemässä fysikaalisessa laboratoriossa kalorimetrin avulla kivihiilen polttoarvoa

Myös preparaattori Alfons Lindbergillä ja varastomies Kaino Stridillä on aiheutta tyytyväisyyteen päälaboratorion varaston päästessä avariin tiloihin

Uudessa paikassa päälaboratorion koko toiminta on voitu keskittää saman katon alle. Laboratorio on aivan tehtaiden tuntumassa, mutta silti omassa rauhassaan. Tehtaan äänet eivät kuulu häiritsevinä ja mikä tärkeintä — rakennuksessa ei ole minkäänlaista tärinää.

Tilojen runsaus on erinomainen asia. Rakennuksen toisen kerroksen 2.300 m²:stä päälaboratorion käytössä on 1.425 m², minkä lisäksi varatiloja on 600 m². Rakennuksessa on vielä osittainen kolmaskin ker-

ros, jonka pinta-ala on 600 m². Osa siitä on päälaboratorion varaston käytössä.

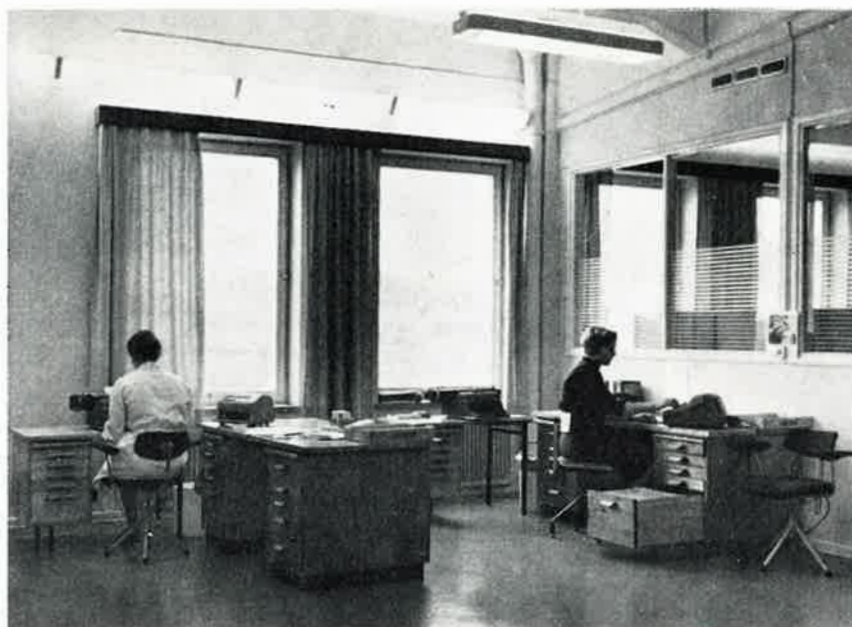
Viittasimme edellä jo päälaboratorion uuteen organisaatioon. Se oli paperilla jo aikaisemminkin, mutta ulkonaiset olosuhteet eivät sallineet sen käytäntöön ottamista. Päälaboratorio on nyt jaettu useihin osastoihin, joilla kullakin on oma tutkimusohjelmansa. Jako on varsin luonnollinen, sillä tehtaittemme tuotannonhaarat luonnollisesti määräävät ryhmityksen. Selluloosaosasto

Päälaboratorion insinöörikuntaa neuvottelussa päälaboratorion kokoushuoneessa. Puheenjohtajana teknillinen johtaja Runar Örnholm (pöydän päässä) ja muut vasemmalta lukien Kurt Sibelius, Roy Sourander, Vidar Eklund, Eric Sundroos, Gustav Klingstedt, Arnold Simons ja Ole Jansson.

palvelee selluloosatehtaitamme, paperiosasto paperitehtaitamme ja kemian osasto kemiallista teollisuuttamme. Tämän lisäksi on lukuisia muita tutkimustehtäviä, esimerkiksi uusien analyysimenetelmien kokeileminen, joista huolehtii yleinen osasto. Myös huoltotehtävät kuten hankinnat, varasto, raporttien kirjoittamiset ja monet muut käytännölliset asiat hoidetaan päälaboratoriossa keskitetysti.

Päälaboratorion pyrkimyksenä on vapautua mahdollisimman suuressa määrin rutiininomaisista tarkkailutoista ja keskittyä varsinaisiin tutkimustehtäviin, jotka tavallisesti vaativat aikaa ja pitkäjännitteisyyttä. Toivotamme päälaboratoriolle parhainta menestystä tutkimustyön loputtomalla saralla.

Päälaboratorion konttori on avara ja viihtyisä. Neidit Aune Kauppila (vas.) ja Kerttu Virtanen tutkimusraportteja puhtaaksikirjoittamassa

Pääkirjasto

Uuden rakennuksen suojissa pääkirjasto ja päälaboratorio ovat jälleen joutuneet toistensa naapuruuteen. Kirjasto syntyi aikanaan nimenomaan päälaboratorion aloitteesta ja toimikin sen yhteydessä lähes kymmenen vuotta. Tänä aikana kirjasto kehittyi ja kasvoi ja edessä oli kirjastojen tavanomainen pulma: mistä saada lisätilaa jatkuvasti paisuvaa julkaisuaineistoa varten. Pääkonttorin korottamisen yhteydessä kirjastolle voitiin varata suurempi huoneisto ja samalla kirjasto yhdistettiin teknillisen osaston alaisuuteen. Kirjaston tarpeellisuus oli käynyt yhä ilmeisemmäksi ja se oli joutunut kiinteään yhteistyöhön kaikkien osastojen kanssa. Mutta tämäkään sijoitus ei jäänyt pitkäaikaiseksi. Säilytystilat osoittautuivat jälleen riittämättömiksi ja toisaalta teknillinen osasto tarvitsi kirjaston huoneiston muihin tehtäviinsä. Siten kirjastolla oli edessään jälleen uusi muutto.

Tässä ei ole ollut katumistakaan, sillä pääkirjaston uutta sijoituspaikkaa voidaan pitää suorastaan ihanteellisena. Huoneisto on alun perin suunniteltu kirjaston käyttöön, ja koska tilaa on tällä kertaa ollut runsaasti käytettävissä, on kirjaston yhteyteen nyt voitu varata tilava arkistohuone. Kaikkiaan on kirjastolla hallussaan pinta-alaa 225 m², josta varsinaisen huoneiston osuus on 150 m² ja arkiston 75 m². Huoneistoon kuuluu neljä työskentelyhuonetta, lukusali ja pimeä huone mikrofilmien lukemista varten.

Hyllytilaa on lisätty ja hyllytarve on tyydytetty muutamaksi vuodeksi eteenpäin. Tällä hetkellä on kirjastossa kirjoja 65 hyllymetriä ja aikakauslehtiä — etupäässä teknillisiä ja tieteellisuontoisia — 180 hyllymetriä. Todellisuudessa kirjavarat ovat paljon suuremmat, sillä yli kaksi kolmasosaa kirjoista on si-

joitettu osastojen omiin käsikirjastoihin. Niteiden kokonaismäärä on nykyään n. 6.500. Samoin osa aikakauslehdistä säilytetään eri osastoilla. Pääkirjasto välittää lainauksia myös muista kirjastoista, etupäässä tieteellisistä keskuskirjastoista.

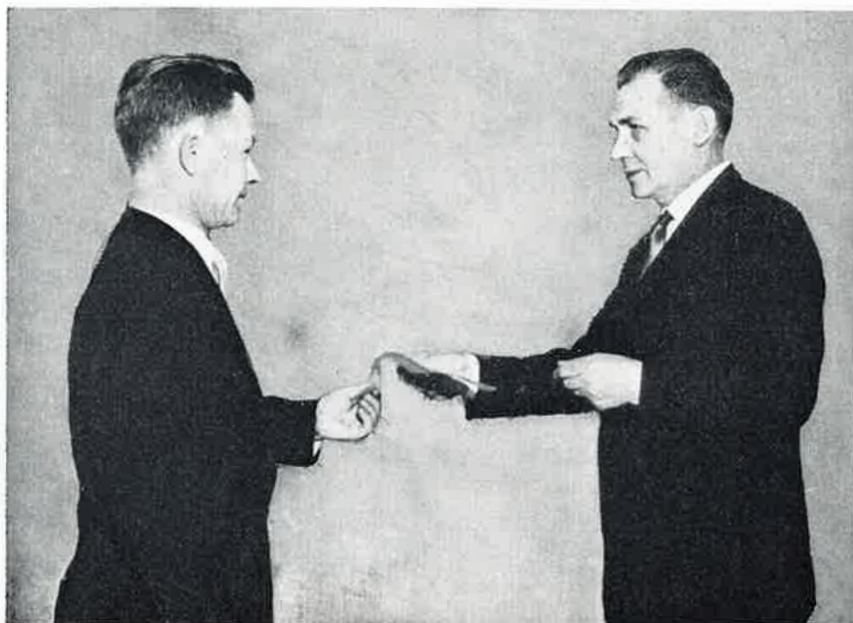
Kirjastoon saapujaa kohtaa erinomainen järjestys ja miellyttävä ilmapiiri, juuri sellainen joka houkuttelee syventymään kirjojen maailmaan. Tyytyväisyys kuvastuu myös kirjaston henkilökunnan ilmeistä, kuten odottaa saattaakin.

— Tämä uusi huoneisto tarjoaa hyvät työskentelymahdollisuudet, toteaa kirjaston päällikkö, dipl. ins. Saima Wiklund. Kirjaston tehtävät ovatkin jatkuvasti monipuolistuneet. Tällaisen kirjaston toiminta ei ole yksistään kirjaostojen ja lehtitilausten suorittamista sekä lainaustoimen

järjestelyä, vaan varsin keskeiseksi työksi ovat aikaa myöten muodostuneet tiedonhakupalvelu ja kirjallisuustutkimukset. Kirjastolta tiedustellaan mitä moninaisimpia asioita ja kysymyksiin on koetettava antaa nopeasti vastaukset. Helppommat kyselyt voidaankin selvittää kirjaston monien käsikirjojen ja hakuteosten avulla lyhyessä ajassa, mutta varsinaisten laajempien kirjallisuustutkimusten selvittäminen vie monasti useita päiviä. Viime vuoden aikana pääkirjasto joutui suorittamaan tällaisia laajoja kirjallisuustutkimuksia alun toistasataa.

Kirjaston lukusali ja arkisto. Henkilöt: kirjaston päällikkö, dipl. ins. Saima Wiklund (oik.), dipl. ins. Sirkku Viljamaa ja ekonomi Tor Salin.

Lopussa kiitos seisoo
Rehtori Viljo Tanner ojentaa todistuksen Erkki Maliselle

Ensimmäinen työnjohtajakurssi päätynyt

Kuusankosken tehtaiden koulutustoiminnassa on jälleen saavutettu merkittävä vaihe, sillä ensimmäinen työnjohtajakurssi on päätynyt ja kaikki 11 kurssille valittua suorittivat hyväksytysti tutkintovaatimukset. Työtekniillisten kursien opetussuunnitelma vaikutti alun alkaen onnistuneelta ja tarkoituksenmukaiselta ja neljän vuoden aikana saadut tulokset ovat täysin

vastanneet odotuksia. Sekä opettajat että oppilaat ovat olleet innostuneita, kiinnostus kursseja kohtaan on ollut suuri ja tämän uuden koulutustoiminnan voidaankin katsoa jo vakiintuneen.

Työnjohtajakurssi alkoi ammattikoulussa syksyllä 1959. Opetussuunnitelma käsitti 550 tuntia. Pääasiallisesti opetus tapahtui työn lomassa kahdesti viikossa viikkotuntimäärän

vaihdellessa neljästä viiteen, mutta kummankin lukuvuoden alussa ja lopussa oli koulumainen oppijakso. Tällaisia täysiä koulupäiviä kertyi lähes kaksi kuukautta, kun otetaan mukaan Teollisuuden Työnjohto-opistossa suoritettu 2-viikkoinen työnjohtamistaidollinen kurssi.

Eniten eli 170 tuntia oli varattu paperiteknologialle, jonka opetuksesta vastasivat pääasiallisesti tehdasinsinöörit. Muu tuntimäärä ja kautui seuraavasti: matematiikkaa 50, fysiikkaa 60, kemiaa 50, tehdas-koneistoihin perehtymistä 60 ja mitaus- ja säätötekniikkaa 40 tuntia. Tämän lisäksi käytettiin johtamistaidolliseen opetukseen, työnopetukseen, työlainsäädäntöön ja metsä-talouteen toistasataa tuntia.

Työnjohtajakurssin päättäjäiset pidettiin Koskelassa helmikuun 20 p:nä. Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan vuorineuvos K. E. Ekholm.

Kurssin päättäjäispuheen piti yhtiön teknillinen johtaja Björn Sucksdorff mainiten, että hänellä oli ilo puhua kurssilaisille myös avajais-tilaisuudessa. Nyt ovat kaksi työntäyteistä lukuvuotta takana päin. Kurssin opettajat samoin kuin Teollisuuden Työnjohto-opiston opettajat ovat lausuneet arvostelunaan, että tämä Kuusankosken tehtaiden ensimmäinen työnjohtajakurssi on ollut kaikin puolin onnistunut. Puhuja kiitti opettajia antaumuksella suoritetusta työstä. Muun työn lomassa hoidettu opetustehtävä on saattanut tuntua raskaaltakin, mutta se on varmaan koitunut hyödyksi myös opettajille itselleen ja avartanut heidän ihmistuntemustaan. Tämän jälkeen puhuja kohdisti kiitoksensa kurssilaisille, jotka kaikki olivat suorittaneet kurssin menestyksellisesti ja saivat nyt ponnistustensa palkaksi todistuksen ja nimityk-

Kurssin päättäjäispuheen piti yhtiön teknillinen johtaja Björn Sucksdorff ja kurssilaisten puolesta puhui Unto Koskinen

sen työnjohtajatehtäviin. Puheensa lopussa johtaja Sucksdorff antoi ohjeita ja neuvoja uusille työnjohtajille.

— Työnjohtaja on paljon sisältävä sana. Tällä kurssilla olette oppineet, mitä työnjohtajalta vaaditaan. Tarvitaan määrättyjä tietoja ja taitoja sekä käytännön kokemusta. Kosketuksen työpaikkaan tulee olla niin kiinteä kuin mahdollista. Työnjohtaja joutuu tekemisiin sekä ihmisten että koneiden ja laitteiden kanssa. Suhtautuminen ihmistyövoimaan vaatii eniten taitoa. Tässä suhteessa käsitykset ovat aikojen kuluessa muuttuneet. Komentavan asenteen tilalle ovat tulleet myönteisemmät menettelytavat. Ennen kaikkea on pyrittävä ohjaamaan ja neuvomaan. Tällöin käskykin, milloin sitä joudutaan käyttämään, saa positiivisen sävyn. Myönteinen asenne alaisiin on koetettava säilyttää silloinkin, kun kohdataan pettymyksiä. Työnjohtajan suhtautuminen esimiehiinsä tulisi myös olla avoin. Työnjohtaja on pidettävä ajan tasalla ja milloin hänestä tuntuu, ettei hän ole riittävästi selvillä asioista, hänen on rohkeasti kysyt-

tävä esimieheltään. Kun työnjohtajan ammattipätevyyteen liittyy rehellinen ja oikea suhtautuminen työnantajaan, esimiehiin ja alaisiin, koituu hänen panoksensa yrityksen, oman paikkakunnan ja koko maan parhaaksi.

Todistusten jaon suoritti rehtori Viljo Tanner. Hän mainitsi, että työtekniillisten kurssien opetusohjelman toteutuminen on vastannut rohkeimpiakin toiveita. Siitä tämä ensimmäinen työnjohtajakurssi on myös selvänä osoituksena. Kun ote-

Kurssilaiset ja osa opettajakuntaa

taan huomioon kuluvan kevään aikana päättyvät kurssit, on työtekniillisiä kursseilta jaettu jo kaksisataa päästötodistusta. Koulutustoiminta on siten paisunut laajaksi ja yhtiöläiset ovat puolestaan suhtautuneet siihen myönteisesti. On ollut myös mieluisaa todeta, että kauppa- ja teollisuusministeriön taholta on annettu varaukseton tunnustus yhtiön ammattikoulutustoiminnasta.

Päättäjäiskahveja nauttimassa

Kurssilaisten puolesta puhui Unto Koskinen. Hän esitti yhtiölle lämpimät kiitokset kurssin järjestämisestä, joka oli vaatinut myös taloudellisia uhrauksia. Hän kiitti yhtiötä myös erinomaisesta 'yllytyksestä'. Tämän kurssin ansiosta on kukin kurssilainen joutunut todella yrittämään. Opetus on ollut erinomaista ja aivan kuin kädestä pitäen on kurssilaisia viety eteenpäin. Erinomaiseksi täydennykseksi osoitautui kaksiviikkoinen opiskelu työjohto-opistossa. Puhuja kohdisti kurssilaisten parhaat kiitokset rehtori Tannerille ja kaikille opettajille, jotka eivät menettäneet kärsivällisyyttään, joutuivatpa he kuinka kovan kyselytulvan kohteeksi. Kun nyt kurssilaiset joutuvat hoitamaan tehtaissa uusia tehtäviä, on kukin puolestaan yrittävä parhaansa.

Työjohtajakurssin suorittivat seuraavat: Kymintehdas: Kalle Harju, Tauno Jokelin, Matti Korpi, Veikko Lahtinen, Pentti Laitinen ja Erkki Malinen; Voikka: Niilo Grönlund, Eino Karhu, Unto Koskinen, Veikko Pasi ja Pentti Suhonen.

Vuorossa selluloosa-alan työjohtajakurssi

Toinen työjohtajakurssi tulee olemaan selluloosa-alan kurssi, joille oppilaat valitaan selluloosatehtaiden työntekijöiden keskuudesta. Kysymyksen tulevat ne, jotka ovat aikaisemmin menestyksellisesti suorittaneet työteknillisen kurssin ja joilla katsotaan olevan työjohtamistaidollisia ominaisuuksia. Ennen varsinaisen kurssin alkua järjestetään kurssille pyrkiville ensi syksystä alkaen ohjausta matemaattisissa aineissa. Varsinainen kurssi tulee olemaan 2-vuotinen ja se on suunniteltu alkavaksi syksyllä 1962.

Ensi syksynä aloitetaan jälleen paperi- ja selluloosa- sekä kemiallisen alan nuorempien ammattimiesten työteknilliset kurssit.

Harjannostajaiset Kymintehtaalla

Kymintehtaan tehdaspiha on viime kesästä lähtien ollut vilkkaan rakennustoiminnan kohteena. Suurin rakennustyö on höyrykeskuksen laajentaminen uudella suurtehotilalla ja uuden vastapainekoneiston hankkiminen. Stalin toimittama teholtaan 40.000 kVA:n vastapaineturbogeneraattori sijoitetaan rakennukseen, joka on talven kuluessa kohonnut höyrykeskuksen yhteyteen.

Rakennuksen harjannostajaisia vietettiin helmikuun 10 päivänä seuratalon salissa. Rakennusosaston päällikkö Unto Viherlaiho lausui harjannostajaisväen tervetulleeksi. Harjannostajaispuheen piti yhtiön sähkövoimäpäälikkö Cyrill von Graevenitz. Hän kertoi yhtiön voimatalouden kehityksestä ja mainitsi, että uusi vastapainekoneisto on teholtaan lähes 20 kertaa suurempi kuin yhtiön ensimmäinen v. 1926 Voikkaalle hankittu vastapainekone. Kone tullaan sijoittamaan konehalliin, jonka tilavuus on 10.000 m³.

Rakennustyöt aloitettiin elokuun alkupuolella ja työt ovat edistyneet suunnitelmien mukaisesti. Puhuja esitti yhtiön puolesta kiitokset urakoitsijalle, työnjohdolle ja työntekijöille ja kiitti kaikkia, jotka ovat olleet mukana tässä rakennustyössä.

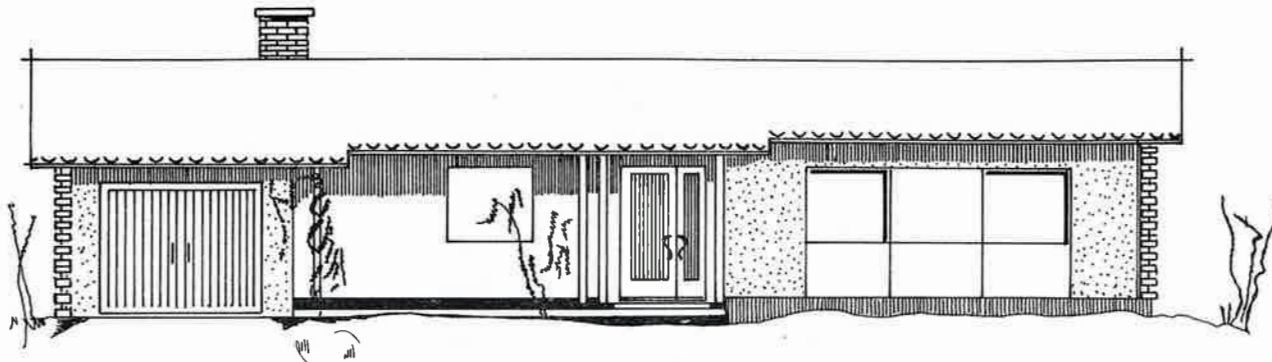
Urakoitsijan puolesta puhui insinööri Pentti Saari ja työntekijöiden puolesta kirvesmies Sulo Parta.

Rakennuksen urakoi Kouvolan Rakentajat Oy. Työpäällikkönä toimii ins. Saari ja vastaavina mestareina rakennusmestarit Kirjavainen ja Jauhiainen. Suunnittelutyöt on suorittanut yhtiön teknillinen osasto, rakennuspiirustukset ja laskelmat laatinut Teollisuus Rakenne Oy ja arkkitehtinä on ollut arkkitehti Arne Helander.

Yllä: Harjannostajaisjuhlan puhujia: dipl.ins. Cyrill von Graevenitz (vas.) ja ins. Pentti Saari.

Harjannostajaisväkeä kestävyystien ääressä

Högfors-tuotteiden koetalo edustaa uudenaikaista matalaa talotyyppiä

Högfors-omakotitalo

Högforsin Tehtailla on jo usean vuoden ajan kiinnitetty aivan erityistä huomiota tuotteiden laadun tarkkailuun ja tutkimusluontoiseen kokeiluun. Jotta tehtaan valmistamia omakotitaloon soveltuvia lämpö- ja vesijohtoalan tarvikkeita voitaisiin tutkia yhden omakotitalon

kotitalon kauniille rinnetontille Vaaralaan Helsingin maalaiskuntaan.

Kun koetalon rakennusvaiheen aikana pyritään saamaan selville sen kustannukset, asumismukavuus ja eri laitteiden toiminta, kiinnostaa se varmasti myös yhtiön omakoti-

rakentajia. Tämän vuoksi tulemme lehdessämme seuraamaan kyseisen omakotitalon rakentamista ja selostamaan siitä saatuja kokemuksia. Toivomme, että näistä kokemuksista on hyötyä kaikille yhtiön omakotirakentajille, jotka suunnittelevat oman kodin rakentamista tai parhaillaan rakentavat sitä.

Kartoittaja Henriksson on perheineen ollut Högforsin Tehtaan vieraana ja neuvotellut tehtaan johdon kanssa omakotitalonsa rakentamisesta ja taloon tulevista Högfors-tuotteista.

Omakotineuvottelu käynnissä: vas. yllins. E. Alander, kartoittaja Oiva Henriksson, isännöitsijä C. J. Cedercreutz, rva Ritva Henriksson ja myyntipäällikkö G. Lindholm. Takana Henrikssonin perheen lapset.

Myyntipäällikkö G. Lindholm (vas.) ja mainospäällikkö T. Hansson (oik.) esittelevät Henrikssonin perheelle ammeita.

katon alla, heräsi ajatus erityisestä Högfors-omakotitalosta.

Näin ryhdyttiin etsimään puolueettomalta maaperältä koetaloa, jossa artikkelien soveltuvuutta ja edullisinta valintaa sekä myös jatkuvaa toimintaa voitaisiin tutkia. Pyrittiin löytämään omakotirakentaja, joka ensi kesän aikana rakentaisi talonsa valmiiksi ja joka olisi halukas antamaan rakennuksensa tehtaan tuotteiden tutkimuspaikaksi.

Tämä omakotirakentaja on nyt löydetty. Hän on kartoittaja Oiva Henriksson, joka rakentaa nykyaikaisen matalatyyppisen oma-

Tehokasta ammattikoulutusta Högforsin Tehtaalla

Ammatillinen kasvatus- ja koulutustoiminta on nykyisin jatkuvasti päivän puheenaiheena. Sitä pohditaan yleisten koulukysymysten yhteydessä, mutta luonnollisesti ennen kaikkea teollisuuden omassa piirissä. Tuottavuuden lisääminen, uudet tuotteet, laadun parantaminen ja kilpailukyvyyn säilyttäminen mark-

viime vuosina lisätty ja tämänhetkinen oppilasvahvuus on 114 oppilasta. Kahtena viimeisenä vuotena on uusia oppilaita otettu n. 40 kerrallaan, osa suoraan toiselle luokalle. Koulutustavoitteita on myös jouduttu muuttamaan työkentän tarpeen vaatimalla tavalla, esimerkiksi koneistajien ja eräiden muiden eri-

Maakaavauksen alalla on työmäärä tämän vuoden kuluessa suuresti lisääntynyt ja näyttää edelleen kasvavan, joten tämän alan ammattimiesten tarve on pikaisiin toimenpitein turvattava. Tämän takia aloitettiin helmikuun alussa maakaavaajien erikoiskurssi, joka kestää 10 kuukautta. Opetusohjelmassa oli aluksi teorian opetusta ja sen jälkeen ammatillista alkeisharjoittelua valimossa. Tästä vaiheesta edetään vaikeampiin työtehtäviin ja ennen pitkää voidaan osallistua varsinaiseen tuotannolliseen maakaavaus-

Piirustuskonttorin teknillisen henkilökunnan täydennyskursilla on paljon osanottajia. Ins. K. Holmlundin esitelmää seurataan tarkkaavaisesti.

kinoilla ovat seikkoja, jotka kulkevat käsi kädessä ammattikoulutuksen kanssa, tarvitsevat ammattikoulutuksen apua ja tukea.

Högforsin konepajakoulussa toistasataa oppilasta

Varsinainen ammattikasvatus kuuluu koulumaisen opetustoiminnan piiriin. Niinpä Högforsin Tehtaallakin on oma 4-vuotinen konepajakoulunsa. Koulun oppilasmäärää on

koisammattimiesten tarve on yhä kasvanut. Piirustus- ja suunnittelukonttoreiden teknikkojen puutetta on kyetty helpottamaan konepajakoulun kasvattamalla piirtäjillä. Myös urakkalaskenta-, hinnoittelu- ja työntutkimustehtäviin on oman konepajakoulun avulla koulutettu ammattimiehiä. Mainittakoon vielä, että viime vuonna koulutettiin neljä kuukautta kestäneillä kursseilla ammattimiehiä Högforsin Tehtaan huoltopiireihin ympäri maata.

Varsinaisen konepajakoulun lisäksi on parhaillaan menossa tavallista enemmän kurssimuotoista koulutustoimintaa.

työhön. Myöhemmässä vaiheessa palataan jälleen teoriaan iltaluennoin. Opetuksessa käytetään apuna heijastuskuvia, rainoja ja elokuvia. Opettajina toimivat tehtaan omat asiantuntijat ja työnopastajina konepajakoulun valimolinjan suorittaneet maakaavaajat. Tarvittaessa tullaan järjestämään uusia kursseja.

Teknillinen Kerho

Jo kahdentoista vuoden ajan on Högforsin Tehtaan Teknillisen Kerhon puitteissa harrastettu koulutustoimintaa säännöllisesti kaikki talvikaudet. Kerhon torstai-opintoillat ovat saavuttaneet vakiintuneen

Maakaavaajaoppilas Rauno Taponen suorittamassa avaamansa kaavauskehysten jälkikorjausta

muodon ja poikkeuksellisen suuren kannatuksen. Viime vuosina ovat torstai-iltojen esitelmöitsijät olleet pääasiallisesti ulkopuolisia asiantuntijoita. Kerhossa käsitellään myös tehtaan tuotannollista toimintaa koskevia uutuuksia ja parannuksia ja siten kerhon jäsenet pysyvät hyvin ajan tasalla. Esimerkiksi parhaillaan asennetaan valimoon uusia sähkösulatusuuneja, joilla aletaan valmistaa uutta rautalaatua, nim. SG-rautaa, samoin haponkestäviä rauta- ja teräslaatuja. Kaikista näistä asioista on Teknillisessä Kerhossa jo pidetty esitelmää.

Myös tehtaan johdon tiedotukset tuotantotuloksista, toiminnan kannattavuudesta, lähitulevaisuuden suunnitelmista ja muista ajankohtaisista aiheista ovat olleet Teknillisen Kerhon jäsenille mieluista ja toivottua kuultavaa ja varmasti

myös oikeaan osuvaa suhdetoimintaa.

Täydennyskurssi piirustuskonttorin teknilliselle henkilökunnalle

Viime syksynä aloitettiin lähinnä suunnittelu- ja teknillisten konttoreiden henkilökunnalle tarkoitettu täydennyskurssi, jonka tarkoituksena on edistää tämän henkilökunnan — insinöörien, teknikoiden ja piir-

täjien — ammatillista tasoa, jotta asianomaisten tiedot vastaisivat tekniikan kehityksen tämänhetkistä tasoa. Kurssin ohjelma on varsin vaativa. Esitelmää, luentoja ja alustuksia on neljä tuntia viikossa eli kaksi tuntia tiistaisin sekä torstaisin. Kurssi kestää kuluva vuoden loppuun saakka. Kesäkuukausina pidetään kuitenkin tauko.

Opettajina on eri alojen asiantuntijoita. Tehtaan omat insinöörit ja teknikot ovat myös saaneet tehtäväkseen omien erikoisalojensa esittelyn saattaakseen siten ammattituntemuksensa kurssilaisten tietoon. Luentotuntien lukumäärä tulee olemaan yli 150 tuntia. Kurssin läpikäynneille annetaan todistukset.

On ollut ilahduttavaa todeta, että opintoiltoina on ollut mukana myös runsaasti 'ulkopuolisia' kuuntelijoita tehtaan käyttöosastoilta. Vakinaisia kurssilaisia on 32, mutta mukana olevien luku nousee tavallisesti 40—50:een henkeen, joskus jopa 80:een, kun esillä on ollut erityisen kiinnostava opetusaihe. Opetuksessa käytetään apuna runsaasti havaintovälineitä kuten dia- ja heijastuskuvia, rainoja sekä filmejä.

Kurssiohjelman, sen toteuttamisen ja käytännölliset järjestelyt hoitaa tehtaan koulutuspäällikkö.

Maakaavaajaoppilas Toivo Arvonen (oik.) saa ohjeita työnjohtaja Auvo Astalalta (vas.) ja työnopastaja Erkki Larilalta

Kansantalon uusi juhlasali

Kuusankosken Kansantalon siipiosan valmistuttua on paikkakunnalle saatu edustava juhlasali, jollaisesta onkin ollut suorastaan huutava puute. Kansantalon ensimmäinen rakennusvaihe toteutettiin kolmen vuotta sitten ja talo-yhtiön johdolle on annettava varaukseton tunnustus, että se näin pian on voinut saattaa myös juhlasalisuunnitelmansa päätökseen.

Uudisosa on tilavuudeltaan 8.200 m³ eli lähes 2.000 m³ suurempi kuin varsinainen 'päärakennus'. Ensimmäinen kerros käsittää yksinomaan liikehuoneistoja. Avarat portaat johtavat toisen kerroksen juhlahuoneistoon, jonka muodostavat tilava halli kahvioineen, juhlasali ja näyt-

tämö. Juhlasalin pinta-ala on n. 300 m² ja lattia on päällystetty tammparketilla. Betoninen kehärakennelma on suurelta osalta jätetty näkyviin, joka yhdessä vinolapekaton kanssa antaa salille ryhdikkään konstruktiivisen vaikutelman. Muutenkin on juhlahuoneistolle tunnusomaista uudenaikainen asiallisuus ja virkeä värien käyttö. Tilava näyttämö tekee mahdolliseksi teatteriesitysten järjestämisen. Salissa on tuoleja 320 hengelle.

Rakennuksen on piirtänyt kaupalanarkkitehti Maija Mikkonen ja urakoitsijana on toiminut Rakennusliike Sainio & Potinkara. Rakennuskustannukset nousivat n. 55 miljoonan markkaan.

Juhlahuoneiston tupaantuliaisjuhlaa vietettiin arvokkain juhlallisuuksin lauantaina 11. 3. Juhlapuheen piti tohtori Väinö Tanner. Kutsuvierasjoukossa nähtiin mm. maa-herra Artturi Ranta ja vuorineuvos K. E. Ekholm.

Juhlan jälkeen sali on joutunut heti ahkeraan käyttöön. Kuusankosken Näyttämö on esittänyt useita kertoja Huovisen 'Havukka-ahon ajattelijan', lukuisia juhlia on pidetty ja Kansantalosta on myös tullut nuorison suosima tanssipaiikka.

Kauniissa juhlasalissa on 320 istuinpaikkaa

Osa tilavasta hallista on sisustettu kahvioksi

Uuden rakennuksen ensimmäinen kerros käsittää liikehuoneistoja ja juhlahuoneistolle on varattu toinen kerros kokonaisuudessaan

Kuusankosken Puhti 50-vuotias

Kuusankoskella on järjestötoiminnan sarkaa hoidettu menestyksellisesti vuosikymmeniä. Siitä ovat osoituksena tuon tuostakin yhdistysten merkivuosiensa kunniaksi järjestämät juhlat, joista muodostuu paikallisesti katsoen arvokkaita kulttuuritilaisuuksia. Niinpä kolme vanhinta urheiluseuraa ovat jo 50-vuotiaita. Viimeksi juhli puolivuosisataista toimintaansa Kuusankosken Puhti, tehdasseudun urheilumainetta menestyksellisesti puolustanut ja liikuntakasvatusta tuloksellisesti suorittanut urheiluseura.

Seuran historiikki

Seuran syntysanojen lausujana voidaan pitää innokasta urheilumiestä Eino Tuomalaa, joka elokuussa 1910 kutsui muita urheilevia nuorukaisia päättämään urheiluseuran perustamisesta. Seura toimi ensin pari vuotta sos.dem. nuorisosaston alajaostona siirtyen sitten Kuusankosken Työväenyhdistyksen alaisuuteen. Itsenäiseksi yhdistykseksi seura rekisteröitiin v. 1924.

Alkuvuosina harrastettiin etupäässä voimistelua, mutta pian var-

Puhti oli edustettuna Suomen pesäpallomestaruussarjassa kymmenen vuotta ja myös liitto-otteluissa oli Puhdin pelaajia mukana.

Vähitellen sai jalkapallo johtoaseman. V. 1955 seura nousi maakuntasarjaan ja v. 1959 päästiin Suomisarjaan, jossa tulevana kesänä pelataan kolmatta kertaa. Nykyisin on seuralla kuusi jalkapallojoukkuetta.

Puhdin hiihtokaartin nimekkäin mies on Urho Niemi, jolla on nimissään kaksi Suomen ja yhdeksän TUL:n mestaruutta. Aikanaan oli jääpallo suosittu, mutta sittemmin jääkiekko on sen syrjäyttänyt. Var-

Sosiaalipäällikkö Veikko Salander ja liikuntaneuvoja Raine Valleala (oik.) esittämässä Kymin Osakeyhtiön onnitteluja. Vasemmalta lukien puhtilaiset Onni Qvick, Veikko Jungell ja Tauno Lah-
tinen.

Puhdin juhlaa vietettiin Kansantalon uudessa salissa sunnuntaina 19. 3. Tervehdyspuheen piti seuran toiminnassa keskeisenä johtohenkilönä toiminut taloudenhoitaja Einari Aro. Juhlapuheessaan varatuomari Arvi Heiskanen korosti urheilun merkitystä kansallisena herättäjänä. Tämän hetken tehtävistä hän piti tärkeimpänä suurten joukkojen mukaansaamista terveys- ja kuntourheilun pariin. Seuran historiikin oli laatinut putkiseppä Joel Lahtinen. Juhlissa oli lisäksi runsaasti liikunnallista ja taiteellista ohjelmaa. Seuran puheenjohtaja Veikko Jungell esitti päättäjäissanat.

Juhliva seura sai vastaanottaa lukuisia onnitteluja. Kymin Osakeyhtiön puolesta onnittelivat seuraa sosiaalipäällikkö Veikko Salander ja liikuntaneuvoja Raine Valleala.

sinkin paini kohosi suosioon. Hankittiin painimatto ja Puhdin painikaarti sai pian kansallista mainetta. Seuran painijoita kävi valmentamassa kuulu Robert Oksa.

Painin rinnalla Puhdistä varttui kova yleisurheiluseura. Eniten mainetta saavutti 'Myllyhuokon moniottelija' Väinö Lehtonen, joka Antverpenin työläisolympialaisissa voitti kaksi kultamitalia, nimittäin pituushypyssä ja 3-loikassa.

Pesäpallolielu on kuitenkin se urheilulaji, joka on eniten tehnyt Puhdin nimeä tunnetuksi. Kilpailumielessä ryhdyttiin pesäpalloa harrastamaan v. 1928. Ensimmäinen TUL:n pesäpallomestaruus saavutettiin v. 1934 ja kaikkiaan Puhdin pesäpallojoukkue on yltänyt kuusi kertaa mestaruuteen ja juniorijoukkuekin kahdesti. Sotien jälkeen

sinkin nuorison keskuudessa siitä on tullut vetävä urheilulaji.

Nyrkkeilykin on kuulunut seuran ohjelmaan. Puhtilainen Leo Mäki kohosi TUL:n kovan välisarjan parhaimpien joukkoon ja edusti maattamme Antverpenin työläisolympialaisissa.

Naisvoimistelu on ollut Puhdin ohjelmassa alkuvuosista saakka. Varsinkin Mirjam Laineen ja Salli Qvickin ansiosta Puhdin voimistelijattaret ovat yltäneet kilpailullisessakin mielessä erinomaisiin tuloksiin. Näistä voitoista mainittakoon liiton B-sarjan mestaruus v. 1949.

Puhti on hankkinut rantapalstan Urajärven rannalta ja rakentanut sinne kesämajan sekä saunan. Näin myös seuran jäsenten virkistyksestä pidetään huolta.

Voikkaan yhteiskoulun uudessa koulutalossa on vältetty koulutaloille ominainen yksitoikkoinen massiivisuus vaihtelevan tilaryhmittelyn avulla. Korkeassa osassa rakennuksen keskus avarine halleineen ja sitä ympäröivine luokkahuoneineen. Etualalla siipiosa.

Voikkaan yhteiskoulu aloitti toimintansa syksyllä 1957. Koulussa on tällä hetkellä neljä luokkaa, joilla kullakin on rinnakkaisluokka. Oppilasmäärä nousee 307:ään, mikä jo sinänsä osoittaa tämän koulun tarpeellisuuden. Ilman tätä uutta koulua oppikoulutilanne olisikin Kuusankoskella muodostunut suorastaan kestäättömäksi.

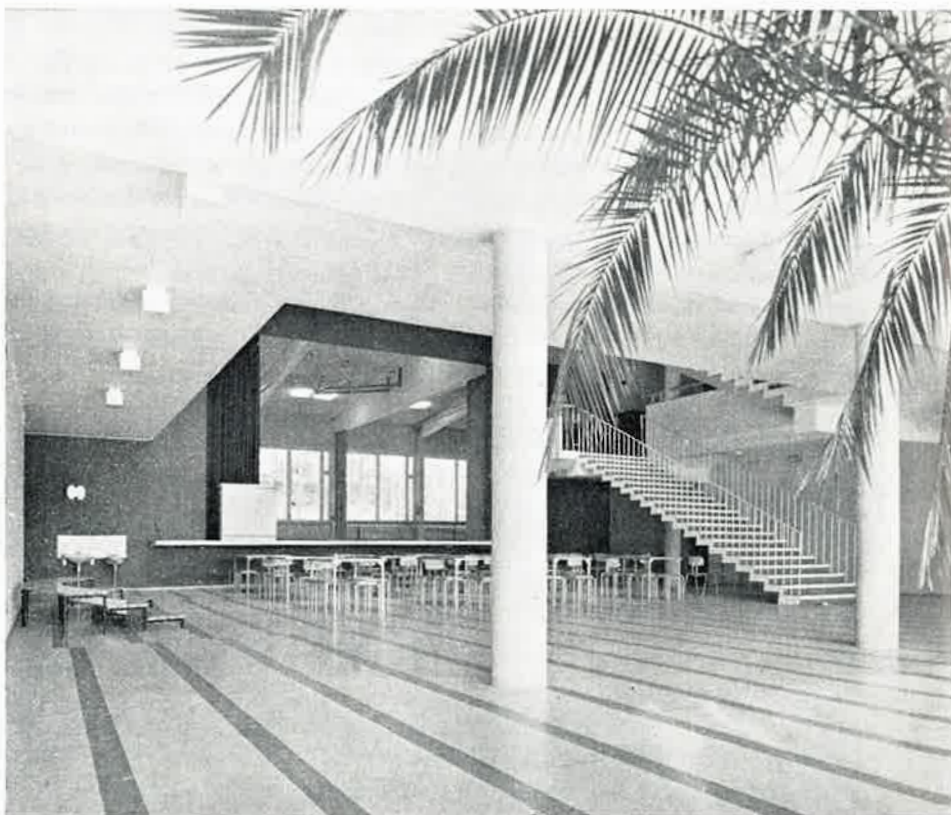
Aivan erityinen ilonaihe on ollut Voikkaan yhteiskoulun oman koulutalon valmistuminen. Koulun tarkokkaan johdon ponnistusten tuloksena on saatu pystyyn koulutalo, jolle kauneudessa, viihtyisyydessä ja käytännöllisyydessä saa hakea vertaistaan. Rakennus on tunnetun arkkitehdin Aarne Ervin käsialaa. Hänen kouluratkaisunsa

Voikkaan yhteiskoululla

Avara, valoisa ja viihtyisä halli on monikäyttöinen. Siinä pidetään aamuhartaudet ja juhlat ja siinä oppilaat myös ruokailevat. Avoportaat johtavat luokkakerroksiin, joiden käytävät muodostavat hallin ympärille kaksi parveketta.

ovat aikaisemminkin herättäneet huomiota omaperäisyydellään ja ennakkoluulottomuudellaan ja samaa on sanottava Voikkaan yhteiskoulun rakennuksesta. Arkkitehdin suunnittelema idea on kouluun tullessa heti todettavissa. Tavanomaisen käytäväkoulun tilalle on tullut jotakin aivan muuta. Koulun keskei-

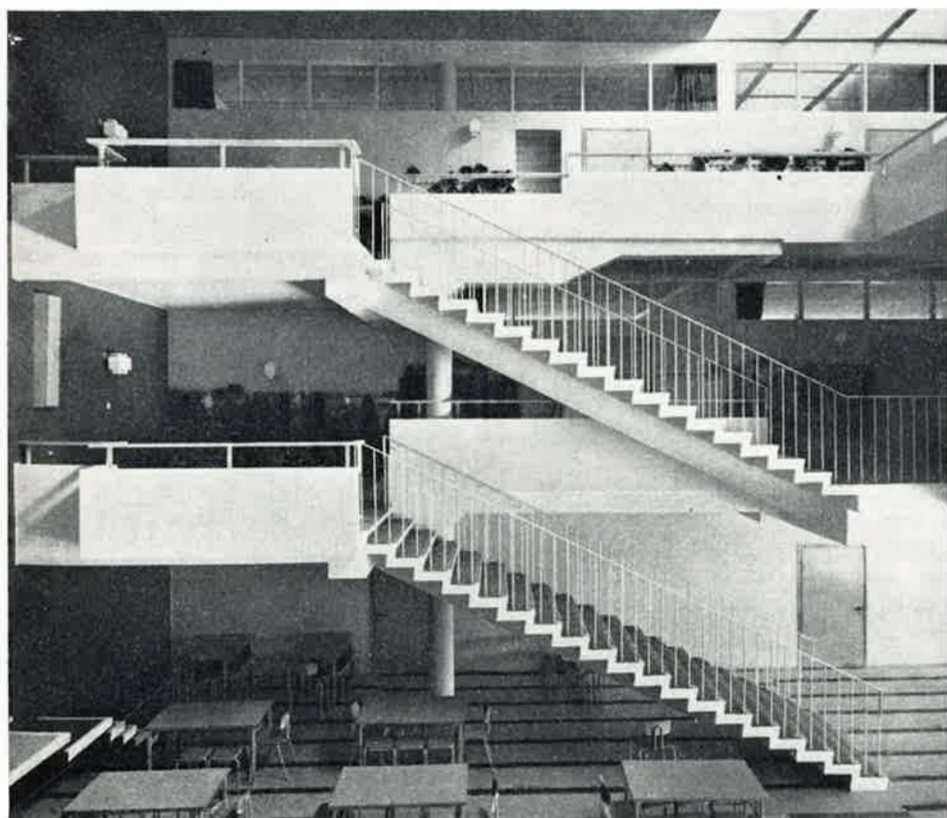
senä tilana on kaunis ja avara halli, jonka ympärillä kolmessa kerroksessa sijaitsevat luokkahuoneet. Halli toimii oppilaiden kokoojana, juhlasalina, ruokailupaikkana ja siinä pidetään myös aamurukoukset. Kullakin luokalla on oma luokkahuoneensa, minkä lisäksi on riittävästi erikoisluokkia. Halliin liit-

tyy näyttämöaukon kautta avara voimistelusal, joka voidaan jakaa siirrettävällä väliovellä tyttöjen ja poikien voimistelusaliksi. Keskusosaan liittyy 3-kerroksinen siipiosa, jossa niin ikään on vältetty käytäväsystemiä. Osa siivestä otetaan käyttöön ensi syksynä. Koulu on rakennettu alun perin niin kaukokat-

Koulutalon vihkiäisistä muodostui mieliinpainuva kulttuurijuhla. Vihkiäispuheen piti professori Aimo T. Nikolainen.

uusi kaunis koulutalo

seisesti, että tilojen puolesta se voidaan laajentaa käsittämään myös lukion. Rakennuksen tilavuus on n. 15.000 m³ ja kustannukset rakennuskuutiota kohden olivat 7.200 markkaa.

Oman lukunsa ansaitisivat uudenaikaiset rakennusmateriaalit, vaaleat miellyttävät värisävyt, suuret ikkunat ja monet huolitellut ja kauniit yksityiskohdat. Kaikesta näkee, että suunnittelussa on nähty paljon vaivaa ja että tulos on kunniaksi Voikkaalle ja koko Kuusankosken kauppalalle.

Koulun vihkiäisjuhlasta 12. 3. muodostui arvokas kulttuuritapaus. Vihkimisen suoritti prof. Aimo T. Nikolainen ja juhlaesitelmän piti kouluneuvos Jaakko Toivio. Vapaan sanan aikana koulu sai vastaanottaa lukuisia onnentoivotuksia. Kymmin Osakeyhtiön onnittelut esitti vuorineuvos K. E. Ekholm.

Koulun rehtorina on pastori Edvin J. Laurema ja johtokunnan puheenjohtajana näyteenottaja Niilo Lonka.

Rattijuoppous

Tarkasteltaessa rikollisuuden kehitystä maassamme viime vuosina voidaan todeta, että rikosten kokonaismäärä ei ole sanottavastikaan lisääntynyt. Päinvastoin monien rikosten, kuten esimerkiksi henkiriikosten, pahoinpitelyjen, ryöstöjen, siveellisyysrikosten ja eräiden muidenkin rikosten kohdalla on todettavissa rikosten absoluuttisenkin määrän vähentymistä. Sen sijaan tilastoja nostavat liikennerikkomukset, joiden määrä on kasvanut samalla kun moottoriajoneuvojen luku on valtavasti lisääntynyt.

Huolestuttavinta nousua on tapahtunut rattii- ja tankoitujuoppotapausten kohdalla. Kriminaalipoliittiselta kannalta tätä asiaa arvoellen on yhteiskunnallisesti vakava ongelma saada tukahdutetuksi rattijuoppouden ja sitä usein seuraavan maantiegangsterismin pelottava kasvu.

Seuraavassa tuomioistuinten, poliisiviranomaisten ja työnantajan edustajat lausuvat mielipiteensä rattijuoppoudesta ja sitä koskevista säännöksistä.

Iitin tuomiokunnan tuomari, asessori Eino Kahana pää kiinnitti huomiota mopoihojitten tankoitujuoppotapausten tuntuvaan nousuun. Laki on heihin nähden kuitenkin sama kuin rattijuopuille. Asiasta säädetään 29. 3. 1957 annetun tieliikennelain 8 §:ssä seuraavasti:

"Joka 1 §:ssä mainitulla alueella (tarkoittaa tietä) tai muualla kuljettaa moottoriajoneuvoa juopuneena taikka alkoholin tahi muun huumausaineen vaikutuksen alaisena, tuomitakoon vankeuteen tai enintään kolmeksi vuodeksi kuritushuoneeseen taikka, milloin rikoksesta ei ole aiheutunut vaaraa yleiselle liikenneturvallisuudelle ja asianhaarat ovat muutoinkin erittäin lieventävät, sakkoon.

Jos moottoriajoneuvon omistaja tai haltija taikka se, jonka käytössä ajoneuvo on, luovuttaa sen ilmeisesti juopuneen tai hänen tietensä alkoholin tahi muun huumausaineen vaikutuksen alaisen henkilön kuljettavaksi, rangaistakoon luovuttaja vankeudella tai sakolla.

Milloin joku on 1. momentissa tarkoitettussa tapauksessa huolimatto-

muudellaan tai varomattomuudellaan aiheuttanut toiselle kuoleman tai vaikean ruumiinvamman, sovellettakoon lisäksi, mitä rikoslain 21 luvun 10 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että rangaistusta voidaan, jos asianhaarat ovat raskauttavat, korottaa kuolemantuottamuksesta enintään kahdeksi vuodeksi ja vaikean ruumiinvamman tuottamuksesta enintään kuudeksi vuodeksi kuritushuonetta."

Lainsäätäjä on asettaessaan rangaistusasteikon korkealle katsonut, että rattijuoppous yleisvaarallisena rikoksena on estettävissä vain kovilla rangaistuksilla. Jos mainitun 8 §:n 3. momentti ei ole kysymyksessä ja jos tapaus ei muutoinkaan ole kovin törkeä, autonkuljettajien kohdalla lienee keskimääräinen rangaistus 5 kuukautta vankeutta. Mopoihojitten osalta rangaistus on yleensä 2 kuukautta vankeutta. Huomattava on, että rattijuoppoudesta tuomittua rangaistusta ei juuri koskaan anneta ehdollisena, vaan että ensikertalaisetkin joutuvat sen kärsimään. Samoin on huomattava, että vain aniharvoin voi tulla kysymykseen niin paljon lieventäviä asianhaaroja, että vapausrangaistuksen sijasta tuomittaisiin sakko-rangaistukseen.

Kuolemantuottamuksen osalta eli 3. momentissa mainituissa tapauksissa rangaistusta nostettiin muutama vuosi sitten, mutta siitäkään ei ole ollut näkyvää tulosta. Päinvastoin onnettomuuspaikalta — rikospaikalta — pakenemiset ovat lisääntyneet. Kun muutkin tapaukset osoittavat tuntuva nousua, ei liene muuta mahdollisuutta kuin langettaa asteikon puitteissa entistä ankarampia rangaistuksia.

Kuusankosken piirin apulaisnimismies Pekka Ronkka oli mitä huolestunein tilanteen kehityksestä Kuusankosken osalta. Kun täällä vuoden 1958 aikana tuli ilmi 15 rattijuoppotapausta, luku vuonna 1959 kohosi 25:een ja viime vuonna jo 47:ään. Kuluva vuoden aikanakin on jokunen tapaus tullut esille, mutta sesonki alkaa vasta keväällä, kun mopoihojat pääsevät 'laitumille'. Juuri mopoihojat, jotka eivät tarvitse ajokorttia ja joilta niin ollen ei voida evätä ajolupaakaan, ovat lisänneet lukua ratkaisevasti siitä lähtien, kun mopoja ei ole tarvinnut katsastaa ja rekisteröidä.

Liikennekurissa ja yleisessä vastuuntunnossa on edelleen parantamisen varaa. Kun ko. rikoksissa vaarannetaan muitten tiellä kulkevien henki ja omaisuus, ei rangaistusten kohdalla voida olla löysäkä-tisiä. Jollei muu auta, on syytä, että lainsäätäjät ottaisi vakavasti harkittavaksi konfiskaatiomahdollisuuden eli mahdollisuuden tuomita rattijuopon ajoneuvo tai sen arvo valtiolle menetetyksi.

Rattijuoppotapausten tutkiminen on aikaisemmin ollut mitä vaikeinta, sillä vaikka olisi ollut melkoista aihetta katsoa ajajan olleen alkoholin vaikutuksen alaisena, ei asiasta aina voitu saada tarpeellista näyttöä, koska ei ollut pakkoa alistua verikokeeseen ja koska todistajat useinkin yrittivät puhua ajajan puolesta. Perättömästä lausumasta ja väärästä valasta tuli ja tulee edelleen useita syytteitä. Tutkimukset ovat nyt helpompia suorittaa, sillä verikokeeseen alistuminen on tullut pakolliseksi ja siten veren alkoholi-pitoisuuden määrittäminen on saatu tar-kaksi ja luotettavaksi.

Työnantajan edustajana varatuomari Robert Brothorus toi esille seikat, jotka rattijuoppoa odottavat hänen työsuhteensa kohdalla.

Työn ulkopuolella tapahtuneena ei rattii- tai tankoitujuoppotapauksella sinänsä ole välitöntä vaikutusta työsuhteeseen, kuten ei kenenkään yksityiselämällä eräin poikkeuksin muutenkaan. Lievin mahdollinen rangaistus siitä on sakko, joten työ-suhteen purkaminen ei tässä tule kysymykseen.

Tosiasiallisesti tällainen rikos kuitenkin saa aikaan sellaisia seuraamuksia, joiden vaikutukset ulottuvat myös asianomaisen työsuhteeseen erittäin merkittävästi. Yleisvaarallisuutensa vuoksi on rattii- tai tankoitujuoppoudesta annettu rangaistus säännönmukaisesti ollut ehdoton vankeusrangaistus, ja lähettäessä vankeusrangaistusta suorittamaan katkeaa työsuhte ja asianomainen menettää oikeutensa kaikkiin siihen liittyviin etuihin, mm. työsuhteen perusteella saamaansa asuntoon.

Pääseminen uudelleen takaisin työhön riippuu, paitsi asianomaisen aikaisemman palvelusajan pituudesta ja hänen säännöllisyydestään työssä, ratkaisevasti myös työtilanteesta vankeusajan päättyessä. Kun työsuhte on katkennut, merkitsee

mahdollinen takaisin paluukin aloittamista 'uutena miehenä', jolloin mm. vuosiloman pituuteen vaikuttavien palvelusvuosien laskeminen aloitetaan alusta. Myös sairaskassan jäsenyys katkeaa ja vankeusaika jää pois eläkevuosia laskettaessa.

Tällä tavoin moottoriajoneuvon kuljettaja vaarantaessaan edesvastuuttomalla menettelyllään toisten turvallisuuden samalla asettaa vaakalaudalle myös itselleen tulevia sellaisiakin seuraamuksia, jotka ulottuvat ohi tuomioistuimen hänelle määräämän rangaistusajan ja mahdollisten vahingonkorvausten.

Jos rattijuoppoutta esiintyy työssä, mikä kaikeksi onneksi on ollut erittäin harvinaista, ovat seuraamukset työsuhteen osalta huomattavasti ankarammat. Mehän kaikki tiedämme, minkälaiseen vaaraan tehdasolosuhteissa alkoholin vaikutuksen alaisena oleva voi saattaa sekä itsensä että koko ympäristönsä ja minkälaista häiriötä työskentelylle tällainen henkilö tuottaa. Sen vuoksi onkin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden säilyttämiseksi alkoholin käyttöön työssä suhtauduttu erikoisella ankaruudella, ja on sen seurauksena useissa tapauksissa ollut työsuhteen purkaminen välittömästi.

On ilolla todettava, että alkoholin väärinkäyttö työssä on jatkuvasti vähentynyt ja että tehtaiden varjoinnista ja yleisestä järjestyksestä annetut määräykset sekä ohjeet on yleisesti hyväksytty toimenpiteinä turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi työpaikoilla.

Toivottavaa olisi, että moottoriajoneuvojen lisääntyessä nousevan elintason mukana yhteisvastuun tunto myös niiden käyttäjien keskuudessa kasvaisi ja täten kysymys ratti- ja tankojuoppoudesta saataisiin pois päiväjärjestyksestä. Kaikkien, niin hyvin moottoriajoneuvojen omistajien kuin jalankulkijoidenkin, on syytä pitää mielessään, että on rehdimpää ja parempaa toveruutta estää ystävänsä syyllistymästä rikokseen kuin yrittää jälkeä päin peitellä tai salata tapahtunutta. Se, joka mitään tekemättä antaa toisen kuljettaa moottoriajoneuvoa alkoholin vaikutuksen alaisena, on osaltaan moraalisesti vastuussa myös seuraamuksista.

Matti Ylikangas

Högfors-ilta Kuusankoskella

Yhtiön naistenkerhojen kuukausi-illat Kuusankoskella keräävät seuratalon avaran salin säännöllisesti täyteen väkeä. Harvoin enää nykyisin, jolloin ihmiset ovat tulleet vaateliaiksi ja poisilatuiksi, on yleisömenestys näin taattu.

Sali oli jälleen viimeistä sijaa myöten täysi maaliskuun illassa, jossa kuusankoskelaisilla yhtiöläisnaisilla oli tilaisuus tutustua Högforsin tehtaaseen, sen valmistuksiin ja karkkilalais-kuulumisiin. Esittelystä pitivät huolen pesunkestävät karkkilalaiset: sosiaalipäällikkö Erkki Mattsson, sosiaalitarkastaja Alli Suominen, apulaismainospäällikkö Matti Rätty ja liikuntaneuvoja Leo Savolainen.

Sosiaalipäällikkö Erkki Mattsson toi terveisiä Karkkilasta, kertoi vanhasta rautaruukista ja sen kasvusta suurvalimoksi ja sanojensa vakuudeksi hän esitti mainion Högfors-filmin. Tässä värielokuvassa sula rauta hehkuu punertavana kuin konsanaan valimossa ja valmiiden tuotteiden emali- sekä maalipinnat saavat katsojan vakuuttuneeksi, että valimon pimeydestä lähtenyt rauta lähtee hienoasuisena ja houkuttelevan kauniina markkinoille.

Illan yhteyteen oli järjestetty pienois-Högfors-näyttely, joten kuusankoskelaiset yhtiöläisnaiset saivat henkilökohtaisesti tutustua Högfors-tuotteisiin. Apulaismainospäällikkö Matti Rätty kertoi lähemmin Högforsin sähköliesistä ja kuuluista Martta-liesistä, jotka toimivat nestekaasulla. Liesien kaunistu muotoi-

lua samoin kuin käytännöllisyyttä ihasteltiin. Liesien puhtaanapito on näet yksinkertaista, koska useat osat ovat irroitettavia. Ihailua saivat osakseen myös kauniit talousesineet, Antti Nurmesniemen muotoilema kuparisankainen pata, vaaleasävyiset tarjoiluvadit, käytännöllinen kalarauta ja monet muut esineet.

Sosiaalitarkastaja Alli Suominen kertoi Högforsin naisten kerhotöinnasta ja liikuntaneuvoja Leo Savolainen sai naurun herkästi hiltiämään humoristisilla esityksillään. Lopuksi arvottiin läsnäolijoiden kesken Högfors-tuomisia. Anttoisan illan ansiosta sai Högfors paljon uusia ystäviä.

Ylh.: Sosiaalipäällikkö Erkki Mattsson jakamassa Högfors-tuliaisia arvonnassa voittaneille

Apul.mainospäällikkö Matti Rätty esittelemässä Martta-liettä

Yhtymän hiihtomestaruuskilpailut

Kymi-yhtymän XVII talvimestaruuskilpailut oli sovittu pidettäväksi maaliskuun 19. päivänä Kuusankoskella. Huonoluminen talvi ja oikukas sää aiheuttivat sen, että kilpailun järjestäminen tuntui aluksi miltei mahdottomalta. Viikon lumityö ladulla ja pari päivää ennen kilpailua sattunut lumisade pelastivat tilanteen ja kilpailut saatiin suorittaa talvisessa pakkassäässä kylmän tuulen huojutellessa hiihtäjiä pitkällä aukealla, jonne latu osittain kaiken varalta oli viety. Edellä mainituista syistä johtuen Salon, Hallan ja Heinolan hiihtäjät eivät saapu-

neet kisoihin lainkaan, mutta siitä huolimatta kilpailusta muodostui täysipainoinen kamppailu. Högfors soitteli ensi viulua vieden Ari Moilasen avulla hiihtokuninkuuden ja tasaisen joukkueensa turvin joukkue mestaruuden. Sekunneista oli kysymys seuraavia sijoja ratkottaessa, sillä Voikan Keijo Hokkanen hävisi henkilökohtaisessa kilpailussa vain 3 sekuntia ja Voikan tehdas joukkuekilpailussa vaivaiset 0.8 sekuntia. Ikämiesmestaruus meni myös Högforsin Mikko Elvaksen osoittautuessa ylivoimaiseksi tässä sarjassa.

Kireä kilpailu — hyvä keli

Kilpailupäivä valkeni aurinkoisena mutta tuulisena. Olosuhteista johtuen vain 5 km:n pituinen rata kierrettiin kolmasti ja tarjosi raskautta riittävästi. Alkutasasen jälkeen oli vaihtelevaa murtomaata ja sitten seurasi radan vaikein nousu ns. Kinttumäelle. Toinen puolisko oli helppoa laskettelua, paitsi parin kilometrin pituinen peltoaukea, joka kysyi voimia ja sisua. Tällä osuudella sammahtivat varsin monet.

Ladulle lähti yhteensä 43 kilpailijaa edustaen viittä eri tehdasta.

Metsäosaston Lauri Romppainen hiihtourakkansa jälkeen. Hyvä toinen kierros nosti hänet kolmannelle sijalle.

Yhtymän sosiaalipäällikkö Åke Launikari (vas.) ja liikuntaneuvoja Raine Vallela suorittivat palkintojen jaon. Högforsin Ari Moilanen vastaanottamassa palkintoaan ja hiihtokuninkuusmerkkiä.

Högfors, metsäosaston itäinen piirikunta, Juantehtas, Voikka ja Kymintehdas kamppailivat joukkue mestaruudesta Juantehtaan osalta 4-miehisin ja muiden osalta 6-miehisin joukkuein.

Puolimatlassa, josta väliajat tiedotettiin maalipaikalle, löi pohjanoiteerauksen toisena taipaleelle lähtenyt Högforsin Heikki Laine 26.00. Pian tulikin kova aika, kun Voikan Keijo Hokkanen oli ehtinyt puolimatkaan ja aikaa oli kulunut vain 24.57. Tämä jäikin kilpailujen parhaaksi väliajaksi. Metsäosaston

Toiseksi sijoittunut Voikan Keijo Hokkanen hävisi voittajalle vain 3 sekuntia.

Lauri Romppainen pääsi samaan väliaikaan kuin Laine, mutta sitten säväytti Högforsin Ari Moilanen sijoittumalla toiseksi ajalla 25.15. Myös Kymintehtaan Atte Kekkonen oli pitänyt kiirettä ja sai vain 11 sekuntia huonomman ajan. Ikämiehistä oli Mikko Elvas jo tässä vaiheessa omaa luokkaansa ajalla 26.12.

Kilpailun toisella puoliskolla ei tapahtunut sanottavia muutoksia. Kärkitila kuitenkin vaihtui niukin naukin Moilasen eduksi. Romppainen kiilautui kolmanneksi, mutta

saman väliajan saanut Laine putosi seitsemänneksi. Kekkosen sijoittui neljänneksi ja Voikan Kyösti Kallonen viidenneksi. Moilasan ja Hokkasen ero oli vain 3 sekuntia ja Romppaisen ja Kekkosen erotti 4 sekuntia. Näin tasaista oli kärjessä. Mikko Elvas puolestaan ikämies-sarjassa löi seuraavan kilpailijan 2.20 minuutilla.

Tulokset

Yleinen 15 km hiihto

1) Ari Moilanen, Högfors 52.53 (väliaika 25.15), 2) Keijo Hokkanen, Voikka 52.56 (24.57), 3) Lauri Romppainen, Itä-Metsäosasto 54.35 (26.00), 4) Atte Kekkosen, Kymintehdas 54.39 (25.26), 5) Kyösti Kallonen, Voikka 55.07 (26.13), 6) Aapo Hietanen, Högfors 55.25 (26.22), 7) Heikki Laine, Högfors 55.26 (26.00), 8) Mikko Elvas, Högfors 55.28 (26.12), 9) Matti Hatvala, Kymintehdas 55.51 (26.26), 10) Anssi Joutjärvi, Voikka 55.53 (27.02), 11) Risto Paljakka, Voikka 55.56 (26.24), 12) Teuvo Liukkosen, Högfors 56.05 (26.50), 13) Olavi Asikainen, Voikka 56.14 (26.59), 14) Jouko Heimala, Kymintehdas 56.17 (27.06), 15) Unto Pöyhönen, Voikka 56.22 (26.24), 16) Leo Viljakainen, Kymintehdas 56.42 (26.30), 17) Pauli Vartiainen, Juantehdas 56.43 (27.07), 18) Eino Julkunen, Juantehdas 56.57 (27.12), 19) Taisto Kaiponen, Högfors 57.06 (27.21), 20)

Högforsin tehdas voitti joukkuekilpailun. Kuvassa vasemmalta Ari Moilanen, Aapo Hietanen, Heikki Laine, Mikko Elvas, Teuvo Liukkosen ja Taisto Kaiponen.

Veikko Pasi, Voikka 57.21 (27.02), 21) Eero Tiainen, Juantehdas 57.39 (27.34), 22) Simo Valjakka, Itä-Metsäosasto 57.48 (28.59), 23) Arvi Nio, Kymintehdas 58.04 (27.18), 24) Aarne Miettinen, Itä-Metsäosasto 58.05 (27.45), 25) Kalevi Turkki, Voikka 58.08 (28.05), 26) Keijo Holopainen, Voikka 58.20 (28.16), 27) Vesa Laari, Högfors 58.21 (28.19), 28) Taito Harju, Kymintehdas 59.38 (28.24), 29) Arvi Julkunen, Juantehdas 59.57 (28.09), 30) Leo Savolainen, Högfors 1.00.26 (28.45), 31) Aaro Kuosmanen, Itä-Metsäosasto 1.00.56 (28.45), 32) Pentti Mähönen, Itä-Metsäosasto 1.02.11 (29.01), Pertti Tuviala, Kymintehdas 1.02.11 (29.25), 34) Veijo Partala, Juantehdas 1.02.59 (29.47), 35) Tauno Saarinen, Itä-Metsäosasto 1.03.28 (30.14), 36) Seppo Laaksonen, Kymintehdas 1.04.13 (30.21), 37) Eino Ritari, Länsi-Metsäosasto 1.04.18 (30.38), 38) Erkki Mäntynen, Högfors 1.05.12 (30.19), 39) Erkki Laaksonen, Juantehdas 1.05.59 (30.53), 40) Tauno Romppanen, Itä-Metsäosasto 1.08.44 (33.17), 41) Eino Karvinen, Itä-Metsäosasto 1.09.40 (33.13), 42) Martti Hyrynen, Kymintehdas 1.09.51 (32.10), 43) Niilo Relander, Länsi-Metsäosasto 1.13.45 (34.36).

Ikämiehet

1) Mikko Elvas, Högfors 55.28, 2) Simo Valjakka, Itä-Metsäosasto 57.48, 3) Aarne Miettinen, Itä-Metsäosasto 58.05, 4) Taito Harju, Kymintehdas 59.38, 5) Arvi Julkunen, Juantehdas 59.57, 6) Leo Savolainen, Högfors 1.00.26, 7) Aaro Kuosmanen, Itä-Metsäosasto 1.00.56, 8) Eino Ritari, Länsi-Metsäosasto 1.04.18, 9)

Tauno Romppanen, Itä-Metsäosasto 1.08.44, 10) Eino Karvinen, Itä-Metsäosasto 1.09.40, 11) Martti Hyrynen, Kymintehdas 1.09.51.

Joukkuekilpailu

1) Högfors (Ari Moilanen, Aapo Hietanen, Heikki Laine, Mikko Elvas, Teuvo Liukkosen ja Taisto Kaiponen), 55.23,8, 2) Voikka (Keijo Hokkanen, Kyösti Kallonen, Anssi Joutjärvi, Risto Paljakka, Olavi Asikainen ja Unto Pöyhönen) 55.24,6, 3) Kymintehdas (Atte Kekkosen, Matti Hatvala, Jouko Heimala, Leo Viljakainen, Arvi Nio ja Taito Harju) 56.51,0, 4) Juantehdas (Pauli Vartiainen, Eino Julkunen, Eero Tiainen ja Arvi Julkunen) 57.49,3, 5) Itä-Metsäosasto (Lauri Romppainen, Simo Valjakka, Aarne Miettinen, Aaro Kuosmanen, Pentti Mähönen ja Tauno Saarinen) 59.30,0.

Päättäjäistilaisuus

Kilpailujen päättäjäistilaisuus pidettiin ammattikoulussa. Palkintojen jaon yhteydessä puhui sosiaalipäällikkö Åke Launikari kiittäen kilpailijoita, toimitsijoita ja emäntiä suorituksistaan. Yleisessä sarjassa palkittiin 15 parasta sekä ikämiessarjassa 5 parasta. Högforsin Ari Moilanen sai voittonsa merkiksi yhtymän hiihtokuninkuusmerkin.

Kilpailujen yhteydessä pidetyssä eri tehtaiden urheiluedustajien kokouksessa päätettiin seuraavat kesäsestaruuskilpailut ehdottaa pidettäväksi Salossa Salon tehtaan toimiessa isäntänä. Ensi kesän ohjelmassa on myös ottelut yhtymän jalkapallomestaruudesta.

Juantehtaalaisia Pankakoskella

Kauniin aurinkoisen sään vallitessa tekivät Juantehtaan turvallisuustoimikunnat vastavierailun Enso-Gutzeit Oy:n Pankakosken tehtaille ins. Kalle Paanasen johdolla. Perille saavuttua nautittiin ensin isäntien tarjoama aamukahvi, jonka jälkeen seurasi tutustuminen Pankakosken tehtaiden tuotantolaitoksiin, puuhiomoon, kartonkitehtaanseen ja korjauspajaan. Tämän jälkeen matka suuntautui muutaman kilometrin päässä sijaitsevalle Liek-

sankosken uudelle voimalaitokselle. Ehkäpä monia turvallisuustoimikunnan jäseniä kiinnostikin juuri tämä uusi voimalaitos, sillä pianhan myös tehtaamme uusin voimalaitos tulee käyttökuntoon. Vielä tehtiin kierros Pankakosken tehtaiden omakotialueella, ja kun oli nautittu isäntien tarjoama hyvä ateria, pidettiin juttutuokio työturvallisuuteen liittyvistä asioista.

Kuvassa juantehtaalaiset isäntien-
sä seurassa.

Voikkaan Naisvoimistelijain 10-vuotisjuhla

Voikkaan Naisvoimistelijat viettivät arvokkain juhlamenoin 10-vuotisjuhlaansa 5. 3. Seuran uuden lipun vihkiminen muodostui juhlan kohokokhaksi. Lipun oli Voikkaan Urheilu-Veikot lahjoittanut juhlivalle seuralle. Vihkimisen suoritti pastori Edvin J. Laurema ja lipun luovutuspuheen piti ylimestari Esko Eloranta. Juhlapuheen piti lehtori Annikki Karvonen. Hän jakoi myös SNLL:n ansiomerkit seuran ansiotuneille jäsenille rva Anni Kalskeel-

le, Terttu Aarniolle ja Kirsti Puhariselle. Rva Anja Kossila esitti seuran historiikin, jossa hän mainitsi seuran alkuvaiheiden ulottuvan 1930-luvun alkuvuosiin. Seura toimi Voikkaan Urheilu-Veikkojen naisjaostona vuoteen 1950, jolloin se rekisteröitiin itsenäiseksi seuraksi. Merkkipäivänään sai seura vastaanottaa lukuisia lahjoituksia ja onnittelevia.

Kuvassa Voikkaan Naisvoimistelijain nykyinen johtokunta.

Leikkaus- toimenpiteitä kotipuutarhassa

Ilmassa on selvää kevään tuntua ja aurinko herättelee jo puutarhamme talviunestaan. Ei kestä enää kovinkaan kauan, kun puutarhamme aloittaa uuden kasvukauden. Kohta viheriöivät nurmikat, pienet sipulikasvit tirkistelevät mullan alta kukkimisaikeissa ja muutkin kasvit ovat innokkaassa kasvun alussa. Kasvien mukana tavallisesti herää myös kotipuutarhuri tuumimaan puutarha-asioita.

Useimmat puut ja pensaat on leikkattava keväisin ennen lehtisilmujen puhkeamista. Kevään ollessa jo näin pitkällä onkin leikkaustyöhön ryhdyttävä viipymättä. Marjapensaitten harvennusleikkaus on suoritettava ensiksi, sillä varsinkin heurukkapensaat aloittavat kasvunsa aikaisin ja kasvun alettua ei leikkausta enää voi suorittaa. Vanhat tai kuivuneet versot poistetaan kokonaan leikkaamalla ne saksilla tai sahalla tyvestä poikki. Samoin poistetaan maata vasten painautuneet versot. Kuitenkin on muistettava, ettei harvenneta liikaa. Jonkinlaisena sääntönä voidaan pitää sitä, että enintään 1/6 versoista poistetaan.

Omenapuita leikattaessa pidetään päämääränä puun latvuksen tuleamista ilmapaksiksi ja tasasuhtaiseksi. Kaikilla oksilla pitäisi olla tilaa kehittymiseen ja valon pitäisi päästä puun sisäosiinkin. Leikkauksen avulla rajoitetaan puun liiallista pituuskasvu ja koetetaan saada versot mahdollisimman vaakasuoraan asentoon. Vaakasuorat versot kehittyvät herkemmin kukkasilmuja pystysuorien sitävästoin kasvaessa nopeammin ja rehevämmin. Harvennattaessa on parasta poistaa oksista jokin tai joitakin kokonaan. Tiheältä näyttävistä paikoista poistetaan aina ylöspäin suuntautuva haara. Toisiaan hankaavista oksista poistetaan pystykasvuisempi ja joitakin kovin pitkiä oksia lyhennetään leikkaamalla ne poikki oksan alapuolella olevan silmun takaa. Paksuhkojen oksien leikkauspinta on sahaamisen jälkeen tasoitettava veit-

(jatkuu takakannella)

VALKOISEN RUUSUN RITARI

Koskelassa 4. 3. pidetyssä tilaisuudessa ojensi apulaisisännöitsijä Olov Hixén automestari Aksel Frans Starckille Tasavallan presidentin hänelle myöntämän Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I lk:n mitalin kultaristein ja kiitti häntä yhtiön hyväksi suorittamastaan ansiokkaasta ja pitkästä päivätyöstä. Mestari Starck on palvellut yhtiössämme jo lähes 43 vuotta, aluksi Kymmin korjauspajalla ja v:sta 1925 autokorjaamossa. V. 1946 hänet nimitettiin auton asentajamestariksi ja v. 1951 kuljetusvälinekorjaamon mestariksi. Tehdaspalokuntaan hän on kuulunut 33 vuotta toimien mm. konemiesten kouluttajana. Kuvassa vas. mestari ja rva Starck, apulaisisännöitsijä Hixén, osastopäällikkö Hj. Ruth, palopäällikkö Pentti Nieminen ja kuljetuspäällikkö Antero Ahola.

HÖGFORSIN TEHTAAT

AUKUSTI KANTA-OKSA

portinvartija Högforsin Karkkilan Tehtaalta tulee 5. 6. olleeksi 50 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä 14. 8. 1897. Tehtaan työhön hän tuli 5. 6. 1911. Hän toimi aluksi valukoppien lämmittäjänä, ns. 'kuppipoikana'. Tästä työstä hän siirtyi

paistinpannuja ja patoja kaavaamaan, missä toimessa oli 27 vuotta. 10 vuoden ajan hän lisäksi kaavasi koneessa kaasua ja puuliesien luokkuja. Loukattuaan selkensä hän siirtyi v. 1948 porttivahdiksi, mitä tointa edelleenkin hoitaa. Hän on kuulunut sekä kirkkovaltuustoon että -neuvostoon toistakymmentä vuotta. Palokuntaan hän niin ikään kuului 17 vuoden ajan.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

VÄINÖ VILEN

sorvaaja Voikan korjauspajalta tulee 1. 6. olleeksi 45 vuotta yhtiömme pal-

veluksessa. Hän on syntynyt 1. 7. 1900 Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1916 sorvaajaksi Voikan korjauspajalle ja työskentelee edelleenkin samassa ammatissa, missä hän on saavuttanut erittäin hyvän ja tunnustetun ammattipätevyyden. Hän on kuulunut Voikan tehtaan palokuntaan 22 vuotta.

MIKKO TARVAINEN

työnjohtaja Voikan korjauspajalta tulee 3. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiömme palveluksessa. Hän on syntynyt Sortavalan maalaiskunnassa 8. 5. 1896. Työskenneltyään sorvaajana useilla eri tehtailta hän tuli v. 1919 työnjohtajaksi yhtiömme tehtaalte Läskelään toimien siellä

Aukusti Kanta-Oksa

Väinö Vilen

Mikko Tarvainen

Martti Lindsten

sodan aiheuttamaa keskeytystä lukuun ottamatta vuoteen 1944, jolloin hän tuli nykyiseen toimeensa työnjohtajaksi Voikan korjauspajalle.

MARTTI LINDSTEN

sukeltaja Kymin rakennusosastolta tulee 4. 5. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 2. 5. 1899. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1920 toimien aluksi Voikan koskityömaalla laturina ja koneporaajana ja vuodesta 1927 lähtien sukeltajana. Kymin rakennusosastolle hän siirtyi v. 1933. Hän on Suomen Sukeltajain Liiton vapaajäsen.

ELLI BOMAN

kirjuri kuljetusosastolta tulee 13. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt litissä 17. 10. 1904. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1921 talouspuiden lähettäjäksi ja tuntikirjuriksi Kymin ulkutyöosastolle. V. 1945 hän siirtyi kirjuriksi talousosastolle. Kuljetusosaston kirjurina hän on toiminut osaston perustamisesta v:sta 1951 lähtien.

IMPI HOKKANEN

puutarhan hoitaja keskuspuutarhasta tulee 14. 6. olleeksi 40 vuotta yhtiön

Elli Boman

palveluksessa. Hän on syntynyt Myllykoskella 1. 10. 1902. Yhtiön palvelukseen keskuspuutarhaan hän tuli 21. 4. 1921. Vv. 1936—1943 hän toimi myyjänä keskuspuutarhassa ja vv. 1943—1948 Aholan puutarhassa. 5. 1. 1948 lähtien hän on toiminut yhtiön toimitusjohtajan puutarhan hoitajana.

Merkkipäiviä

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

OTTO JUNNILA

rakennustyömiehes Voikan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 29. 4. Hän on syntynyt Ruotsin Luulajassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1922 Voikan koskityömaalle, minkä jälkeen hän on ollut mm. ulkutyöosastolla, puuhiomolla ja paperivarastolla. V. 1959 hän siirtyi rakennusosastolle. Hänet tunnetaan innokkaana urheilumiehenä painin ja hiihdon ollessa läheisimmät urheilulajit. V. 1935 hän osallistui Salpausselän ki-

Otto Junnila

soihin. Voikkaan Urheilu-Veikkojen hiihtajaostoon hän kuului yli 10 vuotta.

ALEKSANDER PIILINEN

kuorija Kymin puuhiomosta täyttää 60 vuotta 1. 5. Hän on syntynyt litissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli Kymin ulkutyöosastolle v. 1916 ja on työskennellyt siitä lähtien Kymintehtaan ja Voikan työosastoilla. Kymin puuhiomolle hän siirtyi v. 1950 ja työskentelee nykyisin kuorimossa. Hän on ollut yhtiön palveluksessa yli 40 vuotta.

LYDIA KYÖPERI

ulkosiivoaja Kymin ulkutyöosastolta täyttää 60 vuotta 4. 5. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1948 puutarhatyöntekijäksi Kymintehtaan puutarhaan, mistä hän saman vuoden lokakuussa siirtyi Kymin ulkutyöosastolle ratojen puhdistajaksi, jota työtä hän tekee edelleenkin.

EEMIL TAKOJA

seppä maatalousosastolta täyttää 60 vuotta 5. 5. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1921 sepänapulaiseksi Voikan tallille, jossa työskenteli vuoteen 1924. Vuodesta 1934 lähtien hän on toiminut seppänä Eerolan kartanossa.

Aleksander Piilinen

Lydia Kyöperi

Emil Takoja

Valter Hiltunen

Kosti Hylander

Runar Örnghjelm

MARIA VALTO

siivooja Voikan talousosastolta täyttää 60 vuotta 19. 5. Hän on syntynyt Iitissä. Voikan talousosastolle hän tuli v. 1943 ja toimii nykyisin ulkosiivoojana.

ESTER TYPPÖ

siivooja Voikan talousosastolta täyttää 60 vuotta 19. 5. Hän on syntynyt Kymissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1919 ja on ollut vuodesta 1954 lähtien saunan siivoojana. Palvelusvuosia hänellä on yli 40, joista pääosa selluloosatehtaalla ja puuhiomolla.

ELSA LYDIA JOKIMÄKI

sveen-nesteen valmistaja Kymin paperitehtaalta täyttää 60 vuotta 20. 5. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1938 paperitehtaalte. Nykyistä tehtäväänsä hän on hoitanut vuodesta 1950 lähtien.

VALTER HILTUNEN

Kouvolan Kirja- ja Kivipainon johtaja täyttää 60 vuotta 21. 5. Hän on syntynyt Pietarissa, missä kävi ruotsalaisen kirkkokoulun. Perheen muutettua v.

1918 Pietarsaareen hän jatkoi koulunkäyntiään sikäläisessä reaalikoulussa ja tuli ylioppilaaksi v. 1920. Suoritettuaan vapaaehtoisena asevelvollisuutensa hän tuli v. 1921 Pietarsaaren Konepajan palvelukseen ja muutti v. 1923 Laskelä-yhtiöön, jossa hoiti yhtiön myynti- ja lähetystehtäviä. Talvisodan päättymisestä lähtien hän on toiminut yhtiön omistamassa Kouvolan Kirja- ja Kivipainossa ensin prokuristina ja 19. 6. 1956 lähtien liikkeen johtajana. Hän osallistui koulupoikana vapaussotaan ja oli myös mukana talvi- ja jatkosodissa saaden ylennyksen luutnantiksi. Nuoruudessaan hän oli hyvä jalka- ja jääpalloilija kuului mm. Drottin ja Sortavalan Palloseuran edustusjoukkueisiin. Sittenmin sai ampumaurheilu ensimmäisen sijan. Edelleen hän on innokas keilaaja, kalastaja ja filatelisti.

KOSTI HYMANDER

varastoekspeditööri Kymintehtaan päävarastolta täyttää 60 vuotta 21. 5. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1914 Kymintehtaan satulasepänerstaalle, josta hän v. 1917 siirtyi nykyiseen toimeensa päävarastolle. Hän on palvellut yhtiötä yli 45 vuotta.

RUNAR ÖRNHJELM

yhtiön kemiallisten tehtaitten teknillinen johtaja ja päälaboratorion päällikkö täyttää 60 vuotta 8. 6. Hän on syntynyt Helsingissä, mutta suoritti koulunkäyntinsä Vaasassa tullen ylioppilaaksi Vaasan ruotsalaisesta lyseosta v. 1921. Dipl. insinööriksi hän valmistui v. 1927 Berlin-Charlottenburgin teknillisen korkeakoulun kemiallis-teknillisellä osastolla. Samana vuonna hän tuli yhtiömmme palvelukseen klooritehtaan ja Kuusankosken selluloosatehtaan apulaisinsinööriksi ja seuraavana vuonna hänet nimitettiin klooritehtaan teknilliseksi johtajaksi. Insinööri Örnghjelmän johdolla on klooritehdasta laajennettu ja sen yhteyteen on rakennettu useita klooria ja lipeää käyttäviä jalostusosastoja, mm. hänen patentoituun menetelmäänsä perustuva Ky 5:n valmistus. Myös Voikan karbiditehdas on hänen suunnittelemansa. Viime vuoden lopussa valmistunut päälaboratorio, jonka päällikkö hän on, on hänen erityisen kiinnostuksensa kohteena. Yhtiömmme edustajana Kymarno Oy:n hallituksessa hän on ollut v:sta 1955. Hän kuuluu Kemian Keskusliiton hallitukseen ja sen työvaliokuntaan. Myös monet yhdistykset ovat saaneet häneltä

Ensio Roos

Johannes Karhu

Erik Mäenpää

Harry Varhoma

Aake Sepponen

Eino Lampila

arvokasta asiantuntija-apua artikkeleiden ja esitelmien muodossa. Työntäyteisen arjen vastapainoksi hän etsii virkistystä luonnosta. Hänen harrastuksiinsa kuuluu metsästys, kalastus, kasvien keräily ja varsinkin purjehtiminen meren saaristossa ja ulapoilla.

EINO NOKELAINEN

hakkumies Kymin selluloosatehtaalta täyttää 60 vuotta 11. 6. Hän on syntynyt Parikkalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1947 Kymin selluloosatehtaan kuorimoon, jossa hän on siitä lähtien yhtäjaksoisesti työskennellyt. Harrastuksista mainittakoon puutarhailijana.

TOIVO EKHOLM

maalari Kymin talousosastolta täyttää 60 vuotta 18. 6. Hän on syntynyt Jaalassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1916 Kuusaan rakennusosastolle. Hän on työskennellyt maalarina Kymin rakennus- ja talousosastoilla yli 40 vuotta.

OLAVI VILENIUS

remmin neuloja Kymin paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 23. 4. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1928 Kymin rakennusosastolle ja työskenteli sen jälkeen eri työosastoilla. V. 1945 hän tuli Kymin paperitehtaalle lastaajaksi. Nykyistä tehtävänsä hän on hoitanut vuodesta 1957 lähtien. Hän on ottanut aktiivisesti osaa ammattiyhdistys- ja sos.dem. työväenyhdistystoimintaan ja kuuluu jäsenenä kunnallisiin ja seurakunnallisiin johtokuntiin.

URHO TOMMOLA

voitelija Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 25. 4. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen

v. 1951 Voikan selluloosatehtaalle, missä hän työskenteli mm. keittäjänä 5 vuotta. Oltuaan välillä puuhiomolla ja rakennusosastolla hän tuli nykyiseen toimeensa v. 1959. Hänen vapaa-ajan harrastuksiinsa kuuluu mm. kalastus ja puutarhanhoito.

EINO OKSANEN

autonkuljettaja kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 1. 5. Hän on syntynyt Valkealan Oravalassa. V. 1927 hän tuli ensimmäisen kerran yhtiön palvelukseen ollen kesän mittapoikana Voikan uittosastolla. Sen jälkeen hän on työskennellyt Voikan rakennus-, uitto- ja asunto-osastoilla erilaisissa töissä. V. 1942 hän siirtyi Voikan talousosastolle autonkuljettajaksi ja v. 1951 kuljetusosastolle samaan tehtävään.

AARNE FRIMODIG

kupariseppä Kymin korjauspajalta täyttää 50 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1926 Kymin höyryosastolle. Työskenneltään useita vuosia eri osastoilla hän v. 1936 siirtyi Kymin korjauspajalle.

ENSIO ROOS

kupari- ja levyseppä Voikan korjauspajalta täyttää 50 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän tuli yhtiön palvelukseen jo 15-vuotiaana kupari- ja levyseppä oppilaaksi Voikan korjauspajalle. Myöhemmin hänet nimitettiin kupari- ja levyseppäksi, jona hän pääasiallisesti on työskennellyt yli 30 vuotta. Hänen vapaa-ajan harrastuksistaan on läheisimpänä aina ollut urheilu. Hän on toiminut mm. Voikkaan Urheiluveikkojen ja Palo-Peikkojen jalkapallojoukkueen maalivahtina yhteensä 22 vuotta ja on PaPe:n perustajajäsen. Nuorempana hän harrasti myös painia.

Nykyisin hänen harrastuksiinsa kuuluu kalastus sekä työskentely urheilun tuomari- ja toimitsijatehtävissä.

JOHANNES KARHU

puutyöntekijä maatalousosastolta täyttää 50 vuotta 15. 5. Hän on syntynyt Jaakkimassa. Yhtiön palvelukseen maatalousosastolle hän tuli v. 1935 traktorin kuljettajaksi ja puutyöntekijäksi.

ERIK MÄENPÄÄ

leikkuukoneen käyttäjä Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 19. 5. Hän on syntynyt Kymissä ja tullut ensimmäisen kerran yhtiön palvelukseen v. 1929. V. 1932 hän tuli uudestaan yhtiön työskennellen rakennusosastolla ja korjauspajalla. V. 1935 hän siirtyi Kymin paperitehtaalle ja toimi siellä leikkuukoneen käyttäjänä, vedenpuhdistuslaitoksen hoitajana ja rasvaajana. Nykyiseen työhönsä hän tuli v. 1960. Hän on innokas puutarha- ja maanviljelysmies.

HARRY VARHOMAA

turvallisuustarkastaja sosiaaliosastolta täyttää 50 vuotta 23. 5. Hän on syntynyt Lohjalla. Keskkoulun hän kävi Karkkilan yhteiskoulussa ja valmistui kansakoulun opettajaksi Rauman seminaarista v. 1932. V. 1938 hän suoritti Suomen Urheiluopistossa urheiluneuvon kurssin. Hän toimi kansakoulun opettajana Lohjalla vv. 1934—1944 ja tuli sen jälkeen Kuusankoskelle Kymin Osakeyhtiön poikien ammattikoulun teoria-aineiden opettajaksi. Tätä virkaa hän hoiti vuoteen 1959, jolloin hän siirtyi opettajaksi yhtiön ruotsalaiseen kouluun toimien samalla turvallisuustarkastajan apulaisena sosiaaliosastolla. 1. 4. 1961 hänet nimitettiin turvallisuustarkastajaksi. Maanpuolustustyö ja urheilu ovat aina olleet turvallisuustarkastaja

Anna Sjöman

Aarne Lojander

Vilho Hämäläinen

Varhomaan sydäntä lähellä. Kuusankosken Reserviupseerikerhon johtokuntaan hän on kuulunut v:sta 1946 ja toiminut sen puheenjohtajana v:sta 1951 lähtien. Talvisodassa hän toimi joukkueen johtajana ja jatkosodassa komppanian päällikkönä sekä divisioonan panssarintorjuntaupseerina. Sotilasarvoltaan hän on kapteeni. Lohjalla ollessaan hän kuului Lohjan Urheilijain johtokuntaan. Kuusankosken Urheiluseuran johtokunnan jäsen hän oli vv. 1947—1959 toimien puheenjohtajana vv. 1947—1951. Kuusankosken kunnan ammattioppilaslautakuntaan hän kuului vv. 1952—1958 ja Kymintehdään kansakoulun johtokuntaan vv. 1952—1959. Hän on Pohjola-Nordenjärjestön—Kuusankosken osaston johtokunnan jäsen.

PAAYO PAJARI

paalaaja Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 24. 5. Hän on syntynyt Jaalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1938 Kymin selluloosatehtaalle toimien aluksi jälkivuolijana ja vuodesta 1941 lähtien paalaajana. Vapaa-aikanaan hän rakentaa omakotitaloa Täh-teeseen.

AAKE SEPPONEN

ammattikoulun voimistelunopettaja täyttää 50 vuotta 25. 5. Hän on syntynyt Pieksämäellä. Ylioppilaaksi hän tuli Pieksämäen yhteiskoulusta v. 1933 ja valmistui voimistelunopettajaksi Helsingin Yliopiston voimistelulaitoksesta v. 1937. Toimittuaan parisen vuotta voimistelunopettajana ja urheiluohjaajana hän tuli sotilasohjaajaksi vuoden 1940 alusta. Hän toimi kenttäarmeijassa erilaisissa tehtävissä sodan päättymiseen saakka. Sotilasarvoltaan hän on luutnantti. Vv. 1945—1946 hän oli Friitalan Nahka Oy:n huoltopäällikkönä.

V. 1947 hän tuli Kymin Osakeyhtiön Högforsin tehtaan sosiaalipäälliköksi toimien myös konepajakoulun voimistelun ja urheilun opettajana. V. 1953 hän siirtyi nykyiseen toimeensa Kuusankoskelle ammattikoulun liikuntakäytöksen opettajaksi. Hän on tehnyt opintomatkoja Saksaan, Puolaan ja Ruotsiin. Hän on ollut innokkaasti mukana partiotoiminnassa sekä urheilujärjestöissä. Hänen vapaa-ajan harrastuksiinsa kuuluu erityisesti mieskuorolaulu, retkeily ja kalastus.

ERKKI LINDBERG

koneenhoitaja Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 28. 5. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1927, mistä lähtien hän on työskennellyt lyhyitä keskeytyksiä lukuun ottamatta paperitehtaan palveluksessa. Koneenhoitajaksi hänet nimitettiin v. 1954.

EINO LAMPILA

voitelija Kymin selluloosatehtaalta täyttää 50 vuotta 3. 6. Hän on syntynyt Valkealassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1928 Kymin rakennusosastolle. Lyhyehkön ajan jälkeen hän siirtyi sieltä rautatieosastolle. Oltuaan sen jälkeen Kymin ulkotyöosastolla ja Voikan rakennusosastolla hän v. 1936 tuli Kymin selluloosatehtaalle sekatyöntekijäksi. Vuodesta 1941 lähtien hän on toiminut voitelijana. Harrastuksista mainittakoon ennen kaikkea kalastus.

ANNA SJÖMAN

siivooja Voikan puuhiomolta täyttää 50 vuotta 7. 6. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1942 Voikan paperitehtaalle, jossa työskenteli pääasiassa rullansiirtäjänä vuoteen 1957, jolloin siirtyi nykyiseen toimeensa.

TOIVO SÖDERHOLM

trukinkuljettaja karbiditehtaalta täyttää 50 vuotta 11. 6. Hän on syntynyt Säkkiärvellä. Siirtolaisena hän joutui kiertelemään eri puolilla Suomea, kunnes v. 1953 tuli Voikkaalle toimien aluksi itsenäisenä yrittäjänä. V. 1954 hän tuli Voikan ulkotyöosastolle, josta siirtyi Kymin rakennusosastolle ja sieltä nykyiseen tehtävänsä karbiditehtaalle.

AARNE LOJANDER

II vuoromestari Voikan paperitehtaalta täyttää 50 vuotta 15. 6. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1927 työskennellen lyhyitä keskeytyksiä lukuun ottamatta Voikan selluloosatehtaalla vuoteen 1945, jolloin hän siirtyi varastonhoitajaksi Haukkasuoille. V. 1948 hän lähti Tampereen teknilliseen kouluun, jonka käytään työskenteli parin vuoden ajan Voikan paperitehtaalla silinterimiehenä ja koneenhoitajana. Varavuoromestariksi hänet nimitettiin v. 1953 ja II vuoromestariksi v. 1956. Viime syksystä lähtien hän on toiminut kouluttajana tehtävänsä kouluttaa paperiammattimiehiä, joiden tarve varsinkin uuden paperikoneen takia on lisääntynyt. Vapaa-ajan harrastuksista on tärkein kalastus.

HÄLLÄN TEHTAAT

EVERT MALIN

korjausmies täyttää 60 vuotta 8. 6. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1924 silinterimieheksi selluloosatehtaalle, missä hän työskenteli vuoteen 1940. Oltuaan välillä jonkin aikaa poissa yhtiöstä hän tuli v. 1942 sahalle, missä hän työskentelee edelleenkin.

August Vilander

Antti Lipero

Lennart Virtanen

PAAYO TOIVONEN

sähköasentaja täyttää 50 vuotta 4. 5. Hän on syntynyt Kotkassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1924 korjauspajalle. Oltuaan välillä useahkoon otteeseen muualla työssä hän tuli takaisin yhtiöön v. 1946, mistä lähtien hän on työskennellyt sähköasentajana.

ERIK PULKKINEN

kuormaaja täyttää 50 vuotta 21. 6. Hän on syntynyt Kotkassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1928 Hovinsaaren sahalle lotjamieheksi. Oltuaan välillä poissa yhtiöstä hän tuli Hallan lautatarhalle lotjamieheksi. Vuodesta 1942 lähtien hän on ollut kuormaajana.

IRIS PUNTTI

siivooja täyttää 50 vuotta 26. 6. Hän on syntynyt Ruotsinpyhtäällä. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1929 sekatoihin sahalle. Oltuaan välillä useita vuosia poissa yhtiöstä hän on vuodesta 1951 lähtien työskennellyt yhtäjaksoisesti ulkotyöosastolla siivoojana.

VÄINÖ BJÖRNMÄN

hitsaaja täyttää 50 vuotta 30. 6. Hän on syntynyt Kotkassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensi kerran v. 1924 tukki-osastolle, missä työskenteli muutamia katkoja lukuun ottamatta vuoteen 1946 saakka. Käytyään välillä hitsauskurssin hän on työskennellyt vuodesta 1946 lähtien hitsaajana korjausosastolla.

METSÄOSASTO

VILHO HÄMÄLÄINEN

metsäteknikko täyttää 60 vuotta 9. 5. Viitasaaren Keihärinkoskella. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Pihti-

putaalla, mutta antautui jo nuorena metsäalalle. Käytyään Evon metsäkoulun hän tuli yhtiön palvelukseen Pihtiputaalle v. 1922, josta hän v. 1924 siirtyi Saarijärven piiriin ja v. 1927 Viitasaarelle Keihärin piirin piirityönjohtajaksi. Keihärin ja Suovanlahden piirien tultua yhdistetyiksi hän jäi edelleen asumaan Keihärinkoskelle ja on siitä alkaen toiminut vanhempana työnjohtajana. Luonteenomaisinta hänelle on innostus ja ahkeruus työssään, joten vapaa-aikojen harrastuksille ei juuri jää aikaa. Nuorempana hän osallistui aktiivisesti maanpuolustustyöhön ja on sotilasarvoltaan vääpeli.

AUGUST VILANDER

moottorin kuljettaja lisveden välityspaikalta täyttää 60 vuotta 15. 5. Hän on syntynyt Karttulassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1927 toimien Kymin sahalla lisvedellä koneenhoitajana ja sähköasentajana. Sahan lopetettua toimintansa v. 1950 hän on ollut kesäisin hinaajalaitan koneenhoitajana ja hinaajamoottorin kuljettajana sekä talvisin erilaisissa tehtävissä välityspaikalla. Hänet tunnetaan alansa taitavana työntekijänä. Vapaa-ajan harrastus on kalastus.

MARTTI IDÄNPÄÄN-HEIKKILÄ

piirityönjohtaja täyttää 60 vuotta 23. 5. Pihtiputaalla. Hän on syntynyt Vanajassa. Käytyään Evon metsäkoulun hän tuli Kymin Osakeyhtiön palvelukseen v. 1922 Pihtiputaan piiriin, missä hän toimi erilaisissa tehtävissä vuoteen 1942, jolloin siirtyi nykyiseen toimeensa Alvajärven piirin piirityönjohtajaksi. Hänen tehtävänsä ovat käsittäneet tavanneen työyhteisön valvomisen ohella pääasiassa piirissä sijaitsevien laajojen omien metsäpinta-alojen hoi-

toa, mihin hän on uutteruudella ja innostuksella sekä kaiken ammattitaitonsa käyttäen osallistunut. Hänet tunnetaan rauhallisena ja miellyttävänä ihmisenä, jotka ominaisuudet ovat luoneet hänelle hyvät suhteet niin työtovereihin kuin muihinkin kanssaihisiin. Erikoisharrastuksista mainittakoon urheilukalastus, metsästys, matkailu sekä erilaiset kulttuuririennot.

BENJAM LEHTO

metsätyönjohtaja täyttää 60 vuotta 2. 6. Hän on syntynyt Sippolassa maanviljelijän poikana ja käynyt Kymenlaakson maamieskoulun v. 1920. Toimittuaan vanginvartijana eri vankiloissa 16 vuotta hän v. 1946 siirtyi Kymin Osakeyhtiön metsäosaston palvelukseen metsätyönjohtajaksi Kainuun hoitoalueen Murtomäen piiriin. Työnjohto-, riistanhoito-, palopäällystö- ja erilaisilla Tietomiehen kirjeopistokursseilla saamaansa opetusta hän on menestyksellisesti soveltanut työsarallaan yhtiömme palveluksessa. Riistanvalvojana hän on innokkaasti tehnyt esimerkiksi työtä riistakannan hyväksi yhtiön metsissä. Urheilumiehenä hän on viime vuosin saakka osallistunut hiihto- ja metsätaitokilpailuihin.

ANTTI LIPERO

metsätyönjohtaja Hankasalmen Kärkkälässä täyttää 50 vuotta 24. 4. Hän on syntynyt Äänekoskella. Metsätyönjohtajaksi Suolahden piiriin hän tuli v. 1935. Hän on suorittanut Sippolan Metsäkoulun työnjohtajakurssin. Hänet tunnetaan kyvykkäänä ja velvollisuudentuntoisena työnjohtajana, joka toiminnallaan on saanut suuren ystäväpiirin paikkakuntalaisten keskuudessa ja saavuttanut esimiestensä ja työtovereitensa luottamuksen ja arvannon.

Aarne Lundberg

Juho Markkanen

Veikko Sirro

HÖGFORSIN TEHTAAT

KAARLO VUORIO

yövärtija Salon tehtaalta täytti 70 vuotta 16. 3. Hän on syntynyt Hali-kossa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1943 konepajaosastolle, josta v. 1952 siirtyi yövärtijaksi.

LENNART VIRTANEN

asemapäällikkö Hyvinkään—Karkkilan rautatiellä täytti 60 vuotta 7. 4. Hän on syntynyt Nurmijärvellä. Hyvinkään—Karkkilan rautatien palvelukseen hän tuli v. 1917, joten palvelusvuosia yhtiössä on kertynyt jo 43. Toimittuaan aluksi junapuolen tehtävissä hän siirtyi asemanhoitajaksi Kytäjän asemalle v. 1927 ja muutaman vuoden kuluttua samaan toimeen Läyliäisten asemalle. V. 1951 hänet nimitettiin asemapäälliköksi Hyvinkään asemalle, jota tehtävää hän edelleen hoitaa.

EINO LEHTOSAARI

varastomies Salon tehtaalta täyttää 60 vuotta 10. 5. Hän on syntynyt Karunassa. Hän tuli tehtaan valimoon kaa-vaajaksi v. 1928. Tätä tehtävää hän hoiti vuoteen 1953, jolloin valimotointa lopetettiin ja hän siirtyi varastomieheksi.

AARNE LUNDBERG

työnopettaja konepajakoulusta täyttää 60 vuotta 8. 6. Hän on syntynyt Ul. Pyhäjärvellä. Hän tuli tehtaan työhön työkaluosastolle v. 1915. Työssään hän kehittyi taitavaksi ammattimieheksi ja v. 1946 hän siirtyi konepajakoulun työnopettajaksi. Hän on suorittanut Teollisuuden Työnjohto-opiston työnopettajien kurssit. Hänen harrastuksistaan mainittakoon erityisesti torvisoitto.

KALLE VALKAMA

valimotyöntekijä täyttää 60 vuotta 14. 6. Hän on syntynyt Tammelassa.

Tehtaan työhön hän tuli v. 1928 liesi-osastolle. Sieltä hän siirtyi puhdistamoon, missä toimi valunpuhdistajana. V. 1958 hän siirtyi valimon puolelle, ensin sisustusosastolle uunien lämmit-täjäksi ja sittemmin nykyiseen toimeen-sa valimon hiekkalaitteiden hoitajaksi.

JUHO MARKKANEN

varastomies valimosta täyttää 60 vuotta 23. 6. Hän on syntynyt Pieksämäellä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1939. Hän oli aikaisemmin työskennellyt yhtiöm-me metsätoissa. V. 1943 hän siirtyi valimoon, jossa toimi useat vuodet kaa-vaajana. Nykyisin hän on varastomiehenä valimon varastossa.

VEIKKO VUOLAS

keernaosaston työntekijä täyttää 50 vuotta 7. 5. Hän on syntynyt Ul. Pyhä-järvellä. Tehtaan työhön hän tuli v. 1925. Hän on toiminut rakennusosas-tolla ja myös konekaavaajana valimos-sa. Nykyisin hän on keernaosastolla hoitaen uuneilla keernojen kuivatusta. Hän on ottanut innokkaasti osaa har-rastuskilpailuihin. Kuluvana vuonna hän pääsee kultamerkkimieheksi.

Urho Kaski

VEIKKO SIRRO

ammekaavaaja valimosta täyttää 50 vuotta 20. 5. Hän on syntynyt Pusula-ssa. Tehtaan työhön valimoon hän tuli v. 1936. Hän on kaavannut kylpy-ammeita aluksi käsin ja myöhemmin koneellisesti, missä toimessa edelleen-kin on.

URHO KASKI

keernaosaston työntekijä täyttää 50 vuotta 26. 5. Hän on syntynyt Lopella. Tehtaan työhön hän tuli v. 1951. Hän on työskennellyt emalilaitoksella, liesi-osastolla ja keernaosastolla. Nykyisin hän hoitaa keernauuneilla keernojen kuivatuksen.

JUANTEHDAS

ERKKI TUPPURAINEN

viilaaja täyttää 50 vuotta 3. 5. Hän on syntynyt Juankoskella. Tehtaan palve-lukseen hän tuli ensi kerran vuonna 1926 ja on palvellut useilla eri osas-toilla, mm. kartonkitehtaassa voiteli-ja-na vuosina 1937—41 ja viimeksi mai-nitusta vuodesta alkaen korjauspajassa viilaajana. Hänet tunnetaan erittäin innokkaana kalamiehenä.

Erkki Tuppurainen

Manan majoille

Helmikuun 21 päivänä kuoli kone-
mestari Reino A h o n e n Hirvensalmella
Hirvilahden työmaalla. Hän oli syntynyt
1. 5. 1912. Yhtiön metsäosaston palve-
lukseen hän tuli v. 1956. Hän toimi
kesäisin Kissakoski-hinaajan konemes-
tarina ja talvisin jako- ja mittamiehenä
hakkuu- ja ajotyömailla Hirvensalmen
piirissä.

Tammikuun 20 päivänä kuoli Kou-
volassa piirityönjohtaja Pentti Eevert
M a u n o. Hän oli syntynyt 17. 8.
1921. Kymin Osakeyhtiön metsäosaston
palvelukseen hän tuli v. 1937 harjoit-
telijaksi. Osallistuttuaan molempiin so-
tiimme hän jatkoi palvelustaan yhtiös-
sämme. Sippolan metsäkoulun hän kävi
v. 1948—49 valmistuen sieltä metsä-
teknikoksi. Sen jälkeen hän toimi Ky-
men hoitoalueen Mäntyharjun piirissä,
kunnes hänet v. 1951 nimitettiin Suo-
menniemen piirin piirityönjohtajaksi.
Ankara sairaus kuitenkin yllätti hänet
kesken hänen parhaimpia miehuusvuo-
siaan. Se vei keskuudestamme miehek-
kään, velvollisuudentuntoisen metsä-
miehen, joka kipujaan valittamatta
ennen kaikkea halusi palvella työnan-

Pentti Mauno

tajaansa ja huolehtia perheestään lop-
puun saakka. Poismennyt jäivät lä-
hinnä kaipaamaan puoliso, poika ja
vanhemmat.

Oheisen kuvan reunaan on kir-
joitettu seuraava teksti: "Kymin-
tehtaan kansakoulun jäähyväiset
rakastetulle kauppaneuvos Ernst
Dahlströmille eronhetkenä 15. 5.
1904." Kauppaneuvos Dahlström oli
toiminut 32 vuotta Kymin Osake-
yhtiön toimitusjohtajana ja jätti nyt
tämän tehtävän Kymin, Kuusankos-
ken ja Voikan tehtaiden yhdistyttyä
yhdeksi yhtiöksi. Hän johti yhtiön
toimintaa Turusta käsin, mutta kävi
luonnollisesti usein Kymintehtaalla.
Tehtaan johtamisen ohella häntä
kiinnostivat paikkakunnan asiat ja
häntä voidaankin pitää v. 1883 toi-

mintansa aloittaneen Kymintehtaan
kansakoulun yhtenä perustajana.
Kauppaneuvokselle tämä koulu oli
sydämen asia ja siksi syvä kiitollis-
uus kohdistui häneen eron hetkellä.

Oppilaat kokoontuivat kauppa-
neuvoksen huvilan pihamaalle Mus-
tallevuorelle. Aluksi oppilaat lauloi-
vat 'Isänmaan virren', minkä jäl-
keen johtajaopettaja Hj. Hultin piti
puheen. Kauppaneuvokselle ojen-
nettiin kimppeä kangasvuokkoja, op-
pilaat lauloivat Luottamus-nimisen
laulun ja lopuksi Maamme-laulun.

Tämän tilaisuuden päätyttyä työ-
väestön edustaja puhui kauppaneu-

vokselle. "Koko sen pitkän ajan,
jonka olette yhtiötänne johtaneet,
olemme oppineet Teissä näkemään
miehen, jota voimme rakastaa. Ker-
taakaan eivät tämän pitkän ajan-
jakson kuluessa ole työväen ja isän-
nistön hyvät välit vähimmässäkään
määrin rikkoutuneet. Tämä johtuu
siitä, että olette kohdelleet meitä
inhimillisyydellä ja rakkaudella.
Pyydän vain mainita sen isällisen
rakkauden, jolla olette hoitaneet
nousevaa polvea, työmiehen pieniä
taimia, joita tässä äsken oli suuri
lauma Teille jäähyväisiä sanomas-
sa."

Toimituksen tuolilta

Käsimme on osunut kaunisasuinen kirja, jolle ajan patina on antanut vielä oman lisäviehätyksensä. Vanhojen kirjojen kerääjälle se olisi oikea herkkupala. Teoksen nimi on Suomen Teollisuus-Sanakirja vuodelta 1889. Sen on koonnut Francois Bertini, joka alkulauseessa lupaa toimittavansa kirjan vuosittain. Tarkoitus on antaa seikkaperäisiä tietoja maamme teollisuudesta. Mainintoja onkin 1 250:stä tehtaasta ja teollisuuslaitoksesta. Lisäksi on lyhyesti kerrottu lääneistä sekä niistä paikkakunnista, joissa on teollisuutta.

Katsokaamme, mitä tämä herra Bertini kirjoittaa meidän tehtais-
tamme. Asiatiedot ovat suurin piirtein kohdallaan ja tehtaiden historiaankin perehtynyt lukija saa eräitä tietoja, joiden hankkiminen olisi muutoin aika hankalaa.

"Kuusankosken Osakeyhtiön puuhiomo, cellulosa ja pahvitehdas sijaitsee Myllysaarella Kymijoen rannalla. Tehtaan omistaa eräs osakeyhtiö Turussa; hoitaja J. Boedecker. Työmiehiä on 210. Tehtaassa on 6 defibreuria, 9 pahvi- ja silityskonetta, 4 cellulosaanlaitetta (keitintä), joissa on sivukoneita sulfitcelluloosaa var-
ten, 1,025 hevosvoimaa. Vuotuisesti

valmistetaan puunvanuketta, puupahvia ja sulfitcelluloosaa 250 tuhannen markan edestä. Tuotteita viedään Venäjälle, länsi-Euroopan ja Atlantintakaisiin satamiin. Teokset ovat palkitut Helsingissä 1876 ja Lontoossa 1884. Äänenlennätin Kymmin (nyk. Korian) asemalta. Yhtiön osoite: Turku. Tehtaan osoite: Kymi."

Paperia ei mainita tuotteiden joukossa, eikä sitä silloin tehtykään, koska yhtiön ensimmäinen paperikone tuhoutui tulipalossa 1881. Palosta esittelyssä kyllä mainitaan, mutta sen kerrottiin tuhonneen vain puuhiomon, joka välittömästi rakennettiin uudestaan. Selluloosatehtaan perustamisvuodeksi ilmoitetaan 1885. Silloin tehdas kyllä rakennettiin, mutta sekin paloi, ennen kuin oli ennättänyt aloittaa toimintaansa-
kaan. Uusi valmistui seuraavana vuonna.

Tekstissä on julkaistu myös Kuusankosken tehtaan tavaramerkki, kolme puuhioke- tai pahvipaalua, joissa kirjaimet KAB, yksi kirjain paalis-
saan.

Kymintehtaan esittelyssä on paperilla pääpaino. "Kymmin tehtaan on 1872 perustanut Kymmin Osakeyhtiö. Tehtaassa työskentelee noin 500 työmiestä ja 1,300 hev. voimaa. Täällä valmistetaan paino-, seinä- ja käärepaperia, puupahvia ja sulfitcelluloosaa. Niitä viedään Venäjälle, Euroopalaisiin ja Atlantintakaisiin satamiin. Teokset ovat palkitut Helsingissä, Viipurissa ja Mosko-

vassa. Pääkonttorin osoite: Turku. Tehtaan osoite: Kouvolan asema."

Lisäksi mainitaan Valkealan kohdalla pieni 1883 perustettu Kannuskosken Osakeyhtiön puuhiomo ja paperitehdas, jonka isännöitsijänä toimi Valkealan kartanon patruuna A. N. Colliander. Paperikonetta ei tehtaalalla ollut ja jos paperia valmistettiin, niin se oli käsintehdyä.

Verlan tehtaan ensimmäinen Hugo Neumanin vaihe on kokonaan unohdettu. Kirjassa kerrotaan, että tehtaan perusti Kouvolan asemalla 1882 G. Kreidl. Isännöitsijä oli konsuli W. Dippel Viipurissa. "Tehtaassa on 3 defibröriä & 375 hev. voim., työmiesten luku 60. Valmistaa puumassaa & pahvia. Teokset saivat palkinnon Viipurin maanviljelysnäyttelyssä 1887. Tehdas- ja kauppamerkki W. T. & P. Lähete-
tään Venäjälle. Osoite Kouvola & Werla."

Juantehtaasta on pitkä kirjoitus. Työmiehiä oli 175. Tuotteiden arvoksi vuodessa mainitaan kokonaista 600.000 markkaa ja Hallan vieläkin enemmän eli 750.000 markkaa. Högforsin ruukista kerrotaan varsin niukkasanaisesti.

Näin kirjoitettiin tehtaistamme yli seitsemän vuosikymmentä sitten. Teollisuutemme luoja ja ensimmäinen tehtaalaispolvi oli päässyt jo niin pitkälle, että olivat tuoneet pal-
kintomitalejakin kotiin. Kelpaa heidän muistolleen lakkia nostaa ja kumartaa syvään.

T u o m o

(Jatkoa sivulta 24)

sella ja leikkauspinta on hyvä si-
vellä jalostusvahalla tai Kanker-
dood haavavoiteella.

Koristepensaitakin kannattaa lei-
kata. Kaikki talven aikana vioittu-
neet ja kuivuneet oksat poistetaan
ensin ja sitten vanhempia oksia niin
paljon, että pensaasta tulee ilmava
ja kauniin muotoinen. Koristepen-
saiden leikkausajan määrää niiden
kukkimisaika. Aikaisin keväällä ja

kevätkesällä kukkivat pensaat, kun-
ten pensasangervot, syreenit, onnen-
pensas ja monet muut on parasta
leikata kukinnan päätyttyä kesällä.
Sellaisille pensaille kuin Japanin
happomarja, pensashanhikki ja ku-
samat soveltuu varhaiskevällä suor-
itettu leikkaus oikein hyvin.

Jaloruuusut vaativat myös kevääl-
lä leikkausta. Päämääränä tässä
leikkauksessa on pidettävä sitä, että
vain terveitä ja elinvoimaisia sil-
muja jää muodostamaan uutta kas-

vua. Monet eivät uskalla leikata
ruusuja tarpeeksi ja seurauksena on
suuri määrä heikkokasvuisia versoja
ja niukka kukinta. Jaloruuusista
poistetaan heikoimmat versot koko-
naan ja vahvimpiin versoihin jäte-
tään 3—4 silmuja.

Kotipuutarhurilla onkin näin ke-
vällä jo monta työtä odottamassa
ja kevätkiireet puutarhassa alkavat
pian todenteolla.

Eva-Kaisa Airaksinen

**Kymin Osakeyhtiön
työturvallisuustoiminta v. 1960**

KUUSANKOSKEN, HAUKKASUON
JA VERLAN TEHTAILLA, MAATALOUSOSASTOLLA
SEKÄ KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIPAINOSSA

Kymin Osakeyhtiön työturvallisuustoiminta v. 1960

KUUSANKOSKEN, HAUKKASUON
JA VERLAN TEHTAILLA, MAATALOUSOSASTOLLA
SEKÄ KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIPAINOSSA

Turvallisuustoimikunnat

Tuotantolaitoksillamme oli kuluneen vuoden päättyessä seuraavat turvallisuustoimikunnat:

1. Kymin paperitehdas ja puuhiomo, puh.joht. dipl.ins. Gräsbeck, 10 jäsentä;
2. Kymin paperitehdas, Yankee-koneet, puh.joht. ins. Tainio, 8 jäsentä;
3. Kymin korjauspaja, puh.joht. dipl.ins. Aalto, 9 jäsentä;
4. Kymin sähköosasto, puh.joht. dipl.ins. v. Graevenitz, 9 jäsentä;
5. Kymin selluloosatehdas, puh.joht. dipl.ins. Lindqvist, 10 jäsentä;
6. Kymin rakennusosasto, puh.joht. dipl.ins. Viherlaiho, 9 jäsentä;
7. Ulkotyöosastot, puh.joht. os.pääll. Ruth, 8 jäsentä;
8. Talous-, asunto- ja maatalousosastot, puh.joht. agr. Varis, 9 jäsentä;
9. Klooritehdas, puh.joht. dipl.ins. Linderborg, 15 jäsentä;
10. Höyryosastot, puh.joht. ins. Zimmermann, 10 jäsentä;
11. Kuljetusosasto, puh.joht. dipl.ins. Hixen, 9 jäsentä;
12. Voikan paperitehdas ja puuhiomo, puh.joht. dipl.ins. Wangel, 17 jäsentä;
13. Voikan selluloosatehdas, puh.joht. dipl.ins. Hansen, 10 jäsentä;
14. Voikan korjauspaja, puh.joht. ins. Lönegren, 10 jäsentä;
15. Voikan rakennusosasto, puh.joht. dipl.ins. Jankeri, 7 jäsentä;
16. Voikan sähköosasto, puh.joht. dipl.ins. Sandell, 6 jäsentä;
17. Karbiditehdas, puh.joht. dipl.ins. Rautalin, 9 jäsentä;
18. Haukkasuon tehtaat, puh.joht. ins. Ekelund, 9 jäsentä;
19. Verlan tehdas, puh.joht. dipl.ins. Lindblom, 6 jäsentä;
20. Kouvola Kirja- ja Kivipaino, puh.joht. johtaja Hiltunen, 5 jäsentä;
21. Ammattikoulu, puh.joht. rehtori Tanner, 14 jäsentä.

Ammattiryhmittäin oli edustus seuraava: insinöörejä ja osaston johtajia 30, mestareita, teknikoita ja työnjohtajia 46, miespuolisia työntekijöitä 119, naispuolisia työntekijöitä 12, ammattikoulun oppilaita 12, yhteensä 219.

Ohjeitten mukaan vaihtui vuoden päättyessä 65 jäsentä.

Turvallisuustoimikunnat kokoontuivat vuoden aikana seuraavasti: I:nä toimintajaksena tammi—maaliskuussa 18 kokousta, II:nä toimintajaksena huhti—kesäkuussa 16 kokousta, III:nä toimintajaksena heinä—syyskuussa 22 kokousta, IV:nä toimintajaksena loka—joulukuussa 16 kokousta eli yhteensä 72 kokousta.

Toimikunnissa käsiteltiin työturvallisuutta koskevia asioita 353 ja sosiaalisia 44.

Työturvallisuustoimenpiteitä

Näistä mainittakoon tärkeimmät:

Turvallisuustoimikunnan vuosikertomuksen sekä vuositilastojen käsittely.

Toimikuntien kokoonpano, ohjeet uusille jäsenille sekä työturvallisuuslain määräämät ilmoitukset.

Toimintajakson aikana sattuneiden tapaturmien käsittely. Suojakypärän käyttö ja toimenpiteet tämän johdosta.

Sähköosaston tiedotus sähkökojeiden ja osien avaamisesta ja korjaamisesta.

PK IV:n tunnelin liikennepeili.

Lipeäkuljettajien kasvojen suojaaminen.

Putkijohtojen merkitsemisvärit sekä vahvistetut turvallisuusvärit.

Korjauspajan ranojen koukkien suojavärit.

Tikkaiden askelmien korkeuden määrittäminen.

Korjaustöiden jätteen poistaminen.

Kymin selluloosatehtaan kuorimon työntekijäin toivomus varvasvahvikkeella varustetuista saappaista.

Keskustelu koko- ja puolinaamarin käytöstä Kymin selluloosatehtaalla.

Verlan tehtaan kääntöpyörän puuristikon uusiminen.

Automiesten työskentely puuhiomon puukentällä nostetavien puutaakkojen läheisyydessä.

Valitus rikkinäisten kimpilavojen johdosta Hallaan.

Purkaja O. P. Ukkolan kuolemaan johtaneen tapaturman käsittely.

Voikan paperitehtaan työntekijäin vaihdot ja turvallisuus-toimenpiteet tämän johdosta.

Karbiditehtaan nostoranojen käyttökoneiston asentami-nen samalla tavalla toimiviksi.

Liikennepeili Kymin selluloosatehtaan kuorimon kul-maukseen.

Nuorten työntekijäin opastus ja ohjaus.

Rakennustyömaat ja trukkiteiden merkitseminen.

Voikan höyryosaston jakoasemalle pyydettiin 40 v:n kos-ketinta jatkolamppua varten.

Voikan paperitehtaan pakkaussalin uuden nosturin käyttö.

Voikan selluloosatehtaan massakuoppien aukkojen suo-jaaminen autojen yliajolta.

Puristinpoika Koivikon vaikea tapaturma Kymin sellu-loosatehtaalla sekä siitä aiheutuneet toimenpiteet.

Teollisuus-Tapaturman tilastotietoja v:lta 1959 kaikissa kokouksissa.

Läpikulun kieltäminen Kymin paperitehtaan massankä-sittelyosaston kautta. Tiedotus osastoille.

Silmien huuhtelupullojen hankkiminen valkaisuosastolle.

PK III:n ja IV:n korjaus- ja uudistustyöt sekä työturvälisustoimenpiteet sen johdosta.

Natriumperoksiidiosastolla sattuneen räjähdysten sekä tulipalon aiheuttaman onnettomuuden käsittely.

Puolen vuoden tapaturmatilastot kaikissa toimikunnissa.

Valimon työlävä nosturin sähkökorjaustehtäviä varten.

Puiden käsittelyssä käytettävän koukan malli.

Valitus pääportin edessä olevasta liikenneuhkasta klo 11.00 ja 16.00 aikoina.

Hukkumisonnettomuus Voikan patotyömaalla, käsitelty kaikissa toimikunnissa.

Palvelusvuosien perusteella laadittu tapaturmatilasto.

Happipullojen kiinnitys lastauslaitteisiin karbiditehtaalla.

Kymin paperitehtaan systeimin permannon kuoppaisuus.

Silmätapaturmien lisääntyminen muutamilla osastoilla ja toimenpiteet tämän johdosta.

Trukinkuljettaja Markku Mäkelän vaikea trukkitapa-turma.

Turvekaivantojen ylikulkusiltojen vahvistaminen.

Valitus rautatievaunujen katkenneista lattialaudoista.

Tikkaiden, sairasparien, hälytyskaluston ja happilaittei-den tarkastuskertomukset.

Vuoden aikana saapuneet invalidipäätökset ja invalidi-luetteloiden tarkastus.

Toimikuntien jäsenten vaihtuminen.

Järjestyksen ja huolellisuuden huomioiminen kaikilla rakennustyömailla.

Tolppavöiden lukitsemislaitteet.

Ilmoitus suojalasien ja kumikäsineiden käytöstä lipeää käsiteltäessä.

Karbiditehtaan nostoketjujen ja koukkujen uusiminen.

Sosiaalisia toimenpiteitä

Klooritehtaan lämminvesisysteemin tehon lisääminen.

Kahvipullon lämmittäjät Kymin selluloosatehtaan val-kaisu-, kiisu- ja sihtiosastoille.

Ikkunoiden ja valopisteiden pesu sekä juomaveden saan-nin varmistaminen kesän aikana.

Klooritehtaan saunan katosta tippuva vesi.

Kymin korjauspajan alaverstaan eväspullojen säilytys-ammeen veden vaihtuminen.

Kymintehtaan henkilöstöhuoneiden suunnittelu ja Voikan höyryosaston lisätilat.

Jääkaappien järjestäminen vuorotyöosastoille.

Kuljetusosaston ruokailupaikka Voikkaalla.

Patotyömaan ruokailuhuoneen käyttö ja toimenpiteet.

Kymin höyryosaston virvoitusjuomaoikeuksien järjestämi-nen.

Eväskaappien käyttö Voikan paperitehtaalla.

Tapaturmat

Viime vuoden aikana sattui yhteensä 933 sellaista tapa-turmaa, joiden takia oli käännyttävä lääkärin puoleen. Edelliseen vuoteen verrattuna oli tapaturmien lukumäärä lisääntynyt 182 tapauksella. Vaikeusasteessa oli myöskin tuntuva nousua ollen sairauspäiviä yhteensä 10.558 eli 2.731 sairauspäivää enemmän kuin edellisenä vuonna.

Valittaen on merkittävä, että kuolemaan johtaneita ta-paturmia sattui 5. Ulkotyöosaston työntekijä Onni Paavali Ukkola sai surmansa trukin yliajamana 29. 3. Klooriteh-taan räjähdysonnettomuudessa 19. 7. menettivät henkensä Ahti Olavi Kari, Jaakko Jalmari Kääpä ja Raineri Mauno. Kymin rakennusosaston patotyömaalla Voikkaalla hukku-i Osmo Eloranta 31. 8.

Sairauspäivien lukumäärä sekä sattuneet tapaturmat 100 työntekijää kohti vuosina 1946—60 näkyvät seuraavasta tilastosta:

Sairauspäiviä 100 työntekijää kohti

1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
202	182	160	180	182	164	171	218
1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	
181	182	129	135	179	158	198	

Tapaturmien lukumäärä 100 työntekijää kohti

1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
18.0	19.5	18.3	19.3	18.6	18.7	18.5	18.6
1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	
17.9	19.3	16.7	15.3	14.8	15.1	17.5	

Tapaturmien lukumäärä 100 työntekijää kohti oli 17.5 eli 2.4 enemmän kuin v. 1959.

Tapaturmien vaikeusaste, sairauspäiviä 100 työntekijää kohti, oli 198. Tässä on tapahtunut nousua 40 sairaspäivää edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuluneen vuoden tilannetta täytyy pitää osastojen vä-lillä erittäin epätasaisena, sillä vaikeusaste eri osastoilla vaihtelee 24—967 sairauspäivän välillä 100 työntekijää kohti.

Eri työosastoja koskevasta tilastosta selviää, että

1. ryhmässä, vaikeusaste alle 100 sairauspäivää 100 työn-tekiijää kohti, ovat Verla, konttori, asunto-osasto, kirjapaino, Yankee-koneosasto, Kymin sähköosasto, Voikan sähköosasto, Kymin korjauspaja ja talousosasto;

2. ryhmässä, vaikeusaste alle 200 sairauspäivää 100 työn-tekiijää kohti, ovat Kymin paperitehdas, Haukkasuo, Kymin puuhiomo, Voikan höyryosasto, Voikan rakennusosasto, kul-jetusosasto ja Voikan ulkotyöosasto;

3. ryhmässä, vaikeusaste alle 300 sairauspäivää 100 työn-tekiijää kohti, ovat Kymin höyryosasto, Voikan korjauspaja, Kymin selluloosatehdas, Voikan paperitehdas ja Voikan sel-luloosatehdas sekä

4. ryhmässä, vaikeusaste yli 300 sairauspäivää 100 työntekijää kohti, ovat Voikan puuhiomo, Kymin ulkotyöosasto, maatalousosasto, Kymin rakennusosasto, karbiditehdas ja klooritehdas.

Tapaturmien aiheuttajat

Tapaturmat jakautuvat seuraavasti:

- A. Koneiden aiheuttamia tapaturmia 16 = 1.71 %
 B. Henkilön joko välillisesti tai välittömästi aiheuttamia tapaturmia 806 = 86.39 %
 C. Työmatkalla sattuneita tapaturmia 111 = 11.90 %

Vuosilta 1949—60 on tilasto seuraava:

A. Koneiden aiheuttamia tapaturmia

1949	1950	1951	1952	1953	1954
4.64	4.64	5.37	3.96	4.75	3.16
1955	1956	1957	1958	1959	1960
2.15	0.84	1.13	1.84	0.52	1.71

B. Henkilöiden aiheuttamia tapaturmia

1949	1950	1951	1952	1953	1954
88.06	87.57	87.89	85.76	86.00	88.60
1955	1956	1957	1958	1959	1960
89.48	90.91	88.42	88.98	89.23	86.39

C. Työmatkalla sattuneita tapaturmia

1949	1950	1951	1952	1953	1954
7.30	7.79	6.74	10.28	9.25	8.24
1955	1956	1957	1958	1959	1960
8.36	8.25	10.45	9.18	10.25	11.90

Koneiden aiheuttamia tapaturmia oli 16. Tässä ryhmässä oli vaikeita tapauksia mm. klooritehtaan räjähdysnettomuus. Koneiden aiheuttamia tapaturmia on harvoin, mutta vaikeusasteeltaan nämä ovat useinkin vaikeita, joten näihin on kiinnitettävä erikoista huomiota. Koneiden suojaaminen ja suojien paikoilleen asettaminen, "Miehiä työssä" kilven käyttö sekä koneiden ja kuljetuslaitteiden käynnistämisen yhteydessä annetut varoitusmerkit ovat niitä toimenpiteitä, joilla estetään vaikeita tapaturmia.

Henkilön joko välillisesti tai välittömästi aiheuttamia tapaturmia oli 806, joka on 86.39 % kaikista tapaturmist. Tässä ryhmässä ovat lyönnit, iskut, pisto, viilto ja raapaisu aiheuttaneet 235 tapaturmaa, jotka jakautuvat tasaisesti kaikille osastoille. Jälleen entiset aiheuttajat, kuten naulaiset laudat ja heitteille jätetyt laudanpätkät, epäjärjestys, käytävät sekä niiden aukipitminen, huonot telineet, työkalujen huono kunto ja puutteellinen työvalaistus.

Siruja, pölyä silmiin, roiskahtaminen 133 tapausta. Tällaisia tapaturmia on sattunut niin paljon, että herää kysymys, onko suojalasien käyttöä tarpeeksi tehostettu. On työtilanteita, joissa suojalasien käyttö on hankalaa, mutta varmaa on, että esiintyy haluttomuutta. Eniten silmätapaturmia on sattunut korjauspajoilla ja rakennusosastoilla.

Ruhjoutumiset ja puristus 127 tapausta. Näitä vammoja on eniten sattunut paperitehtailla ja rakennusosastoilla. Yleensä on korjaustöissä ollut näitä tapaturmia paljon. Varovaisuus on varmin keino tällaisten tapaturmien estämiseksi. Tottumattomat ja uudet työntekijät muodostavat enemmistön tässä ryhmässä.

Kaatuminen, putoaminen, kompastuminen ja horjahtaminen 112 tapausta. Ehkäisevistä tekijöistä mainittakoon yleinen järjestys työpaikoilla, kulkuväylien aukipitminen, portaiden ja askelmien kunto, öljyn ja märkyiden poistaminen työpaikoilta ja käytäviltä, työmaavallo ja työntekijöiden valppaus.

Putoavat esineet, sinkoutumiset 73 tapausta. Tässä ryhmässä esiintyy huomattavan paljon varustatapaturmia, joita sattuu puiden käsittelyn yhteydessä. Osa työntekijöistä käyttää varvasvahvikkeella varustettuja työkenkiä, mikä turvallisuusmielessä on suositeltavaa. Esi-
neen päähän putoamistapaturmien on todettu vähentyneen sen jälkeen, kun suojakypärä on saatu yleiseen käyttöön. Niitä on käytössä eri osastoilla n. 500 kpl.

Sijoiltaanmeno, venähdys ja nyrjähdys 60 tapausta. Venähdystapauksia sattuu usein kylmänä aikana kylmissä ja vetoisissa paikoissa työskenteleville. Väärällä työasennolla ja heikolla vaatetuksella on osuutensa venähdystapauksissa.

Palovammat ja liekit 32 tapausta. Tässä ryhmässä on hitsausliekit, kuuma piki, kuuma vesi sekä tulen käsittely tehnyt vahinkoja.

Sortuminen ja esineiden kaatuminen 14 tapausta, joista rakennusosastoilla suuri osuus. Työpaikan järjestyksessä ratkaiseva merkitys.

Myrkytykset ja kaasu 9 tapausta, joista 5 sattunut klooritehtaalla. Hengityssuojien käyttö on varmin ehkäisykeino näissä tapauksissa.

Ärtyminen ja pienen vamman pahentuminen 6 tapausta, joista osaan syynä oli piittaamattomuus ensiapuun nähden.

Ihottumat 2 tapausta.

Räjähdykset 1 tapaus.

Ammattitauti 1 tapaus.

Hukkuminen 1 tapaus.

Työmatkatapaturmat

Työmatkatapaturmien kohdalla on tapahtunut nousua edelliseen vuoteen verrattuna 34 tapaturmaa ja 443 sairauspäivää. Tapaturmista oli liikennevälineillä sattuneita (auto, moottoripyörä, mopo, polkupyörä) 49 tapaturmaa (700 sairauspäivää), päälle- tai yhteenajoja 27 tapaturmaa (742 sairauspäivää), liukastumisia ja kaatumisia 13 tapaturmaa (197 sairauspäivää) sekä sekalaisia 22 tapaturmaa (15 sairauspäivää) eli yhteensä 111 tapaturmaa ja 1.654 sairauspäivää.

Työmatkatapaturmat ovat yleensä vaikeita ja paljon sairauspäiviä vaativia. Kun vaikeusasteen keskiluku kaikissa tapaturmissa on 11.3 sairauspäivää tapaturmaa kohti, on tämä työmatkatapaturmissa 14.9 sairauspäivää.

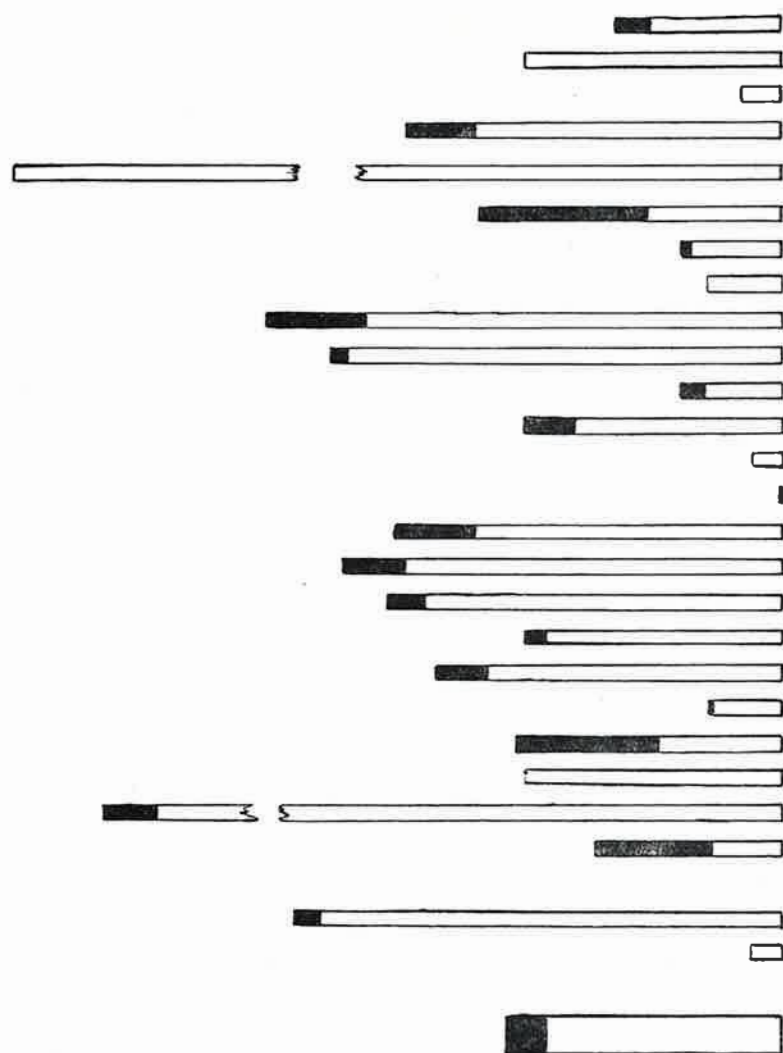
Invalidipäätökset

Teollisuus-Tapaturma on kuluneen vuoden aikana ilmoittanut yhteensä 41 elinkorkopäätöstä, joista väliaikaisia päätöksiä oli 17 ja lopullisia 24. Viimeksi mainitut jakautuvat haitta-asteen perusteella seuraavasti: alle 10 % 12, 10—25 % 6, 30—50 % 1 ja kuolema 5 tapauksessa.

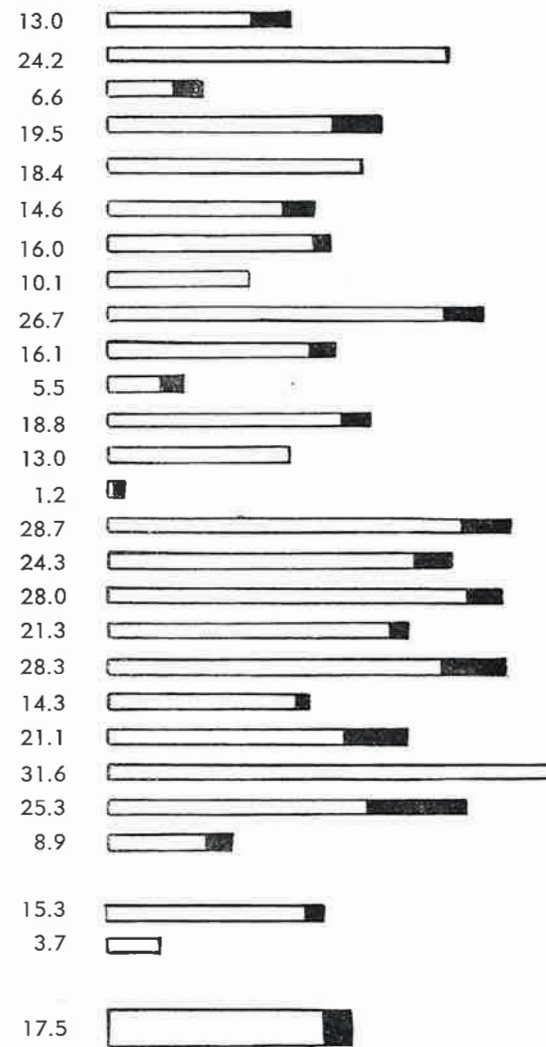
Invalidit

Työntekijöistä pidettävässä invalidiluettelossa on yhteensä 169 invalidia. Näistä on sotainvalidia 81, työinvalidia 81 ja muita invalideja 7. Edelliseen vuoteen verrattuna on invalidien lukumäärä vähentynyt kahdella.

Sairauspäiviä 100 työntekijää kohti

Tapaturmia 100 työntekijää kohti

työpaikalla sattuneita tapaturmia
 työmatkalla sattuneita tapaturmia

Ammattitautitarkastukset

Ammattitautitarkastuksia on tehtaan lääkärin toimesta suoritettu seuraavasti:

Klooritehdas, tarkastettu keväällä ja syksyllä, tarkastettavia 215, osanotto 162 eli 75 %.

Kymin korjauspaja, hitsaajat ja korjausmiehet tarkastettu keväällä ja syksyllä, tarkastukseen kutsuttu 105, tarkastuksessa oli 83 eli 79 %.

Kymin selluloosatehdas, kiisumiehet ja valkaisijat, tarkastukseen kutsuttu 25, läsnä 25 eli 100 %.

Kymin rakennusosasto, kivityöntekijät, tarkastukseen kutsuttu 47, läsnä 40 eli 85 %.

Kymin sähköosasto, klooritehtaan ja selluloosatehtaan sähkömiehet, kutsuttu 23, läsnä 17 eli 74 %.

Yankee-koneosasto, väripainajat, kutsuttu 11, läsnä 11 eli 100 %.

Kymin höyryosasto, eristäjät ja kuljettimen hoitajat, kutsuttu 11, läsnä 10 eli 91 %.

Ulkotyöosasto, purkajat, kutsuttu 5, läsnä 5 eli 100 %.

Maatalousosasto (Eerola), karjanhoitajat ja karjakot, kutsuttu 7, läsnä 7 eli 100 %.

Karbiditehdas, vuorotyöntekijät, kutsuttu 91, läsnä 58 eli 64 %.

Voikan selluloosatehdas, kiisumiehet ja keittäjät, kutsuttu 35, läsnä 23 eli 66 %.

Voikan höyryosasto, eristäjät ja hiilimiehet, kutsuttu 6, läsnä 6 eli 100 %.

Voikan korjauspaja ja valimo, korjaajat ja valajat, kutsuttu 39, läsnä 23 eli 59 %.

Voikan rakennusosasto, kivityöntekijät, kutsuttu 20, läsnä 14 eli 70 %.

Voikan ulkutyöosasto, purkajat, kutsuttu 12, läsnä 10 eli 84 %.

Voikan sähköosasto, sähkökorjaajat selluloosatehtaalla ja karbiditehtaalla, kutsuttu 8, läsnä 3 eli 38 %.

Sampo, kivipölyn alaisessa työssä työskentelevät, kutsuttu 11, läsnä 4 eli 36 %.

Tarkastuksiin oli kutsuttu yhteensä 671 henkilöä, joista tarkastuksissa oli läsnä 501 eli 74.66 %.

Tehtaan lääkärin mainitsevat tarkastuskertomuksissaan seuraavaa:

Tohtori Linkama: Tarkastukset 19. 4.—27. 4. Kymin-tehtaan puolella. Tarkastus käsitti tavanmukaisen kliinisen tutkimuksen. Terveystila oli yleensä hyvä eikä varsinaisia ammattitauteja todettu. Tällä kerralla kiinnitettiin taas huomiota sellaisiin suuressa määrin itse hankittuihin vikoihin kuin hoitamattomiin hampaisiin ja ylipainaisuuteen. Selvästi rikkiäisiä hampaita oli 40 %:lla tutkituista ja liikalihavuutta 30 %:lla.

Tohtori Schoultz: Tarkastukset 27. 10.—16. 12. Kymin puolella. Tarkastus käsitti keuhkoröntgentutkimuksen ja yleisen lääkärintarkastuksen, milloin ilmoitetut oireet antoivat siihen aiheutta. Ammattitautia ei todettu, mutta Työterveyslaitoksen suorittamissa määrittelyissä havaittiin kolmella miehellä Työterveyslaitoksen ilmoittaman turvallisen enimmäispitoisuuden ylittävä virtsan Hg-pitoisuus. Yleinen terveydentila oli hyvä, mitään epidemisiä tautia tutkimuksen aikana ei ollut liikkeellä. Muun kuin ammattitautien takia lähetettiin 2 tapausta erikoistutkimukseen ja polikliinistä hoitoa kaipaavia tapauksia oli 20. Laadultaan edelläänitut olivat ohimeneviä.

Tohtori Roschier: Tarkastukset maaliskuuhuhtikuussa Voikkaalla. Tutkimus keskittyi hengityselinten ja ihon sairauksiin, joskin sydämen fysikaalinen tutkimus ja rutiinimainen virtsatutkimus suoritettiin jokaiselle. Potilaan valittaessa kuulon tai näön heikkenemistä, tutkittiin myöskin nämä. Muita lisätutkimuksia ja laboratoriotutkimuksia tehtiin tarpeen mukaan.

Tarkastettavien yleinen terveydentila oli melko hyvä, joskin paikkakunnalla vallitseva influenssaepidemia aiheutti monen toipilaan kohdalla vielä väsymystä, jälkiyskää ja nuhaa. Osanottoprosentin alhaisuus johtunee myöskin edellämämainitusta. Yhtään varsinaista uutta ammattitautitapausta ei todettu, joskin muutamia ihottumia voitiin todeta johtuneen höyryosastolla vuorivillan käsittelystä sekä samoin karbiditehtaalla karbidin käsittelystä. Tapaukset olivat lieviä sekä täysin hallittavissa suoja- ja hoitotoimenpiteillä. Höyryosastolla esiintyi tutkittavissa melkein kaikissa lisäksi yskää, hengenahdistusta ja keuhkojen laajennusta sekä ajoittaisia sydänkipuja. Mainittakoon, että tutkittavien keski-ikä oli 55 v., joten vaivat menevät suureksi osaksi vanhuuden sairauksien tilille. Selluloosaosastolla esiintyi tavanomaisia yskää enemmän kuin muilla osastoilla. Lisäksi valitettiin päänsärkyä, ruokahaluttomuutta sekä unen puutetta keskimääräistä enemmän.

Yleinen hampaanhoitotilanne näyttää valistuksen ja taoudellisten helpotusten vuoksi olevan paranemaan päin. Liikalihavuutta esiintyy edelleenkin runsaasti, varsinkin karbiditehtaan piirissä. Tarkastettavien nettopaino oli lisääntynyt viime vuodesta yhteensä 113 kiloa. Tähän tehtaassamme (ja koko maassamme) esiintyvään sairauteen, joka aiheuttaa ennenaikaista työkyvyttömyyttä ja verisuonitautiteihin kuolleisuutta, pitäisi valistuksella ja opastuksella kiinnittää mitä vakavinta huomiota.

Turvallisuuslain edellyttämään henkilökohtaiseen suojautumiseen pitäisi kiinnittää huomiota myöskin tilapäisissä töissä, kuten hengitysnaamarit rikkivaraston lapioimistyössä, kypörät rakennustyömaalla ym. vastaavissa tilanteissa.

Kuulotarkastus

Työterveyslaitos suoritti viime keväänä jälleen Voikan paperitehtaalla kuulotarkastuksen niille työntekijöille, jotka joutuvat työskentelemään melussa. Tarkastukseen osallistui 100 työntekijää eli kaikki kutsun saaneet. Tutkimuksen tulos oli seuraava: Kuulo käytännössä normaali, 54 tapausta = 54 %; lievä kuulonalennus, 24 tapausta = 24 % ja käytännössä merkitsevä kuulonalennus, 22 tapausta = 22 %.

Korva-, nenä- ja kurkkutautiopin dosentti Jaakko S. Lumio Työterveyslaitoksesta kirjoittaa lausunnossaan: Tutkimustulosta on pidettävä suhteellisen hyvänä. Ainoatakaan vahvasti huonokuuloista ei sisälly tutkimusaineistoon. Tutkimustulosten perusteella ei ole syytä kehottaa ketään lopettamaan melutyötä, eikä myöskään vakuutuslausuntoja ole syytä laatia. Melusuojein merkitystä on tässäkin yhteydessä syytä tehostaa.

Opetus ammattikoulussa

Ammattikoulun poikaoppilaille annettiin työturvallisuusopetusta kevätlukukaudella seuraavilla luokilla: puutyölk. II 5 oppilasta, selluloosalk. II 11 oppilasta, paperi A-lk. 17 oppilasta ja B-lk. 16 oppilasta sekä metallityölk. III 18 oppilasta eli yhteensä 67 oppilasta. Opetus käsitti työturvallisuuden yleisperusteet, teollisuuden järjestysohjeet, tapaturmatorjunnan tehtävät, työturvallisuusjärjestömme ja teko-hengitysovetusta. Opetuksen teoreettinen puoli on pidetty koulussa luentoja ja esitelmien muodossa, käytännöllinen puoli kiertokäynnillä tehtaissa.

Syksyllä pidettiin jälleen polkupyörillä liikennekilpailu, johon tytöt ja pojat osallistuivat.

Työturvallisuuspäivät

Jälleen järjestettiin työturvallisuuspäivät lokakuun 10.—14. päivinä yhdessä Teollisuus-Tapaturman suojeluteknillisen osaston kanssa.

Työpaikkatilaisuuksia pidettiin Kymin selluloosatehtaalla, Kymin rakennusosastolla, Kymin paperitehtaalla ja puuhiomolla, Voikan rakennusosastolla, patotyömaalla, Kymin ulkutyöosastolla, ammattikoululla, Voikan paperitehtaalla ja puuhiomolla, karbiditehtaalla ja Voikan ulkutyöosastolla. Osanottajia oli yhteensä 1.005 työntekijää.

Mestarien ja työnjohtajien työturvallisuuskokouksia oli Kymin selluloosatehtaalla, Kymin rakennus- ja asunto-osastoilla, Voikan paperitehtaalla ja puuhiomolla sekä Voikan rakennusosastolla. Osanottajia oli yhteensä 78.

Yhtiöläisnaisille järjestetty tapaturmatorjuntatilaisuus oli Kuusankosken seuratalossa. Osanottajia oli 180. Päivien ohjelmassa oli lisäksi elokuvaesityksiä elokuvateatteri Iltatähdessä ja Kimarassa. Katselijoita yhteensä 950. Päivien jälkeen pidettiin luottamusmiehille neuvottelutilaisuus, jossa keskusteltiin viikon ohjelmasta ja sen antamista opetuksista.

Tarkastukset

28.—29. 3. Teollisuus-Tapaturman edustaja, ins. Rundberg suoritti tarkastuskäynnin klooritehtaalla, patotyömaalla ja Voikan höyryosastolla.

1. 4. Ammattientarkastajat Hallamaa ja Forslund tarkastuskäynnillä. Kohteet: ulkutyöosaston Ukkolan kuolemaan johtanut tapaturma, Kymin selluloosatehdas, klooritehdas, Kymin paperitehdas ja työvoima.

26. 4. Ammattientarkastaja Hallamaa tarkastanut Voikan paperitehtaan, Voikan puuhiomon uudistustyöt sekä niiden suunnitelmat piirustuksineen.

17.—20. 5. Teollisuus-Tapaturman edustaja, dipl.ins. Saarinen suorittanut tarkastuskäynnin. Kohteet: vedenpuhdistuslaitos, klooritehdas, Kymin korjauspaja, ammattikoulu, kuljetusosasto, patotyömaa, Voikan paperitehdas, Voikan puuhiomo ja Haukkasuo.

30. 5. Ammattientarkastaja Hallamaa tutki puristinpoika Koivikon tapaturmaa Kymin selluloosatehtaalla ja kävi myös kuljetusosastolla ja Kymin paperitehtaan kehysnau-laamalla.

1. 9. Ammattientarkastaja Forslund tutki rakennustyöntekijä Elorannan hukkumisonnettomuuden yhteydessä olevia asioita.

28. 9. Työläistarkastaja Pohjankoski tarkastuskäynnillä trukinkuljettaja Mäkelän tapaturman johdosta.

16. 11.—29. 12. Tikkaiden hälytyskaluston, happi- ja paineilmanamareiden sekä suojavöiden ja -köysien tarkastus kaikilla työosastoilla. Tikkaita 467, paareja 32, työkalulaatikoita 14, happinaamareita 20, paineilmanamareita 12, suojavöitä 32 ja näihin kuuluvia köysiä 28.

29. 11.—2. 12. Teollisuus-Tapaturman edustaja, dipl.ins. Saarinen suoritti tarkastuskäynnin. Kohteet: klooritehdas, Voikan paperitehdas, Kymin selluloosatehdas, PK I, varastot ja Kymin paperitehdas.

Opetus- ja neuvottelutilaisuudet

26.—28. 1. Louhintakurssi Kymin rakennusosaston ja asunto-osaston mestareille ja latureille. Osanottajina oli 6

mestaria ja 22 laturia. Kaikki osanottajat saivat laturikirjat.

12. 2. Ammattienylitarkastaja Järvenpään esitelmä työturvallisuuslaista. Osanottajia 44.

15. 2. Mestarien koulutustilaisuus Kymin paperitehtaalla. Osanottajia 35.

8. 4. Voikan mestarien neuvottelutilaisuus Voikan osastojen tapaturmatilanteesta. Osanottajia 9.

Kaikissa turvallisuustoimikunnissa on kesän ja syksyn aikana opetettu "suusta-suuhun"-tekohengitysmenetelmän käyttöä.

Valistusaineistoa

Teollisuus-Tapaturman "Ehkäise Tapaturmia", "Förebbygg Olycksfall" sekä Tapaturmatorjuntayhdistyksen "Varokeino" on jaettu insinööreille, mestareille ja työturvallisuustoimikunnan jäsenille sekä ruokailupaikkoihin yhteensä 8 kertaa käsittäen 45 lehteä kussakin jaossa.

Vuoden aikana on työturvallisuutta käsitelty Tiedotuslehdessä 13 kirjoituksessa sekä Kymi-Yhtymässä 4 kirjoituksessa.

Valistusaineistoa on jaettu seuraavasti: ohjeet nostolaitteiden käyttäjille 200 kpl., tiedotuslehti työturvallisuudelle "Karske-Turva" 300 kpl., liikennejulisteita liikenneviikon aikana 200 kpl., "Työturvallisuus Sinunkin tavaksi" 1.000 kpl., "Tapaturma on sattunut..." 5.000 kpl., työturvallisuusviikon julisteita 200 kpl., kilpiä "Miehiä työssä" 100 kpl. ja "Kiven ja kallion louhintaopas" 15 kpl.

Yleiskatsaus

Kuluneen vuoden tapaturmatilasto muodostui edellisten vuosien tilastoja huonommaksi. Tapaturmia sattui paljon ja niiden vaikeusaste oli suuri. Vaikkakin klooritehtaan räjähdystä on pidettävä onnettomuutena, sattui myös useita muita vaikeita tapaturmia. Viimeisten 15 vuoden aikana, jolloin on pidetty tarkkaa tapaturmatilastoa, on vain vuosina 1946 ja 1953 vaikeusaste ollut suurempi kuin vuonna 1960.

Mikä on sitten vaikuttanut tilanteen huononemiseen? Työvoimaosaston ilmoituksen mukaan on uusia työntekijöitä otettu 662 ja aikaisemmin alle vuoden palveluksessa olleita 235 eli 897 uutta työntekijää. Heitä voidaan pitää tottumattomina työtehtävissään ja siten he ovat alttiimpia tapaturmille. Lisäksi on kuluneen vuoden aikana jouduttu tavallista enemmän suorittamaan työntekijäin siirtoja ja vaihtoja ja nämä työntekijät ovat olleet tottumattomia uusiin työtehtäviinsä. Eräänä tekijänä ovat lukuisat korjaus- ja uudistustyöt, joita on jouduttu suorittamaan tuotantokoneiston käytön aikana, mikä seikka tietenkin saattaa aiheuttaa vaaratilanteita.

Työmatkatapaturmat ovat edelleen nousussa. Niitä on pääasiassa sattunut asutusalueilla ja kaduilla.

Alle 100 sairauspäivää 100 työntekijää kohti, mitä on pidettävä kiitettävänä tuloksena, ovat päässeet Kymin paperitehtaan Yankee-koneosasto, Kymin korjauspaja, Kymin sähköosasto, talousosasto, asunto-osasto, Voikan sähköosasto, Verla ja Kouvolan Kirjapaino. Erityisen maininnan ansaitsee myös Kymin paperitehdas, joka on vuosi vuodelta parantanut tilastoaan. Niin tapahtui myös kuluneena vuonna, vaikka tällöin suoritettiin PK IV:n laaja ja monivaiheinen uudistustyö.

Kymin Osakeyhtiön työläisten avustuskassojen toimintakertomukset XIV:ltä toimintavuodelta 1960

KUUSANKOSKEN TEHTAITTEN AVUSTUSKASSA

Avustuskassan hallitukseen kuuluivat vuonna 1960 kassankokouksen valitsemina jäseninä viilaaja Yrjö Heikkilä, liikuntaneuvojan apulainen Viljo Hinkkuri, viilaaja Arvo Hokkanen, kirvesmies Fabian Huvinen, kirvesmies Viljo Hälikkä, purkaja Sulo Rajajärvi, levyseppä Aarne Rantanen, maalari Urho Ryöppy ja Ky. 5:n valmistaja Leonard Sammalneva sekä varajäseninä koneenhoitaja Paavo Kääriäinen, turpiinhoitaja Vilmo Palmu, viilaaja Väinö Peltonen, voitelija Vilho Pesonen ja massanpesijä Yrjö Sorsa. Kymin Osakeyhtiön valitsemina sosiaalipäällikkö Åke Launikari ja varatuomari Aunis K. Kantonen, varajäseninä maisteri Veikko Salander ja dipl. insinööri Gunnar Högnäs.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ky. 5:n valmistaja Leonard Sammalneva ja varapuheenjohtajana kirvesmies Viljo Hälikkä. Avustuskassojen Yhdistyksen valtuuskuntaan on kuulunut maalari Armas Töyrikuoma.

Hallitus piti kertomusvuonna 24 kokousta käsitellen yhteensä 12.159 asiaa, joista sairaus- ja hautausavustuksia koskevia 12.048, lainanomuksia 22, muita 89. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 213 pykälää.

Kassan henkilökuntaan ovat kertomusvuonna kuuluneet avustuskassan hoitajana Jussi Verona, kassanhoitajana neiti Anja Himanen ja toi-

mistoapulaisina rouva Saima Metsälä ja neiti Sirkka-Liisa Virtanen.

Vuosikokous pidettiin 18. 3., jossa hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin vuoden 1959 tilinpäätös sekä myönnettiin hallitukselle ja avustuskassan hoitajalle tili- ja vastuuvapaus k.o. vuodelta. Samalla päätettiin siirtää vuoden ylijäämä mk 7.629.186:— siten, että kun kassan toimihenkilöiden eläkerahaston tuottama korko mk 325.446:— siirretään sanotulle tilille, siirretään vararahastoon mk 1.907.296:— ja loppu mk 5.396.444:— lisäavustusrahostoon. Vaalikokous pidettiin 16. 11. 1960.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kauppalanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lanton ja hankintapäällikkö Eino Kivisen. Kymin Osakeyhtiö nimesi puolestaan tilintarkastajaksi ekonomi Olof Westerlundin, varalle ekonomi Heikki Kellokosken.

Jäsenmäärä

	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 1960	3.591	873	4.464
Vuoden aikana hyväksytty	924	243	1.167
	4.515	1.116	5.631
Vuoden aikana eronnut	673	218	891
Kassan jäsenmäärä			
31. 12 1960	3.842	898	4.740

Jäsenmäärä lisääntyi 251 miehellä ja 25 naisella eli yhteensä 276 jäsenellä jäsenmäärän ollessa suurin kassan koko toiminta-aikana.

Avustustoiminta

Kuluneen vuoden sairaustilanne oli edellistä vuotta huomattavasti huonompi. Korvatut sairauksipäivät osoittavat 3.098 päivän eli 8,9 %:n lisäystä. Markkamääräisesti sairauspäivärahaa maksettiin 4.775.740 markkaa enemmän kuin edellisenä vuotena, mikä johtui sairauspäivien ja sairauspäivärahan keskimääräisestä noususta ollen edellinen 15,8 % ja jälkimmäinen mk 55:18 eli 6,4 % edellistä vuotta suurempi. Sairaanhoidon kustannusten nousu edelleen jatkui. Lääkekorvaukset, joita sääntöjen muutoksella korotettiin 25 %, nousivat 41,6 % edellistä vuotta suuremmiksi ja koko sairaanhoidon kustannusten nousu, hampaanhoitoa ja matkakorvauksia laskelmaan ottamatta teki markkamääräisesti 3.333.117 markkaa enemmän ollen nousu 22,0 % vuoteen 1959 verrattuna. Röntgen- ja laboratoriokustannuksista maksettiin 1.768.500 markkaa ja fysikaalisesta hoidosta 305.370 markkaa.

Hautausavustusten määrä oli edelleen 50 kertaa jäsenen sairauspäiväraha. Omakohtaista eläkettä nauttivan hautausavustus oli miehet 25.000 ja naiset 23.000 markkaa. Kuolemantapausten luku miesjäsenten kohdalla oli suurin v. 1951 jälkeen ja eläkettä nauttivien kohdalla suurin kassan koko toiminnan aikana. Maksetut avustukset sekä niihin liittyvä tilasto käyvät selville kertomuksen lopussa olevista taulukoista.

Lainaustoiminta

Lainojen kysyntää on edelleenkin esiintynyt. Niitä myönnettiin kuluneen vuoden aikana 15:lle henkilölle yhteensä 8.820.000 markkaa. Vuoden aikana ulosannettiin 19:lle lainansajalle yhteensä 7.080.000 markkaa ollen velkakirjojen lukumäärä vuoden lopussa 112 määrältään 30.731.325 markkaa sekä laina Kuusankosken Kansantalo Oy:lle 3 milj. markkaa. Lainoista kannettiin korkoa 6½ % paitsi Kansantalo Oy:n lainasta 7 %. Vuoden aikana maksettiin kassalle lainojen lyhennyksinä 5.808.500 markkaa 20 lainansajan maksettua lainansa loppuun.

Kassan tulot ja menot, sekä tiliasema kertomusvuoden päätyttyä käyvät ilmi seuraavasta:

Tulostase vuodelta 1960

Tulot

Kymin Oy:n kantamat jäsenmaksut ...	39.886.273:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	19.943.316:—
Kassan toimihenkilöiden jäsenmaksut ..	36.763:—
Lainojen korkoja	2.174.803:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	1.322.045:—
Kymin Oy:n lahjoitus	226.649:—
Siirto lisäavustusrahastosta ylimääräisten avustusten ja eläkeläisten hautausavustuksia varten	1.672.000:—
Siirto toimihenkilöiden eläkerahastosta eläkkeiden maksamiseen	385.200:—
Vuoden 1960 alijäämä	372.064:—
	<u>mk 66.019.113:—</u>

Menot

Sairauspäiväraha	34.976.082:—
Perheellisten huoltoavustukset	354.816:—
Lääkäripalkkiot, röntgen- ja laboratoriokustannukset	11.802.055:—
Lääkkeet ja sidostarpeet	6.601.315:—
Työtapaturmista johtuvat avustukset ..	183.054:—
Hampaanhoito	2.440.575:—
Sairaalahoito	27.588:—
Matkakorvaukset	189.258:—
Ylimääräiset avustukset	20.000:—
Hautausavustukset	3.036.965:—
Toimihenkilöiden eläkkeet	385.200:—
Konttori- ym. kustannukset	340.087:—
Palkat	2.308.450:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsilisämaksuista	123.810:—
Kiinteistön korjaus- ja ylläpitokustannukset	78.030:—
Kiinteistön poisto 2½ %	105.000:—
Kaluston poisto	53.510:—
Vararahaston lisäys	2.993.318:—
	<u>mk 66.019.113:—</u>

Omaisuuksien joulukuun 31. päivänä 1960

Varat

Rahaa	14.403:—
Talletus Kymin Oy:llä	25.933.015:—
Lainassa:	
Kiinnitysvakuutta vastaan 30.731.325:—	
Kuusankosken Kansantalo Oy.	3.000.000:—
	33.731.325:—
Kalustoa	1.000:—
Kiinteistö, Rannikkotie 17. Kuusankoski	3.255.000:—
Vuoden 1960 alijäämä	372.064:—
	<u>mk 63.306.807:—</u>

Velat

Vararahasto	47.451.670:—
Korvausrahasto	500.000:—
Lisäavustusrahasto	7.178.941:—
Kassan toimihenkilöiden eläkerahasto ..	8.176.196:—
	<u>mk 63.306.807:—</u>

Kulunutta vuotta tarkastellessamme voimme todeta sen muodostuneen vähäisestä alijäämäisyydestä huolimatta melko tyydyttäväksi. Jäsenmaksutulot pysyivät miltei saman suuruisina, vaikka jäsenmaksuja alennettiin 1/4 %:lla vuoden alusta alkaen. Jäsenmaksutulojen suuruus johtui hyvästä työllisyystilanteesta jäsenmäärän osoittaessa huomattavaa nousua. Sairaustilanteen huononemisesta johtuen menojen kasvu oli melkoinen. Varsinkin lääkkeiden osalta nousu oli huomattavan suuri. Kassavaihto nousi 142.099.732 markkaan kirjattujen tositteiden luvun ollessa 12.803.

Viljo Hälikkä

Urho Ryöppy

Aarne Rantanen

Aunis K. Kantonen

L. Sammalneva

Sulo Rajajärvi

Viljo Hinkkuri

Yrjö Heikkilä

Ake Launikari

Arvo Hokkanen

Fabian Huvinen

Jussi Verona

Kassan taloudellinen tila on edelleenkin hyvä. Jos työllisyys jatkuvasti pysyy yhtä edullisena kuin kuluneen vuoden aikana, ei kassan taloudellisessa asemassa ole odotettavissa suurempia muutoksia, ellei sairaustilanteesta tapahdu aivan erityistä huonontumista.

Vuoden alijäämän mk 372.064:— hallitus ehdottaa peitettäväksi lisäävustusrahastosta siirrettävillä varoilla.

Lopuksi kassan hallitus kiittää yhtiötä kassan saamasta lahjoituksesta.

Kuusankoskella helmikuun 3. päivänä 1961.

Tilintarkastuskertomus Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1960

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan 18. päivänä marraskuuta 1959 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1960 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoihin ja liitteineen sekä muut asiakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä -asetuksen ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksyttyihin tositteisiin ja olivat oikein kirjatut.

4) Käteiskassa mk 19.666:— vastasi tarkastuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletusten määrä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tiliotteen kanssa.

6) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on

tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

7) Palovakuutukset kunnossa.

8) Hallituksen vuosikertomuksessaan antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

9) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätökseen merkittyä määrää.

10) Olemme mielihyvin todenneet, että v:n 1960 tulosta, joka on hiukan tappiollinen, on kuitenkin pidettävä tyydyttävänä. Hallituksen toimenpide jäsenmaksun alentamisesta on mielestämme tarkoituksen mukainen.

11) Puollamme hallituksen ehdotusta tilivuoden alijäämän peittämisestä.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on edelleen huolellisesti hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 9. päivänä helmikuuta 1961.

O. Westerlund

J. Mikkonen

Paul Niemi

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassa

Sairaustapaukset ja avustukset, paitsi työtapaturmista johtuneet									
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha ja huoltoavust. mk	Lääkäripalkkiot, röntgen- ja labora- toriotutk. mk	Lääkkeet ja sidostarpeet mk	Hampaanhoito mk	Sairaalahoido mk	Matka- korvaukset mk	Yhteensä mk
1947	2.410	33.645	5.905.591:65	1.235.612:—	447.876:85	—	—	—	7.589.080:50
1948	2.315	32.374	9.684.419:—	2.101.397:—	762.720:30	—	—	—	12.547.846:30
1949	2.570	32.076	10.330.614:—	2.517.722:—	929.665:—	—	—	—	13.778.001:—
1950	2.332	29.900	11.357.461:—	2.945.477:—	992.541:—	—	—	—	15.295.479:—
1951	2.767	34.945	19.328.009:—	4.207.541:—	1.430.071:—	—	—	—	24.965.621:—
1952	2.833	35.256	20.867.099:—	4.911.279:—	1.558.859:—	619.925:—	—	—	27.957.162:—
1953	3.564	40.785	24.723.229:—	6.909.320:—	1.747.068:—	758.732:—	23.995:—	64.667:—	34.232.011:—
1954	3.361	41.932	26.240.639:—	7.591.576:—	1.764.013:—	710.173:—	96.190:—	56.420:—	36.459.011:—
1955	3.334	38.462	25.439.528:—	7.609.535:—	1.884.396:—	918.312:—	44.632:—	85.419:—	35.981.822:—
1956	3.235	37.275	26.814.777:—	8.403.009:—	2.418.331:—	872.300:—	47.364:—	122.477:—	38.678.258:—
1957	4.514	42.269	33.013.121:—	10.137.680:—	3.328.980:—	1.964.605:—	66.330:—	114.395:—	48.625.111:—
1958	3.193	35.616	29.425.391:—	8.821.880:—	3.112.986:—	1.800.275:—	33.273:—	112.985:—	43.306.790:—
1959	3.635	34.990	30.445.001:—	10.372.815:—	4.679.290:—	2.213.422:—	45.736:—	181.234:—	47.937.498:—
1960	4.114	38.088	35.330.898:—	11.802.055:—	6.601.315:—	2.440.575:—	27.588:—	189.258:—	56.391.689:—

Työtapaturmat					Hautausavustukset						
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päivien luku	Sairausraha mk	Tapaturmavakuu- tusyhtiöltä saatu takaisin mk	Jäsenet		mk	Eläkettä nauttivat		mk	Yhteensä mk
					miehiä	naisia		miehiä	naisia		
1947	396	4.935	883.999:50	594.817:—	28	4	263.763:—	35	15	260.000:—	523.763:—
1948	380	4.336	1.427.416:50	836.533:—	26	1	371.466:—	32	14	354.000:—	725.466:—
1949	434	4.990	1.842.388:—	1.374.773:—	25	1	412.029:—	34	11	439.000:—	851.029:—
1950	383	5.223	2.177.742:—	1.822.692:—	15	7	472.027:—	31	5	355.000:—	827.027:—
1951	455	4.682	2.817.623:—	2.035.612:—	29	1	846.766:—	29	9	628.000:—	1.474.766:—
1952	411	5.299	3.299.145:—	2.973.723:—	15	5	590.861:—	34	14	884.000:—	1.474.861:—
1953	425	5.660	3.597.514:—	3.172.943:—	24	4	862.554:—	23	14	675.000:—	1.537.554:—
1954	422	5.319	3.646.251:—	2.941.012:—	16	3	556.214:—	42	16	1.070.000:—	1.626.214:—
1955	430	5.073	3.403.111:—	2.834.662:—	16	—	560.607:—	32	21	965.000:—	1.525.607:—
1956	492	5.372	3.977.134:—	3.140.616:—	15	4	716.926:—	38	13	943.000:—	1.659.926:—
1957	414	5.182	4.065.158:—	3.407.716:—	7	2	354.897:—	38	21	1.079.000:—	1.433.897:—
1958	400	5.801	4.732.235:—	4.170.281:—	18	2	846.025:—	31	11	1.011.000:—	1.857.025:—
1959	450	5.624	5.216.720:—	4.542.321:—	12	2	608.133:—	26	15	995.000:—	1.603.133:—
1960	503	5.953	5.648.489:—	5.465.435:—	28	—	1.384.965:—	44	24	1.652.000:—	3.036.965:—

Vuosi	Jäsenmäärä	Jäsenmaksu- tulot mk	Kymin Oy:n kannatusmaksu mk	Korkotulot mk	Maksetut avustukset mk	Konttori- ym. kustannukset mk	Palkat mk	Lisäys mk	Vähennys mk
1947	3.700	4.749.864:30	2.370.032:95	224.468:75	8.447.026:—	77.739:—	346.900:—	—	1.684.729:—
1948	3.852	11.383.168:—	5.682.630:55	349.523:95	13.864.885:50	132.934:50	553.630:—	2.263.602:20	—
1949	4.007	12.341.771:50	6.162.673:50	527.938:—	15.104.945:—	232.523:50	584.522:—	2.682.578:—	—
1950	4.097	15.337.093:—	7.658.741:—	852.747:—	16.494.786:—	315.940:—	650.092:—	2.074.993:—	—
1951	4.238	22.176.685:—	11.088.287:—	1.643.362:—	27.232.398:—	303.744:—	970.925:—	1.722.453:—	—
1952	4.277	23.604.697:—	11.790.322:—	1.478.141:—	29.757.445:—	307.408:—	1.078.450:—	1.198.179:—	—
1953	4.112	24.064.220:—	12.020.274:—	1.537.094:—	36.194.136:—	334.076:—	1.014.000:—	—	1.765.863:—
1954	3.977	23.356.509:—	11.665.495:—	1.342.685:—	38.790.464:—	316.627:—	1.084.950:—	—	4.735.372:—
1955	4.172	28.667.036:—	14.318.434:—	1.335.515:—	38.075.878:—	324.599:—	1.364.215:—	3.247.720:—	—
1956	4.353	33.079.260:—	16.522.082:—	1.743.824:—	41.174.702:—	342.259:—	1.529.650:—	6.479.304:—	—
1957	4.254	36.583.890:—	18.273.925:—	2.455.722:—	50.716.450:—	460.340:—	1.606.600:—	2.555.590:—	—
1958	4.122	37.566.136:—	18.761.386:—	3.377.014:—	45.725.769:—	360.391:—	2.030.155:—	9.405.925:—	—
1959	4.464	40.315.666:—	20.135.427:—	3.315.702:—	50.215.030:—	541.824:—	2.295.125:—	7.629.186:—	—
1960	4.740	39.923.036:—	19.943.316:—	3.496.848:—	59.631.708:—	463.897:—	2.308.450:—	—	372.064:—

Vuosi	Sairausrahan keskiuus sairauspäivää kohti		Korvattujen sairauspäivien luku tautitapausta kohti		Korvattujen sairauspäivien luku jäsentä kohti		Korvattujen sairauspäivien luku, miehet	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	144:—	175:52	8,4	14,0	5,4	9,1	4,6	8,4
1948	238:—	299:14	7,4	14,0	5,2	8,4	4,2	7,7
1949	297:—	322:07	6,7	12,5	5,5	8,0	4,7	6,8
1950	336:—	379:85	6,5	12,8	4,9	7,3	4,2	6,2
1951	445:—	553:10	6,8	12,6	5,3	8,2	4,3	7,8
1952	504:—	591:87	13,0	12,4	7,4	8,2	6,8	7,6
1953	534:—	606:31	10,2	11,4	5,1	9,9	4,6	9,1
1954	551:—	617:44	12,3	12,3	5,0	10,5	4,6	9,8
1955	583:—	651:90	11,5	11,5	5,0	9,2	4,6	8,9
1956	625:—	710:51	12,6	11,5	4,8	8,6	4,4	8,2
1957	685:—	773:93	10,7	9,4	5,3	9,9	4,9	9,6
1958	774:—	818:81	11,4	11,1	4,3	8,6	4,0	8,4
1959		863:11		9,6		7,8		7,2
1960		918:29		9,2		8,0		7,5

Vuosi	Korvattujen sairauspäivien luku, naiset		Hautausavustusten keskimääräinen suuruus		Kuolemantapauksia keskim. 1.000 jäs. kohti		Sairaustapausten luku 1.000 jäs. kohti	
	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa	Koko maa	Oma kassa
1947	6,7	12,0	6.400:—	8.200:—	9,6	8,6	629	608
1948	6,9	9,6	9.459:—	13.700:—	9,3	7,0	709	601
1949	6,9	11,4	11.398:—	15.847:—	9,2	6,5	829	641
1950	5,8	10,5	12.736:—	18.881:—	8,5	5,4	741	569
1951	6,2	9,8	18.490:—	28.225:—	7,3	7,1	734	653
1952	8,6	10,5	20.580:—	29.543:—	8,5	4,7	593	662
1953	5,7	11,8	20.487:—	30.805:—	7,0	6,8	491	867
1954	5,8	12,4	21.721:—	29.274:—	6,1	4,8	408	840
1955	5,9	10,3	23.191:—	35.038:—	6,6	3,8	443	799
1956	5,5	9,9	25.131:—	37.732:—	6,7	4,3	378	743
1957	6,0	11,2	27.166:—	39.433:—	6,8	2,1	491	1061
1958	4,7	9,6	29.139:—	42.301:—	7,6	4,8	376	774
1959		9,2		43.438:—		3,1		814
1960		10,1		49.463:—		5,9		868

KYMIN OSAKEYHTIÖN TYÖLÄISTEN TYÖKYVYTTÖMYYS- JA PERHE-ELÄKEKASSA

Kassankokouksessa maaliskuun 18. päivänä 1960 valittiin kassan hallitukseen viilaaja Arvo Hokkanen, joka myös nimitettiin hallituksen varapuheenjohtajaksi, paperityömies Tuure Boman, silinterimies Aapo Mannari, betonimiehet Aulis Mouhu ja Antti Mäkelä, viilaajat Kalevi Nora ja Väinö Peltonen ja trukinkuljettaja Aimo Töyriluoma. Kymin Osakeyhtiö nimesi sääntöjen 25 §:n mukaisesti hallitukseen puheenjohtajaksi sosiaalipäällikkö Åke Launinkarin ja jäseneksi varatuomari Aunis K. Kantosen.

Kertomusvuoden aikana on hallitus kokoonnut 12 kertaa käsitellen yhteensä 58 asiaa, joista 24 eläke-, 2 laina- ja 32 muita asioita. Niistä on pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 46 pykälää.

Kassankokouksia on ollut 3, vuosikokous 18. 3. 1960, missä hyväksyttiin hallituksen kertomus ja vahvistettiin v:n 1959 tilinpäätös sekä myönnettiin hallitukselle ja eläkekassan hoitajalle tili- ja vastuuvapaus ko. vuodelta. Samalla päätettiin siirtää vuoden ylijäämä mk 143.448:— varmuusrahastoon. 19. 10. 1960 oli ylimääräinen kassankokous, jossa käsiteltiin kassan purkamisasia, koska jäsenmäärä oli vähentynyt alle 300, jolloin kassa sääntöjen mukaisesti on purettava ja saatettava suoritustilaan. 18. 11. 1960 pidettiin sääntöjen määräämä toinen ylimääräinen kassankokous, jossa vahvistettiin edellisen kokouksen päätös kassan purkamisesta ja selvitysmieheksi valittiin varatuomari Viljo Rame, sorvaaja Eino Heinonen ja kassan kamreeri Jussi Verona.

Tilintarkastajiksi kassankokous valitsi kauppalanjohtaja Jaakko Mikkosen ja piiriasiamies Paul Niemen, varalle sähköasentaja Juho Lanton ja hankintapäällikkö Eino Kivisen. Kymin Osakeyhtiö nimesi puolestaan tilintarkastajaksi ekonomi Olof Westerlundin, varalle ekonomi Jaakko Säilän.

Eläkekassan hoitajana on toiminut Jussi Verona, kassanhoitajana neiti Anja Himanen, toimistoapulaisina rouva Saima Metsälä ja neiti Sirkka-Liisa Virtanen.

Jäsenmäärä	Miehiä	Naisia	Yht.
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 1960	195	119	314
Vuoden aikana hyväksytty ...	2	—	2
	197	119	316
Vuoden aikana eronnut	29	13	42
Jäsenmäärä 31. 12. 1960	168	106	274

Jäsenmäärä jakaantui perhe-eläke- ja lapsivakuutusten osalle seuraavasti:

	Perhe-eläke	Lapsi-eläke
Jäsenmäärä 1. 1. 1960	78	8
Vuoden aikana hyväksytty	2	—
	80	8
Vuoden aikana eronnut	15	2
Jäsenmäärä 31. 12. 1960	65	6

Eläkevastuu	Työkyv. eläke					Perhe-eläke
	Mieh.	Nais.	Lesk.	Laps.	Yht.	
Eläkeläisten luku						
1. 1. 1960	17	56	111	32	216	
Vuoden aikana myönnetty	1	4	2	—	7	
	18	60	113	32	223	
Vuoden aikana lakkautettu	1	9	5	3	18	
Eläkeläisten luku						
31. 12. 1960	17	51	108	29	205	

Lainoja ei vuoden aikana myönnetty lainkaan. Vuoden aikana maksettiin kassalle lainojen lyhennyksinä 4.023.500 markkaa. Velkakirjojen lukumäärä oli vuoden lopussa 72 määrältään 15.433.600 markkaa. 16 lainansaaajaa maksoi lainansa loppuun. Lainoista kannettiin korkoa 6½ %.

Tulostase vuodelta 1960

Tulot

Kymin Oy:n kantamat T-os. jäsenmaksut	225.702:—
Kymin Oy:n kantamat P-os. jäsenmaksut	185.125:—
Kymin Oy:n kannatusmaksu	350.068:—
Ulkop. jäsenten T-os. jäsenmaksut	10.314:—
Lainojen korot	1.176.677:—
Kymin Oy:llä olevan tilin korko	1.081.585:—
Kymin Oy:n lahjoitus	153.653:—
Vuoden 1960 alijäämä	305.768:—
	<u>mk 3.488.892:—</u>

Menot

Työkyvyttömyyseläkkeet	1.774.527:—
Perhe-eläkkeet	1.281.690:—
Konttori ym. kustannukset	72.495:—
Palkat	343.800:—
Työnantajan osuus kansaneläke- ja lapsi-lisämaksuista	16.380:—
	<u>mk 3.488.892:—</u>

Omaisuuksien joulukuun 31. päivänä 1960**Varat**

Rahaa	837:—
Talletus Kymin Oy:llä	22.828.289:—
Lainassa kiinnitysvakuutta vastaan	15.433.600:—
Kalustoa	1:—
Vuoden 1960 alijäämä	305.768:—
	<u>mk 38.568.495:—</u>

Velat

Vakuutusmaksurahasto	38.425.047:—
Varmuusrahasto	143.448:—
	<u>mk 38.568.495:—</u>

Avustuskassalain toimeenpanosta annetun asetuksen 4 §:n määräysten mukaisesti on vakuutusmaksurahaston katteena olevat varat sijoitettu lainoihin ja jäännös talletuksena Kymin Osakeyhtiöllä.

Kuten kertomuksen alussa on mainittu, päätettiin kassa purkaa ja saattaa suoritustilaan tammikuun 1 päivästä 1961 alkaen. Toimen-

<i>Ake Launikari</i>	<i>Aulis Mouhu</i>	<i>Arvo Hokkanen</i>	<i>Antti Mäkelä</i>	<i>Kalevi Nora</i>
<i>Aapo Mannari</i>	<i>Tuure Boman</i>	<i>Väinö Peltonen</i>	<i>Aunis K. Kantonen</i>	<i>Jussi Verona</i>

Tilintarkastuskertomus Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1960

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan 18. päivänä maaliskuuta 1960 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan mainitun kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1960 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoineen sekä annettujen lainojen velkakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä -asetusten ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui edellisen vuoden tilinpäätökseen.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksyttyihin tositteisiin ja olivat oikein kirjattut.

4) Käteiskassa mk 22.047:— vastasi tarkastuspäivän kassatilin erotusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletuksen mää-

pide oli kassan sääntöihin perustuvana pakollinen. Jo usean vuoden aikana kiinnostus kassan toimintaan oli aivan olematonta, sillä viimeisen neljän vuoden aikana liittyi kassaan ainoastaan 9 uutta jäsentä ja nyt jo tiedetään, että vuosina 1961—63 kassasta tulisi eroamaan vähintään 114 jäsentä, joten jatkuvuudelle ei ollut pienintäkään mahdollisuutta. Toimenpiteet kassan purkamiseksi on aloitettu, mutta kun sen loppuunsaattaminen vuosihaasteineen ym. voi vielä viedä pitkähkön ajan, tulevat kassankokouksen valitsevat selvitysmiehet aikanaan tekemään kassankokoukselle lopputilin toimestaan.

Vuoden alijäämän mk 305.768:— hallitus ehdottaa peitettäväksi siten, että käytetään varmuusrahaston varat mk 143.448:— ja loppu mk 162.320:— jää siirtyväksi vajaukseksi.

Lopuksi hallitus kiittää Kymin Osakeyhtiötä kassan saamasta lahjoituksesta.

Kuusankoskella 8. päivänä helmikuuta 1961.

rä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tiliotteen kanssa.

6) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätökseen merkittyä summaa.

7) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuusasteineen oikein laadittu.

8) Kassan rahastot ovat lakiin perustuvien laskelmien mukaisesti hoidetut ja vastaavat näin ollen kassan vastuun määrää.

9) Hallituksen vuosikertomuksessa antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja asioita on hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 9. päivänä helmikuuta 1961.

O. Westerlund

J. Mikkonen

Paul Niemi

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassa

Vuosi	Jäsenmäärä					Eläkeläisten lukumäärä					
						Työkyvyttömyyseläke			Perhe-eläke		Eläkeläisiä yhteensä
	Michiä	Naisia	Yhteensä	P-osasto	Lapsia	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Leskiä	Lapsia	
1947	996	369	1.365	560	47	52	73	125	144	57	326
1948	878	337	1.215	468	41	49	71	120	136	69	325
1949	775	299	1.074	392	42	48	65	113	144	60	317
1950	725	292	1.017	355	42	42	66	108	142	52	302
1951	549	264	813	251	32	36	71	107	136	54	297
1952	498	235	733	225	32	30	71	101	134	49	284
1953	452	215	667	202	27	30	68	98	131	56	285
1954	410	198	608	178	19	25	64	89	129	50	268
1955	363	172	535	147	19	24	60	84	129	44	257
1956	307	159	466	124	14	24	60	84	125	37	246
1957	262	139	401	101	13	22	58	80	123	37	240
1958	226	131	357	88	11	19	55	74	118	34	226
1959	195	119	314	78	8	17	56	73	111	32	216
1960	168	106	274	65	6	17	51	68	108	29	205

Vuosi	Jäsenmaksutulot			Korkotulot mk	Maksetut eläkkeet			Kulungit mk	Palkat mk	Lisäys mk	Vähennys mk
	T-osasto mk	P-osasto mk	Kymin Oy:n kann.-maksu mk		T-osasto mk	P-osasto mk	Yhteensä mk				
1947	658.845:70	851.596:50	1.658.136:—	1.255.340:50	1.628.172:—	1.110.022:50	2.738.194:50	44.384:50	345.900:—	792.226:70	—
1948	599.627:—	715.139:—	1.391.766:—	1.863.930:—	1.635.988:—	1.209.721:—	2.895.709:—	82.956:—	552.020:—	529.859:—	—
1949	1.244.542:—	1.492.000:—	3.097.382:—	2.032.285:—	1.607.200:—	1.173.564:50	2.780.746:50	128.713:—	542.215:—	309.516:50	—
1950	842.407:—	962.041:—	1.915.622:—	2.247.685:—	1.696.121:—	1.210.766:—	2.906.887:—	114.049:—	642.158:—	146.661:—	—
1951	713.264:—	791.305:—	1.599.017:—	3.018.081:—	1.812.596:—	1.316.068:—	3.128.664:—	124.853:—	698.475:—	119.840:—	—
1952	633.361:—	620.737:—	1.280.415:—	2.568.667:—	2.084.222:—	1.380.550:—	3.464.772:—	118.565:—	582.400:—	86.043:—	—
1953	551.491:—	576.806:—	1.084.725:—	2.673.891:—	2.022.833:—	1.459.585:—	3.482.418:—	111.605:—	676.900:—	68.649:—	—
1954	513.876:—	493.601:—	953.802:—	2.610.495:—	1.939.573:—	1.443.916:—	3.383.489:—	138.636:—	704.400:—	20.251:—	—
1955	461.394:—	431.470:—	826.023:—	2.657.301:—	1.962.683:—	1.408.591:—	3.371.274:—	95.737:—	489.700:—	19.477:—	—
1956	366.169:—	357.687:—	721.794:—	2.633.250:—	1.886.028:—	1.409.369:—	3.295.397:—	108.305:—	609.100:—	2.098:—	—
1957	346.308:—	278.394:—	570.059:—	2.711.674:—	2.014.966:—	1.325.926:—	3.340.892:—	2.102.735:—	628.940:—	—	2.002.432:—
1958	312.858:—	245.821:—	501.768:—	2.574.464:—	1.813.203:—	1.318.764:—	3.131.967:—	111.405:—	637.640:—	—	246.101:—
1959	259.486:—	194.826:—	415.794:—	2.893.687:—	1.747.121:—	1.284.225:—	3.031.346:—	100.999:—	488.000:—	143.448:—	—
1960	236.016:—	185.125:—	350.068:—	2.258.262:—	1.774.527:—	1.281.690:—	3.056.217:—	88.875:—	343.800:—	—	305.768:—